

378.38

ด 2757

803

การวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายส่วนตัวของนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา

จังหวัดมหาสารคาม

An Analysis of College Students' Expenditure

at Maha Sarakham

สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 พระโขนง กรุงเทพฯ 11 โทร. 3921678, 3915028

ปริญญา นิพนธ์

ของ

เจียม ไทยบิ่ง

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

7 ตุลาคม 2520

67979

16 พ.ย. 2538

คณะกรรมการที่ปรึกษาประจำตัวนิติได้พิจารณาปริญญานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว
เห็นสมควรรับ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าหลักสูตรปริญญาการศึกษาหาบัณฑิต
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....ประธาน

.....กรรมการ

7 ตุลาคม 2520

ประกาศคณะกรรมการ

เมื่อปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลง ทำให้ผู้วิจัยมีความซาบซึ้งในเรื่องความ
ช่วยเหลือซึ่งกันและกันเป็นอย่างดีมีเช่นนั้นก็คงสำเร็จแค่แค่โครงละเอียด ผู้วิจัยจึง
ขอขอบพระคุณผู้ที่พระคุณทั้งหลายทั้งที่เอื้อนนามและมีใจเอื้อนนาม โดยเฉพาะอย่างยิ่ง
ดร.พนม พงษ์ไพบูลย์ และ รองศาสตราจารย์ ดร.สุภรณ์ ศรีพหล ซึ่งช่วยเหลือ
ผู้วิจัยตั้งแต่เริ่มจนสำเร็จ

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิจิตร สิ้นสิริ ที่ให้คำแนะนำทาง
ประการและกระตุ้นผู้วิจัยอยู่เสมอ อาจารย์ปัญญา ปุบเปี้ย ผู้ประสานงานโครงการ
บริการการศึกษาวิทยาลัยครมหาสารคาม อาจารย์สมชาย วงษ์เกษม อาจารย์
สุวกิจ ศรีปักตา อาจารย์ทวน เณรสวรรณ ที่มีส่วนช่วยเหลือในค่านวัสดุอุปกรณ์
แก่ผู้วิจัย และคณาจารย์วิทยาลัยครมหาสารคามอีกหลายท่านที่ช่วยเหลือเก็บข้อมูล

ขอขอบพระคุณ อาจารย์บุศสิศ เกษภิมล และคณาจารย์วิทยาลัยพลศึกษา
จังหวัดมหาสารคาม อาจารย์บุญชม ศรีสะอาด ที่ช่วยเหลือด้านการใช้เครื่องคาน
นาฬ และคณาจารย์อีกหลายท่านแห่งมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม
ที่มีส่วนช่วยเหลือผู้วิจัยในด้านการเก็บข้อมูลจากนักศึกษาทั้งสองสถาบัน

หากผลการวิจัยครั้งนี้ได้มีส่วนกระตุ้นเตือน ให้นักวิชาการและผู้ที่มีส่วนรับผิดชอบ
ของการศึกษาของชาติ ไคตระหนักถึงมวลชนส่วนใหญ่ที่ยังเดือดร้อนมาค้าคอบนอยา
นา อย่างน้อยในเรื่องของโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษา ก็ขอให้เป็น
ผลานิสงส์ของท่านผู้ที่มีส่วนช่วยเหลือผู้วิจัยในครั้งนี้ ขออภัยพลาคที่อาจมีผู้วิจัยขอรับผิด
และยินดีรับคำติชม

บุคคลสุดท้ายที่ลืมมิได้ก็คือ คุณประทุมมา ไทบึง ผู้มีส่วนช่วยเหลือผู้วิจัย
เกือบทุกชั้นจนสำเร็จเรียบร็อยเป็นรูปเล่มขึ้นมา

เจียม ไทบึง

1	บทนำ	1
	ภูมิหลัง	1 ✓
	ความมุ่งหมายในการศึกษาคนควา	5
	ความสำคัญของการศึกษาคนควา	6 /
	ขอบเขตของการศึกษาคนควา	7
	ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา	7
	สมมติฐานในการศึกษา	8
	คำนิยามศัพท์เฉพาะ	8
	บันทึกท้ายบท	10
2	ทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	11
	ทฤษฎี และเอกสารที่เกี่ยวข้อง	11
	งานวิจัยในทางประเทศ	17
	งานวิจัยในประเทศ	18
	1. คำนงงบประมาณแผ่นดิน	18
	2. คานค่าใช้จ่ายส่วนตัว	22
3	วิธีดำเนินการศึกษาคคนควา	26
	ประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง	26
	เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล	27
	การเก็บรวบรวมข้อมูล	29
	การจัดกระทำกับข้อมูล	29
	ลำดับขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล	31
	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	32

สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์	34
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	35
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์รายละเอียดส่วนตัวและภูมิหลัง	35
ตอนที่ 2 รายละเอียดเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายส่วนตัวรวมทุกประเภท	61
ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ค่าบำรุงและค่าธรรมเนียมการศึกษา	67
ตอนที่ 4 วิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบความแตกต่างของ ค่าใช้จ่ายส่วนตัว 6 ประเภท	73
ตอนที่ 5 ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับการเงิน 6 ประเภท	98
5 สรุปผลการศึกษา อภิปราย และข้อเสนอแนะ	103
ความหมาย	103
กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย	103
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	103
การวิเคราะห์ข้อมูล	104
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	104
อภิปรายผล	108
ข้อเสนอแนะ	115
บรรณานุกรม	118
ภาคผนวก	125

บัญชีการวาง

ตาราง

หน้า

1	แสดงการเลือกกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับชั้น สถานภาพในการ เป็นนักศึกษา และสถาบัน	27
2	แสดงการเลือกกลุ่มทดสอบเครื่องมือในการวิจัย	28
3	แสดงแบบสอบถามที่ได้รับคืน จำแนกตามระดับชั้นและสถาบัน	30
4	แสดงความสมบูรณ์และร้อยละของแบบสอบถาม จำแนกตามสถาบัน ..	30
5	แสดงสูตรคำนวณค่าสถิติ F	33
6	ภูมิฐานะของนักศึกษา จำแนกตามสถานภาพในการ เป็นนักศึกษาและ สถาบัน	36
7	จำนวนสมาชิกของครอบครัวนักศึกษา จำแนกตามสถานภาพการเป็น นักศึกษาและสถาบัน	38
8	สถานภาพการสมรสของนักศึกษา จำแนกตามสถานภาพการ เป็นนักศึกษ ษาและสถาบัน	40
9	ที่พักอาศัยของนักศึกษา จำแนกตามสถานภาพการ เป็นนักศึกษาและ สถาบัน	42
10	ปัญหาเกี่ยวกับการเงินของนักศึกษา จำแนกตามสถานภาพการ เป็น นักศึกษาและสถาบัน	44
11	สถานภาพการทำงานของนักศึกษา จำแนกตามสถานภาพการ เป็นนัก ศึกษาและสถาบัน	45
12	ผู้อุปการะนักศึกษา จำแนกตามสถานภาพการ เป็นนักศึกษาและ สถาบัน	47
13	อาชีพปกครองหรือบิดามารดา จำแนกตามสถานภาพการ เป็นนักศึกษ ษาและสถาบัน	49
14	การศึกษาของผู้ปกครองหรือบิดามารดา จำแนกตามสถานภาพการ เป็นนักศึกษาและสถาบัน	51

15	รายไของครอบครั จำแนกตามสถานภาพการ เป็นนักศึกษาและ สถาบัน	55
16	รายไของนักศึกษา จำแนกตามสถานภาพการ เป็นนักศึกษาและ สถาบัน	57
17	ค่าใช้จ่ายอื่นๆ จำแนกตามสถานภาพการ เป็นนักศึกษาและสถาบัน ..	59
18	ค่าใช้จ่ายส่วนตัวของนักศึกษา รวมทุกประเภทต่อหนึ่งปีการศึกษา รวมทุกสถาบัน จำแนกตามสถานภาพการ เป็นนักศึกษา	61
19	ค่าใช้จ่ายส่วนตัวของนักศึกษาต่อหนึ่งปีการศึกษา รวมทุกสถาบัน จำ แนกตามประเภทของค่าใช้จ่าย 6 ประเภทและสถานภาพการ เป็นนักศึกษา	62
20	ค่าใช้จ่ายส่วนตัวของนักศึกษาต่อหนึ่งปีการศึกษา รวมทุกประเภทจำ แนกตามสถานภาพการ เป็นนักศึกษา และสถาบัน	63
21	ค่าใช้จ่ายส่วนตัวของนักศึกษาต่อหนึ่งปีการศึกษา จำแนกตามค่าใช้จ่าย 6 ประเภท สถานภาพการ เป็นนักศึกษาและสถาบัน ..	65
22	เปรียบเทียบจำนวนเงินที่สถาบันการศึกษา เรียกเก็บเป็นค่าบำรุงและ ค่าธรรมเนียมการศึกษา จำแนกตามระดับชั้น สถานภาพการ เป็นนักศึกษา และสถาบันในหนึ่งปีการศึกษา	67
23	แสดงอัตราการ เรียกเก็บค่าบำรุงและค่าธรรมเนียมการศึกษาของแ ดกลุ่มจากมากไปหาน้อย	69
24	ค่าบำรุงและค่าธรรมเนียมการศึกษาที่สถาบัน เรียกเก็บตามระเบียบ จำแนกตามระดับการศึกษาและสถานภาพการ เป็นนักศึกษาต่อหนึ่ง ปีการศึกษา (วิทยาลัยครู)	70
25	ค่าบำรุงและค่าธรรมเนียมการศึกษาที่สถาบัน เรียกเก็บตามระเบียบ จำแนกตามสถานภาพการ เป็นนักศึกษาต่อหนึ่งปีการศึกษา (วิทยาลัยพลศึกษา)	71
26	ค่าบำรุงและค่าธรรมเนียมการศึกษาที่สถาบัน เรียกเก็บตามระเบียบ จำแนกตามระดับการศึกษาและสถานภาพการ เป็นนักศึกษา ต่อ	

	หนังสือการศึกษา (มหาวิทยาลัย ก.)	72
27	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อทดสอบความแตกต่าง เกี่ยวกับ ที่พักอาศัย จำแนกตามสถาบัน สถานภาพการเป็นนักศึกษาและ ผลกระทบระหว่าง สถาบัน - สถานภาพการเป็นนักศึกษา ...	74
28	เปรียบเทียบค่าใช้จ่ายส่วนตัว จำแนกตามสถาบัน	75
29	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อทดสอบความแตกต่าง เกี่ยวกับ ค่าที่พักอาศัย จำแนกระหว่างเพศ ผลกระทบ เพศ - สถาบัน	75
30	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อทดสอบความแตกต่าง เกี่ยวกับ ที่พักอาศัย จำแนกตามระดับชั้น	76
31	เปรียบเทียบค่าที่พักอาศัย จำแนกตามระดับชั้น	77
32	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อทดสอบความแตกต่าง เกี่ยวกับ ค่าอาหาร จำแนกตามสถาบัน สถานภาพการเป็นนักศึกษาและ ผลกระทบระหว่าง สถาบัน - สถานภาพการเป็นนักศึกษา ..	78
33	เปรียบเทียบค่าอาหาร จำแนกตามสถาบัน	79
34	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อทดสอบความแตกต่าง เกี่ยวกับ ค่าอาหาร จำแนกตามเพศผลกระทบระหว่างเพศ - สถาบัน ..	80
35	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อทดสอบความแตกต่าง เกี่ยวกับ ค่าอาหาร จำแนกตามระดับชั้น	80
36	เปรียบเทียบค่าอาหาร จำแนกตามระดับชั้น	81
37	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบความแตกต่าง เกี่ยวกับค่า เดินทาง จำแนกตามสถาบัน สถานภาพการเป็นนักศึกษา และ ผลกระทบระหว่าง สถาบัน - สถานภาพการเป็นนักศึกษา ...	82
38	เปรียบเทียบค่าเดินทาง จำแนกตามสถาบัน	83
39	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อทดสอบความแตกต่าง เกี่ยวกับ ค่าเดินทาง จำแนกตามเพศ และผลกระทบระหว่าง เพศ-สถาบัน ..	84
40	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อทดสอบความแตกต่าง เกี่ยวกับ ค่าเดินทาง จำแนกตามระดับชั้น	84

41	เปรียบเทียบค่าเงินทาง จำแนกตามระดับชั้น	85
42	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อทดสอบความแตกต่าง เกี่ยวกับ เสี้ยว จำแนกตามสถาบัน สถานภาพการเป็นนักศึกษา และ ผลกระทบบระหว่างสถาบัน - สถานภาพการเป็นนักศึกษา	86
43	เปรียบเทียบค่าเสี้ยว จำแนกตามสถาบัน	87
44	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อทดสอบความแตกต่าง เกี่ยวกับ ค่าเสี้ยว จำแนกตามเพศ และผลกระทบบระหว่าง เพศ-สถาบัน	88
45	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อทดสอบความแตกต่าง เกี่ยวกับ ค่าเสี้ยว จำแนกตามระดับชั้น	88
46	เปรียบเทียบค่าเสี้ยว จำแนกตามระดับชั้น	89
47	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อทดสอบความแตกต่าง เกี่ยวกับ ค่าอุปกรณ์การศึกษา จำแนกตามสถาบัน สถานภาพการเป็นนัก ศึกษา และผลกระทบบระหว่างสถาบัน - สถานภาพการเป็นนักศึกษา	90
48	เปรียบเทียบค่าอุปกรณ์การศึกษา จำแนกตามสถาบัน	91
49	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบความแตกต่าง เกี่ยวกับค่า อุปกรณ์การศึกษา จำแนกตามเพศ และผลกระทบบระหว่าง เพศ - สถาบัน	92
50	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบความแตกต่าง เกี่ยวกับค่า อุปกรณ์การศึกษา จำแนกตามระดับชั้น	92
51	เปรียบเทียบค่าอุปกรณ์การศึกษา จำแนกตามระดับชั้น	93
52	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบความแตกต่าง เกี่ยวกับ ค่าใช้จ่ายอื่นๆ จำแนกตามสถาบัน สถานภาพการเป็นนักศึกษา และผลกระทบบระหว่าง สถาบัน - สถานภาพการเป็นนักศึกษา	94
53	เปรียบเทียบค่าใช้จ่ายอื่นๆ จำแนกตามสถาบัน	95
54	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อทดสอบความแตกต่าง เกี่ยวกับ ค่าใช้จ่ายอื่นๆ จำแนกตามเพศ และผลกระทบบระหว่าง เพศ- สถาบัน	96

55	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อทดสอบความแตกต่าง เกี่ยวกับ ค่าใช้จ่ายอื่นๆ จำแนกตามระดับชั้น	96
56	เปรียบเทียบค่าใช้จ่ายอื่นๆ จำแนกตามระดับชั้น	97

บทนำ

ความต้องการของคนที่มีการศึกษาสูงในประเทศไทย ได้เริ่มขึ้นเมื่อมีการวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจในระยะแรก (G. Hunter, 1971 : 57) ทำให้มีการขยายการศึกษาในระดับสูงในระยะต่อมา รายงานงานการศึกษาในระดับอุดมศึกษาได้เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วมาก ตั้งแต่เริ่มแผนพัฒนาเศรษฐกิจระยะแรก ในช่วงระยะเวลา 10 ปีนับจากระยะเวลาเริ่มแผนพัฒนา อัตราการเพิ่มของเงินงบประมาณการศึกษาในระดับประถมศึกษาในปี 2515 เป็น 258 เท่าของปี 2505 และในทำนองเดียวกันระดับอุดมศึกษาก็เพิ่มถึง 746 เท่า (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ กองแผนงาน, 2519 : 11-12) จะเห็นได้ว่า เราได้นำเอาทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดมาใช้ในการลงทุนในระดับอุดมศึกษามาก เมื่อเปรียบเทียบกับระดับประถมศึกษา ซึ่งการศึกษาในระดับอุดมศึกษาตามผลการวิจัยของ มาร์ก บลาวว์ พบว่าเป็นการศึกษาที่ผลตอบแทนแก่สังคมน้อยที่สุด (M. Blaug, 1971 : (5-21) - (5-24))

จากรายงานของคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติพบว่า เมื่อเปรียบเทียบงบประมาณการศึกษาทั้งหมด ระหว่างระดับประถมศึกษากับระดับอื่นๆที่สูงกว่าคือระดับมัธยมศึกษาและอุดมศึกษา รายงานจะแตกต่างกันประมาณร้อยละ 55 กับ 39 ตามลำดับ (รังสรรค์ หนะพรพันธ์, 2519 ข. : 16) จะเห็นได้ว่าการศึกษที่สูงกว่าระดับประถมศึกษานั้นมีรายจ่ายสูงมาก การศึกษาของ สุชาติ เมืองแก้ว พบว่าการศึกษาในระดับอุดมศึกษาโดยเฉพาะอย่างยิ่งในระดับมหาวิทยาลัย ค่าใช้จ่ายจากงบประมาณต่อนักเรียนหนึ่งคนที่ศึกษาตลอด 4 ปี จากปีการศึกษา 2515 ถึงปีการศึกษา 2519 ต้องเสียค่าใช้จ่ายเป็นเงิน 66,480 บาท (สุชาติ เมืองแก้ว, 2518 : 75) ตัวเลขดังกล่าวเป็นตัวเลขประมาณการการลงทุนจากรัฐบาลซึ่งเป็นเงินงบประมาณจากแผ่นดินเท่านั้น แต่ในการลงทุนเพื่อ

การศึกษาจริงๆนั้น คนทุนการผลิตทั้งสี่คนมาจากสองทางด้วยกันคือ จากงบประมาณแผ่นดินซึ่งรัฐบาลเป็นผู้ออก กับค่าใช้จ่ายส่วนตัวจากหลายๆของระบบบริการการศึกษา หรือนักศึกษา ดังนั้นค่าใช้จ่ายจริงในการผลิตนักศึกษาหนึ่งคนย่อมเป็นจำนวนที่สูงกว่าตัวเลขข้างบนอีกมาก

แผนการศึกษาแห่งชาติแบ่งการศึกษาออกเป็น 4 ระดับคือ อนุบาลศึกษา ประถมศึกษา มัธยมศึกษา และอุดมศึกษา (แผนการศึกษาแห่งชาติ, 2520:2) ค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษาทั้งหมดในช่วงแผนพัฒนาฯ 3 จนถึงปีงบประมาณ 2520 นั้นอยู่ในอันดับความสำคัญระดับหนึ่งถึงสามมาตลอด (สำนักงบประมาณ, 2520 : 27) ความสำคัญในเรื่องค่าใช้จ่ายก็แบ่งแยกไปตามระดับการศึกษาอีก โดยเฉพาะอุดมศึกษาได้รับงบประมาณเป็นจำนวนที่สูงมาก ในปัจจุบันอุดมศึกษาจัดได้ว่า เป็นหน่วยงานที่ใหญ่บริการทางการศึกษาที่มีอัตราค่าใช้จ่ายต่อหัวสูงที่สุดกล่าวคือ อัตราค่าใช้จ่ายเพื่อการลงทุนประมาณร้อยละ 40 ถึง 60 ของค่าใช้จ่ายทั้งหมด (อภิรักษ์ พันธเสน, 2519 ข. : 88) โดยเฉพาะงบประมาณการศึกษาของทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐและสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สูงถึงร้อยละ 14 ของงบประมาณรายจ่ายเพื่อการศึกษาทั้งหมด ในขณะที่มีจำนวนนักศึกษาไม่ถึงร้อยละหนึ่งของจำนวนนักเรียนนักศึกษาที่อยู่ในระบบโรงเรียน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2519 ก. : 22,30) ซึ่งจะเห็นได้ว่าการจัดสรรเงินเพื่ออุดมศึกษาแพงมากเมื่อเปรียบเทียบกับการศึกษาในระดับอื่นๆ ยิ่งหากเราพิจารณาค่าใช้จ่ายจากลักษณะวิชาที่เรียนควบแล้ว ในระดับอุดมศึกษาคงกันก็ยังพบว่าการเรียนในสาขาแพทยศาสตร์และวิทยาศาสตร์ต้องเสียค่าใช้จ่ายสูงที่สุด (Reiff, 1972:222)

แม้ว่ารายจ่ายส่วนมากเป็นรายจ่ายของรัฐบาล ซึ่งมองเห็นได้ง่ายเพราะรัฐบาลประกาศเป็นนโยบายในการจัดสรรเงินงบประมาณการศึกษาในแต่ละปี แต่งบประมาณด้านส่วนตัวก็มีไม่น้อย รัฐสรรค์ ชนะพรพันธ์ ได้วิเคราะห์พบว่าสัดส่วนระหว่างรายจ่ายด้านส่วนตัวกับรายจ่ายของรัฐบาลเกือบเท่าๆกัน คือประมาณร้อยละ 49 และร้อยละ 50 (รัฐสรรค์ ชนะพรพันธ์, 2519 ข.: 234) อีกไม่ถึงร้อยละหนึ่ง เป็นเงินอุดหนุนจากต่างประเทศและจากเอกชนซึ่งมีความสำคัญน้อยมาก (ทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐ, 2518 : 179 - 196)

ค่าใช้จ่ายที่ต้องจ่ายจำนวนมากเช่นนี้แสดงให้เห็นภาระอันสำคัญของผู้รับ
บริการการศึกษา ถ้าหากพิจารณาถึงคนส่วนใหญ่ของประเทศที่มีความยากจนเป็น
ส่วนมากอยู่แล้ว ก็ยากที่จะได้รับการศึกษาในระดับสูง จากสถิติการสอบเข้าสถาบัน
อุดมศึกษามีเพียงร้อยละ 6 ถึง 7 เท่านั้นที่ปีคามารคามีอาชีพเกษตรกรรม
(ริชาร์ด เจ แครฟท์, ม.ป.ป. : 84) นอกจากนี้ยังพบต่อไปอีกว่า อาชีพ
ของปีคามารคามของนิสิตนักศึกษาในมหาวิทยาลัย เป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่ง เกี่ยว
กับความสามารถหรือโอกาสที่นิสิตนักศึกษาจะได้เข้าศึกษาในมหาวิทยาลัย การ
ศึกษาของ จินตนา เชิญศิริ และ เมธี ครองแก้ว ได้พบขอเท็จจริงว่าครอบ
ครัวในเขตเทศบาลมีฐานะดีกว่าครอบครัวนอกเขตเทศบาล และครอบครัวในภาค
ตะวันออกเฉียงเหนือมีความยากจนมากที่สุด (จินตนา เชิญศิริ และ เมธี
ครองแก้ว, 2518 : 56 - 63) ความยากจนนี้มีส่วนสัมพันธ์กับโอกาสที่จะได้
เข้าศึกษาในระดับสูงอย่างยิ่ง ความจริงข้อนี้จะเห็นได้จากการศึกษาของ ชนิกา
ศิลป์อนันต์ และ จุฑา ฉัตรคุปต์ ที่พบว่านักศึกษาในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมี
เพียงร้อยละ 2 เท่านั้นที่ปีคามารคามมีรายได้น้อยกว่าประมาณเดือนละ 500 บาท
ซึ่งนับได้ว่าเป็นรายได้น้อยมาก (ชนิกา ศิลป์อนันต์ และ จุฑา ฉัตรคุปต์,
2517 : 31)

จากที่ไดรวรรวบรวมข้อมูลและการศึกษาของแต่ละคน แสดงให้เห็นว่าโอกาส
ทางการศึกษากับเศรษฐกิจหรือฐานะทางครอบครัวมีความเกี่ยวพันกันอย่างยิ่ง ผู้ที่
มีฐานะและพื้นฐานทางครอบครัวดี มีโอกาสได้รับการศึกษาในระดับสูงกว่าผู้ที่มีฐานะ
และพื้นฐานทางครอบครัวต่ำ โดยเฉพาะภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีโอกาสน้อยกว่า
ทุกภาค ขอเท็จจริงนี้ได้รับการยืนยันจากการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการ
ศึกษาแห่งชาติ ที่พบว่าภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้รับความไม่เสมอภาคทางการ
ศึกษาเกือบทุกด้าน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2518 : 46-49)

ควยเหตุนี้ภาระต้นทุนค่าใช้จ่ายของนักศึกษาจึงมีความสำคัญที่ควรแก่การ
สนใจ เพราะการที่จะเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษานั้น ไม่เพียงแต่จะมีสติปัญญา
ดีพอที่จะศึกษาได้จนสำเร็จเท่านั้น หากแต่ควยยังขึ้นอยู่กับฐานะทาง เศรษฐกิจอีกควย

และการที่เก็บค่าเล่าเรียนต่ำๆ โดยหวังว่าจะสามารถให้โอกาสของการศึกษาแก่คนจนนั้นไม่จริงเสมอไป เพราะเหตุว่าการศึกษานั้นยังมีค่าใช้จ่ายอื่นๆอีกมากมาย เช่น ค่าหนังสือ ค่าเสื้อผ้า ค่าที่อยู่อาศัย ค่าที่พัก และค่าอาหาร เป็นต้น (Hasen and Weibroad, 1971 : 120) ฉะนั้นต้นทุนค่าใช้จ่ายส่วนตัวของนักศึกษาจึงมีความสำคัญพอที่จะศึกษาหาข้อมูลที่แท้จริง การศึกษาด้านนี้เคยมีผู้ศึกษามากแล้วเหมือนกัน แต่เป็นการศึกษาเฉพาะในส่วนกลางเป็นส่วนใหญ่และไม่ครอบคลุมพอ เช่น สำนักงานสภาพการศึกษาแห่งชาติ วิจัยเรื่อง ค่าใช้จ่ายส่วนตัวของนิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาเมื่อปีการศึกษา 2511 ถึง 2512 โดยเลือกศึกษาเฉพาะมหาวิทยาลัย คือ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร มหาวิทยาลัยมหิดล จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ วิทยาลัยวิชาการศึกษา (ประสานมิตร ปทุมวัน บางแสน) มหาวิทยาลัยขอนแก่น มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ การศึกษารั้วนี้มีไต่ไปถึงค่าใช้จ่ายแต่ละประเภท ไม่สามารถจำแนกออกได้ว่ามีรายจ่ายด้านใดบ้าง ข้อมูลที่ได้น่าจะยากแก่การเข้าใจ นอกจากนี้ก็ยังมีงานวิจัยของคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และหน่วยวิจัยสถาบันจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งส่วนใหญ่เกี่ยวข้องกับเฉพาะในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และสถาบันบางแห่งในส่วนกลางเท่านั้น

ด้วยเหตุนี้จึงควรได้มีการศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาแห่งอื่นด้วย เพื่อจะได้พิจารณาถึงค่าใช้จ่ายในแต่ละสถาบันแต่ละภูมิภาค โดยเฉพาะอย่างยิ่งในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งเป็นภูมิภาคที่มีปัญหาทางด้านเศรษฐกิจและสังคม มีความไม่เสมอภาคทางการศึกษามากกว่าทุกภาค (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2518 : 38) นอกจากนี้จากรายงานการสอบเข้าสถาบันอุดมศึกษาในปีการศึกษา 2510 - 17 โดยเฉลี่ยแยกตามภูมิภาคของคนที่สอบได้ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีเพียงร้อยละ 8 เท่านั้นซึ่งน่าจะมีสาเหตุใดสาเหตุหนึ่งที่ทำให้มีผู้สอบเข้าได้น้อย หรืออาจไม่สามารถศึกษาได้เนื่องจากค่าใช้จ่ายสูงแก่ฐานะของผู้ที่จะรับบริการการศึกษายากจน (รังสรรค์ ธนะพรพันธุ์ 2519 ก. : 20) ดังนั้นจึงควรที่จะได้มีการศึกษาถึงค่าใช้จ่ายส่วนตัว ของ

นักศึกษาในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ หรือจังหวัดใดจังหวัดหนึ่งที่มีสถานอุดมศึกษา ตั้งอยู่มาก ซึ่ง เมื่อพิจารณาแล้วจังหวัดที่มีสถานอุดมศึกษาตั้งอยู่มากแห่งหนึ่งก็คือ จังหวัดมหาสารคาม

สถานการศึกษาที่ตั้งอยู่ในจังหวัดนี้มีอยู่ 3 แห่งด้วยกันคือ วิทยาลัยครู มหาสารคาม วิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดมหาสารคาม และมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒมหาสารคาม สถาบันทั้ง 3 แห่งนี้มีการเปิดสอนทั้งภาคในเวลาและภาคนอกเวลาหรือภาคค่ำเช่นเดียวกัน จังหวัดมหาสารคามจึง เป็นที่รวมของนักศึกษาเป็นจำนวนมากแห่งหนึ่งในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ นักศึกษาเหล่านี้มาจากทุกจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีทั้งที่ทำงานแล้วและยังไม่ได้ทำงาน ฉะนั้นผู้ที่เข้ามาศึกษาย่อมประสบปัญหาเกี่ยวกับการเงินแตกต่างกัน การศึกษาเรื่องนี้จึง เป็นเรื่องที่น่าสนใจและควรทราบ เพราะไม่เพียงแต่ประโยชน์เฉพาะสถานอุดมศึกษาทั้งสามแห่งเท่านั้น แต่หน่วยราชการที่เกี่ยวข้อง เช่น กระทรวงศึกษาธิการ กรมการฝึกหัดครู กรมพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ และทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐ ก็ควรจะได้ทราบเช่นเดียวกัน ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ในการวางนโยบายและวางแผนการบริหารการศึกษา การบริการนักศึกษา ตลอดจนการแนะแนวและจัดปัญหาบางประการ เช่น การจัดสรรเงินทุน การบริการหอพัก หรือปัญหาด้านการเงินของนักศึกษา และปัญหาอื่นๆที่เกี่ยวข้อง

ความมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบค่าใช้จ่ายส่วนตัว 7 ด้าน คือ ค่าบำรุงและค่าธรรมเนียมการศึกษา ค่าอาหาร ค่าที่พักอาศัย ค่าเดินทางหรือยานพาหนะเพื่อการศึกษา ค่าเสื้อผ้า ค่าอุปกรณ์การศึกษา และค่าใช้จ่ายอื่นๆ ของนักศึกษาภาคปกติกับนักศึกษาภาคค่ำ

2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบค่าใช้จ่ายส่วนตัว 7 ด้านของนักศึกษาทั้งภาคปกติและภาคค่ำ ที่สังกัดสถานอุดมศึกษา 3 สถาบันที่ต่างกัน คือ วิทยาลัยครู มหาสารคาม วิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดมหาสารคาม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม

3. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบค่าใช้จ่ายส่วนตัวทั้ง 7 ด้านของนักศึกษาชาย กับนักศึกษาหญิง
4. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบค่าใช้จ่ายส่วนตัวทั้ง 7 ด้านของนักศึกษาที่ เรียนในระดับชั้นที่แตกต่างกัน
5. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบผลกระทบถึงกัน (Interaction) ระหว่าง
 - เพศ - สถาบัน
 - สถาบัน - สถานภาพการเป็นนักศึกษา
 - ระดับชั้น - สถาบัน
6. เพื่อศึกษาความคิดเห็นและปัญหาด้านการเงินของนักศึกษา

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

1. ผลของการวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ในการเสนอแนะนโยบาย ในการวางแผนการศึกษา การลงทุนด้านการศึกษาและการพัฒนาการศึกษา
2. ผลของการวิจัยครั้งนี้จะช่วยให้ทราบค่าใช้จ่ายค่านส่วนตัวของนักศึกษา ในจังหวัดมหาสารคามทุกสถาบัน ทั้งภาคปกติและภาคค่ำ อันจะเป็นประโยชน์ในการ เปรียบเทียบ ทำให้ทราบความแตกต่างของค่าใช้จ่ายของนักศึกษาได้อย่างไร
3. ผลของการวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ในการวางแผนของการบริหาร ของสถานอุดมศึกษาทั้ง 3 แห่ง และเพื่อการประสานงานร่วมกันระหว่างสถาบัน
4. ผลของการวิจัยครั้งนี้ อาจใช้เป็นข้อมูลเพื่อจะค้นหาทางช่วยเหลือ นักศึกษา ที่ประสบปัญหาเกี่ยวกับการเงิน หรือที่เกี่ยวข้องกับการเงิน
5. ผลของการวิจัยครั้งนี้ จะเป็นประโยชน์ในการให้บริการแนะแนวแก่ ผู้ปกครอง ในการเลือกสถานศึกษาหรือก่อนการตัดสินใจเข้ามาศึกษา ควบคู่การประเมินความสามารถในการรับภาระรายจ่ายตลอดปีการศึกษา ของบุตรหลานของตน ที่เข้ามาศึกษา

ขอบเขตของการศึกษาคนควา

1. การวิจัยเรื่องนี้จะพิจารณาค่าใช้จ่ายส่วนตัว ในแต่ละสถาบันเป็นรายเดือนแล้วจึงรวมเป็นรายปี หนึ่งปีการศึกษาจะคิดเฉพาะเวลาที่เปิดเรียนในปีการศึกษาหนึ่ง ซึ่งเป็นเวลาประมาณ 9 เดือน

2. ค่าใช้จ่ายส่วนตัวจะครอบคลุมค่าใช้จ่ายในเรื่องต่อไปนี้

2.1 ค่าธรรมเนียมและค่าบำรุงการศึกษา หรือค่าอื่นใดที่สถาบันการศึกษาเรียกเก็บไ้ตามกฎหมาย

2.2 ค่าอาหาร

2.3 ค่าที่พักอาศัย

2.4 ค่าเดินทางหรือค่าพาหนะ เพื่อการศึกษา

2.5 ค่าเสื้อผ้าที่ใช้เพื่อการศึกษาและใช้ทั่วไป

2.6 ค่าอุปกรณ์การศึกษา

2.7 ค่าใช้จ่ายอื่นๆ หมายถึงค่าพักผ่อนหย่อนใจ ค่าของขวัญ ค่าหนังสืออ่านเล่น ค่ายารักษาโรค ค่าเครื่องสำอาง ค่าบุหรืและค่าเหล้า ตลอดจนค่าใช้จ่ายทุกชนิดที่นอกเหนือไปจาก 6 ข้อข้างบน

3. การศึกษาครั้งนี้จะจำกัดการศึกษายู่เฉพาะปีการศึกษา 2519 เท่านั้น

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

ก. ตัวแปรต้นคือ - สถาบัน

- เพศ

- ระดับชั้นที่ศึกษา

- เวลาที่ศึกษา คือ ภาคปฤคิหรือภาคค่ำ

ข. ตัวแปรตาม - ค่าใช้จ่ายส่วนตัวอันประกอบด้วย ค่าธรรมเนียม

และค่าบำรุงการศึกษา ค่าอาหาร ค่าที่พักอาศัย

ค่ายานพาหนะหรือค่าเดินทาง เพื่อการศึกษา ค่าเสื้อผ้า

ค่าอุปกรณ์การศึกษา และค่าใช้จ่ายอื่นๆ

สมมติฐานในการศึกษา

1. ค่าใช้จ่ายส่วนตัวของนักศึกษาภาคปกติและนักศึกษาภาคค่ำแตกต่างกัน
2. ค่าใช้จ่ายส่วนตัวของนักศึกษาที่เรียนในสถาบันต่างกัน แตกต่างกัน
3. ค่าใช้จ่ายส่วนตัวของนักศึกษารายกับนักศึกษาคูหาญ แตกต่างกัน
4. ค่าใช้จ่ายส่วนตัวของนักศึกษาที่อยู่ระดับชั้นต่างกัน แตกต่างกัน
5. ผลกระทบ (Interaction) ในด้านต่างๆ
 - ก. นักศึกษาที่ต่างเพศกัน ศึกษาอยู่ในสถาบันที่ต่างกัน มีค่าใช้จ่ายส่วนตัวแตกต่างกัน
 - ข. นักศึกษาที่ต่างสถาบันและมีสถานภาพการ เป็นนักศึกษาต่างกัน มีค่าใช้จ่ายส่วนตัวแตกต่างกัน
 - ค. นักศึกษาที่ต่างระดับชั้นและต่างสถาบัน มีค่าใช้จ่ายส่วนตัวแตกต่างกัน

คำนิยามศัพท์เฉพาะ

ค่าใช้จ่ายส่วนตัว หมายถึง ค่าใช้จ่ายของนักศึกษาในระหว่างปีการศึกษาในสถานต่างๆ 7 ด้านคือ 1) ค่าธรรมเนียมและค่าบำรุงการศึกษาที่เรียกเก็บตามระเบียบของสถานการศึกษานั้นๆ 2) ค่าอาหาร 3) ค่าที่พักอาศัย 4) ค่ายานพาหนะหรือค่าเดินทางเพื่อการศึกษา 5) ค่าเสื้อผ้าที่ใช้อย่างประจำวันธรรมดาและใช้เพื่อการศึกษา 6) ค่าอุปกรณ์การศึกษา 7) ค่าใช้จ่ายอื่นๆ คือค่าพักผ่อนหย่อนใจ ค่าของขวัญ ค่าหนังสืออ่านเล่น ค่ายารักษาโรค ค่าเครื่องสำอาง ค่าบุหรี่และสุรา ตลอดจนค่าใช้จ่ายทุกชนิดที่นอกเหนือไปจาก 6 ขอบข้างบน

นักศึกษา หมายถึง ผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ในสถาบันอุดมศึกษา

นักศึกษาภาคปกติ หมายถึง นักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนในเวลาปกติทั่วไป คือตั้งแต่เวลา 8.00 - 16.00 น.

นักศึกษาภาคค่ำ หมายถึงนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนในเวลาพิเศษ หรือ
นอกเวลาปกติคือตั้งแต่เวลา 17.00 - 21.00 น.

ระดับการศึกษา หมายถึงช่วงแบ่งการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา ซึ่ง
ประกอบด้วย

ระดับชั้น ป.กศ. หมายถึงระดับชั้นที่ศึกษาต่อจากชั้น ม.ศ. 3
เป็นเวลา 2 ปี

ระดับชั้น ป.กศ.สูง หมายถึงระดับชั้นที่ศึกษาต่อจากชั้น ป.กศ.,
ม.ศ.5, หรือ ม.ศ.6 เป็นเวลา 2 ปี หรือเทียบเท่า
ระดับชั้นปีที่ 1 และ 2 ในมหาวิทยาลัย

ระดับชั้นปริญญา หมายถึงระดับชั้นที่ศึกษาต่อจากชั้น ป.กศ.สูง หรือ
พ.ม., หรืออนุปริญญา เป็นเวลา 2 ปี หรือเทียบเท่าชั้น
ปีที่ 3 และ 4 ในมหาวิทยาลัย

บันทึกท้ายบท

1. มีการวิจารณ์เกี่ยวกับประเด็นที่ นายจี ฮันเตอร์ (G. Hunter) เสนอต่อรัฐบาลไทย คุเพิ่มเติมใน รัฐสรรค์ คณะพรพันธ์ เศรษฐศาสตร์การคลัง ว่า การยการศึกษา 2519 หน้า 129
2. คำนวนจากตาราง 1.3 และ 1.11 โดยเอารายจ่ายด้านการศึกษาในระดับประถมศึกษาและมหาวิทยาลัยตั้งแต่ปี 2505 ถึงปี 2515 เปรียบเทียบกับ โดยในปี 2505 เป็นปีฐาน (= 100) แล้วคิดอัตราส่วนที่เพิ่มในแต่ละปี จนถึงปี 2515 ซึ่งพบวางงบประมาณการศึกษาที่เพิ่มขึ้นในแต่ละระดับนั้น ประถมศึกษาเพิ่มขึ้นร้อยละ 258 ของปี 2505 และอุดมศึกษาเพิ่มขึ้นร้อยละ 746 ของปี 2505 ซึ่งเมื่อนำเอาอัตราการเพิ่มของเงินงบประมาณแต่ละระดับมาเปรียบเทียบกัน จะพบว่าระดับอุดมศึกษาเพิ่มขึ้นในอัตราที่สูงมาก
3. ตัวเลขจำนวนเงินในปี 2518 - 19 เป็นตัวเลขที่ สุชาติ เมืองแก้ว งบประมาณการเอาไว้

บทที่ 2

ทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเรื่องค่าใช้จ่ายส่วนตัวนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการลงทุนทางการศึกษา ในบทนี้ผู้วิจัยจะแยกกล่าวเนื้อหาเป็นสองส่วนควบกันคือ ส่วนที่หนึ่ง จะเป็นการรวบรวมทฤษฎีและเอกสาร ในส่วนที่เกี่ยวกับการศึกษา ในแง่ของทฤษฎีทาง เศรษฐศาสตร์การศึกษา กับความคิดเห็นของนักวิชาการที่มีต่อการศึกษา

ส่วนที่สอง เป็นผลงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจะพิจารณาแยกเป็น 2 ส่วนย่อยอีก

- ก. งานวิจัยในต่างประเทศ
- ข. งานวิจัยในประเทศ
 - ข.1 คำนวณงบประมาณแผ่นดิน
 - ข.2 คำนวณค่าใช้จ่ายส่วนตัว

ทฤษฎีและเอกสารที่เกี่ยวข้อง

ความต้องการทางการศึกษาของประชากรที่เพิ่มขึ้น เป็นลักษณะที่เด่นชัดประการหนึ่งของสังคมที่กำลังพัฒนา และก่อให้เกิดแรงผลักดันที่มีอิทธิพลเพื่อขยายการศึกษาเพิ่มขึ้น (กระทรวงศึกษาธิการ, 2516 : 3) และผลการดำเนินงานด้านพัฒนาการศึกษาของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ระยะที่ 3 จึงได้มีการขยายการศึกษาทุกระดับไต่มาสูงขึ้น (กระทรวงศึกษาธิการ, 2519 ข : 1) ทั้งนี้ เพราะการขยายการศึกษาทุกระดับ มีความสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม (นิโคลัส เบนเนตต์, 2518 : 51) การศึกษาจึง เป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการพัฒนาโดยรวม แต่การให้การศึกษาแก่ประชาชนก็มีขีดหมายความว่าจะแก้ปัญหาของสังคมได้อย่างไรสิ้นเชิงปราศจากปัญหาใดๆ ด้วยเหตุที่ว่าการศึกษาเป็นกระบวนการเรียนรู้ตลอดชีวิต กว่าจะเกิดขึ้นก็กินระยะเวลายาวนาน (รังสรรค์ ชนะพรพันธุ์,

2518 : 81-82) แต่ถึงกระนั้นก็ตามการศึกษาก็มีบทบาทสำคัญยิ่ง ในการเสริมสร้างความสามารถของคนใดตามแนวทางที่พึงประสงค์ (ลีปแมนท์ เกตุทัต, 2518 : 15)

อย่างไรก็ดีเป็นที่ยอมรับกันว่าการศึกษาคือการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เป็นกระบวนการหนึ่งในการเพิ่มพูนความรู้ ทักษะ ประสิทธิภาพและคุณภาพทุกชนิดของประชากรในทุกสังคม ซึ่งในทัศนะของนักเศรษฐศาสตร์เห็นว่า การศึกษาเป็นการสะสมทุนมนุษย์ และมีผลในการลงทุนเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจ นักรัฐศาสตร์เห็นว่าการศึกษาก่อให้เกิดการเตรียมคนเพื่อการเป็นพลเมืองที่ดีในระบอบประชาธิปไตย และนักสังคมวิทยาเห็นว่าการศึกษาก่อให้เกิดการช่วยมนุษย์ให้มีชีวิตที่สมบูรณ์ ผูกพันอยู่กับประเพณีเดิมจนย่อยลง (Lessbound by Tradition) และพร้อมที่จะพัฒนาไปสู่สังคมที่ทันสมัยกว่า (Modernization) (Harbinson and Myers, 1964 : 2 - 3 ,)

การให้ทัศนะเกี่ยวกับการศึกษา นักวิชาการแต่ละสาขาท่างก็ให้ตามแนวทางในสาขาวิชาการของตน นายอภิชัย พันธุเสน มองวิกฤตประสงค์ของการศึกษาว่า "คือความพยายามที่จะเสริมสร้างคุณภาพของมนุษย์ จากระดับศักยภาพที่มีอยู่เดิมให้มีศักยภาพสูงขึ้น" (อภิชัย พันธุเสน, 2519 ก : 1) แต่ในการเสริมสร้างคุณภาพให้สูงขึ้นนี้ย่อมหมายถึงการลงทุน หรือการนำเอาทรัพยากรมาใช้เป็นจำนวนมากมาย คงจะเห็นได้จากค่าใช้จ่ายทางการศึกษา ในปีงบประมาณ 2520 ซึ่งสูงเป็นอันดับหนึ่ง หรือประมาณร้อยละ 21.4 ของงบประมาณรายจ่ายทั้งสิ้น (สำหรับงบประมาณ, 2520 : 26) ดังนั้นแนวความคิดในปัจจุบันจึงถือกันว่าการใช้จ่ายเพื่อการศึกษา เป็นการลงทุนเพื่อเพิ่มผลผลิตในอนาคต (เทียนฉาย กิระนันท์, 2519 : 27) ทั้งนี้เพราะเหตุว่ามนุษย์มีความรู้และทักษะเพิ่มขึ้นก็เป็นผลมาจากการศึกษาอบรม (T.W. Schultz , 1971 : 13) ดังนั้นจึงถือว่าการศึกษาก่อให้เกิดการลงทุนอย่างหนึ่ง ซึ่งผลของการลงทุนจะเป็นความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองของชาติ เพราะชาติจะพัฒนาสิ่งเหล่านี้ได้จะต้องพัฒนาคนเป็นอันดับแรก (บรรจง ชลสุภาศิริ, 2517 : 120)

ในทางเศรษฐศาสตร์ถือว่า การศึกษาเป็นกระบวนการผลิต (Production Process) ซึ่งช่วยเปลี่ยนแปลงคุณภาพของมนุษย์ให้ดีขึ้น มีความรู้และทักษะเพิ่มขึ้น ซึ่งนักเศรษฐศาสตร์เรียกว่า "ทุนมนุษย์" (Human Capital) ความคิดในเรื่องการศึกษาเป็นการลงทุนหรือสร้างทุนมนุษย์ ได้เริ่มมาเป็นเวลานานแล้วเริ่มตั้งแต่

แต่ วิลเลียม เพตตี (William Petty) (เทียนฉาย กิระนันท์, 2519:4) อัดัม สมิท (Adam Smith)) ในหนังสือ The Wealth of Nations ของเขาได้ชี้ให้เห็นว่าการศึกษาของเสียค่าใช้จ่ายมากมายทั้งในรูปเวลาและแรงงาน ผู้ที่ได้รับการศึกษาจึงเปรียบเสมือนเครื่องจักรราคาแพงๆ และสามารถประกอบกิจการที่ยากมากกว่า มีประสิทธิภาพมากกว่าที่ไม่ได้รับการศึกษาจะทำได้ (ศุภชัย พานิชภักดิ์, 2519 : 189) นอกจากนี้ อัดัม สมิท ยังชี้ให้เห็นว่า การศึกษาเป็นสาเหตุที่ทำให้คนแต่ละคน มีความสามารถแตกต่างกันอีกด้วย (Adam Smith, 1974 : 120)

แนวความคิดทางทฤษฎีเรื่องทุนมนุษย์นี้ถือว่า "มนุษย์เป็นทุนทรัพย์" อย่างหนึ่ง แต่มีความแตกต่างจากทุนทรัพย์ประเภทอื่นๆทั้งนี้ด้วยเหตุว่า ทุนมนุษย์นั้นอยู่ใน "รูปนามธรรม" อันใดแก่ความรู้อาวุธานาญ ทุนมนุษย์จึงไม่มีตัวตนและไม่อาจแยกตนจากเจ้าของตนได้ การศึกษาอบรมจึงเป็นเรื่องของการทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในสัณฐานของทุนมนุษย์ (เทียนฉาย กิระนันท์, 2519 : 4-10) ดังนั้นการให้การศึกษาจึงเป็นการเพิ่มทุนของประเทศชาติให้สูงขึ้น ในสหรัฐอเมริกาการศึกษาเกี่ยวกับความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ของนักเศรษฐศาสตร์เกือบทุกคนมีความเห็นว่าเป็นระยะ 50 - 60 ปีที่ผ่านมา (ค.ศ. 1900 - 1956) การขยายตัวทางเศรษฐกิจเป็นผลจากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและการศึกษา (Harbinson and Myers, 1964 : 5-6) และการศึกษาหลายครั้งพบว่า ความแตกต่างของรายได้เนื่องมาจากการศึกษาพิเศษเพิ่มเติมถึงร้อยละ 65 อีกร้อยละ 35 เนื่องมาจากความสามารถของบุคคลเฉพาะท้องถิ่นและพื้นฐานทางครอบครัว (มาร์ก บลาวัว, 2518 : 110)

สำหรับ อัดัม เคิร์ล (อัดัม เคิร์ล, 2516 : 11-12) ให้ทัศนะว่าแม้ว่าการศึกษจะช่วยพัฒนาคนก็ตาม แต่ค่าใช้จ่ายการศึกษาไม่ถ่วงทวง ก็ไม่สามารถช่วยให้เกิดการพัฒนาขึ้นได้ และยังจะทำให้เกิดการสูญเสียทรัพยากรที่นำมาใช้ในการศึกษามากขึ้นอีก ด้วยเหตุนี้ อัดัม เคิร์ล จึงเห็นว่าการศึกษาคควรจะเน้นเรื่องการศึกษาเพื่อการลงทุน หรืออาจสรุปได้ว่าควรเน้นในเรื่องวิชาชีพ (อัดัม เคิร์ล, 2516 : 16) ² นักวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจทั้งหลายต่างลงความเห็นว่า การลง

ทุนเพื่อการศึกษา นั้น เป็นการส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาเศรษฐกิจโดยตรง และเป็นย่นย่อ
ค่าใช้จ่ายเทคนิคสำหรับการศึกษาหรือการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ (Human Resources)
เป็นการลงทุนขั้นปฐมที่มีความจำเป็นและต้องทำ (Harbinson and Myers, 1964:11)

สำหรับความคิดเกี่ยวกับการลงทุนทางการศึกษาของไทย นักการศึกษาและ
นักเศรษฐศาสตร์ต่างก็มอง เห็นว่าการศึกษาเป็นการลงทุนที่แพงมาก เมื่อเปรียบเทียบกับ
ทรัพยากรที่เรามีอยู่อย่างจำกัด ฉะนั้นผลของการศึกษาจึงควรได้ผลตอบแทนที่ลงทุน
ไปแล้วถึงเช่น พันธ์ี คราประยูร กล่าววว่า

1. การลงทุนทางการศึกษาเป็นการลงทุนระยะยาว ต้องอาศัยทรัพยากร
ทางเศรษฐกิจมาก แต่ทรัพยากรนั้นมีย่อยอย่างจำกัด จะต้องรู้จักใช้อย่าง
ฉลาดหรือให้ผลตอบแทนสูงที่สุด
2. การปรับปรุงประสิทธิภาพการศึกษา ย่อมมีผลสะท้อนไปยังระบบเศรษฐกิจ
ของประเทศ
3. หากมีความบกพร่องใดๆเกิดขึ้นกับคุณภาพของการศึกษา ก็ย่อมจะเกิด
เสียในระยะยาวแก่ระบบเศรษฐกิจของประเทศ (พันธ์ี คราประยูร, 2517:1-3)

กำแหง พลังกร ในข้อคิดเห็นบางประการเกี่ยวกับการศึกษา ซึ่งพอสรุป
ได้ว่าทรัพยากรทั้งหลายที่ชาติมีอยู่นั้น มีอยู่ 3 ประการคือ ทรัพยากรในดำนกำลัง
คน (Manpower Resources) ทรัพยากรในดำนกำลังเงิน (Finance Resources)
ทรัพยากรธรรมชาติ (Natural Resources) ข้อสำคัญที่สุดในการใช้ทรัพยากร
กำลังคนก็คือ เรื่องคุณภาพของพลเมืองซึ่งอาศัยเรื่องการศึกษาเป็นสำคัญ
(กำแหง พลังกร, 2515 : 16)

บุญชนะ อัครดการ เห็นว่าแรงงานมนุษย์ (Labor) เป็นปัจจัยสำคัญ
ที่สุดในทุกระบบเศรษฐกิจ แม้จะมีทรัพยากรอุดมสมบูรณ์ แต่ถาหากขาดแคลนแรงงาน
ที่มีคุณภาพแล้วย่อมไม่สามารถนำเอาทรัพยากรที่มีอยู่มาใช้ได้ ทำอย่างไรจึงจะทำให้
แรงงานที่มีอยู่นั้นมีคุณภาพสูง ขอนี้เองที่มาถึงความสำคัญของการศึกษา แถว่าถาเรา
พิจารณาผลการลงทุนทางดำนการศึกษาหรือระบบการศึกษาของไทย ในปัจจุบันนี้ผล
ทางเศรษฐกิจไม่เต็มที่ ซึ่งเป็นเรื่องที่ทำให้เกิดความสูญเสียโดยไร้ประโยชน์
(บุญชนะ อัครดการ, 2514 : 3-5)

เดลิง ชำรงนาวาสวัสดิ์ กล่าวว่า การพัฒนากำลังคนเพื่อให้มีคุณภาพดีขึ้นนั้น เป็นปัจจัยสำคัญในด้านเศรษฐกิจ การฝึกอบรมมีต่อการเพิ่มพูนความรู้ การวิจัย และวิทยาการ ตลอดจนการปรับปรุงการศึกษาให้ดียิ่งขึ้น (เดลิง ชำรงนาวาสวัสดิ์, 2514 : 11)

รังสรรค์ ชนะพรพันธุ์ ให้ความเห็นว่าการศึกษาก็คือเป็นการลงทุนชนิดหนึ่งและการลงทุนนี้เป็นการสะสมทุนในตัวเอง ซึ่งมีผลอย่างสำคัญต่อกระบวนการพัฒนาเศรษฐกิจ (รังสรรค์ ชนะพรพันธุ์, 2518 : 3) และมีความเห็นต่อไปว่ามีปัจจัยหลายประการที่มีผลกระทบต่อการศึกษา (รังสรรค์ ชนะพรพันธุ์, 2518 : 8-9) เช่น โครงสร้างของระบบการศึกษา หลักสูตร วิธีการผลิต ประยุกต์วิทยา คุณภาพของเด็กก่อนวัยเรียน สภาพแวดล้อม ทุน และความสามารถในการประกอบการ โดยเฉพาะในเรื่องทุนที่มีความสำคัญมากต่อผู้ที่รับบริการทางการศึกษา ประเด็นปัญหาที่สำคัญเกี่ยวกับทุนนี้มีอยู่สองประการคือ ทุนส่วนตัวของผู้รับบริการการศึกษา หากมีรายได้น้อยกว่าระดับหนึ่งแล้วย่อมไม่สามารถซื้อบริการการศึกษาได้ ทุนอีกประเภทหนึ่งคือการลงทุนจากรัฐบาล โดยที่รัฐบาลมีบทบาทในการจัดการศึกษามากเงินลงทุนที่รัฐบาลจัดสรรเพื่อการศึกษา จึงควรจะเป็นการศึกษาที่ให้ประโยชน์แก่สังคมโดยรวมมากที่สุด (รังสรรค์ ชนะพรพันธุ์, 2518 : 37 - 47)

ความเห็นเกี่ยวกับเรื่องการจัดการศึกษาระดับใดที่จะให้ผลตอบแทนแก่สังคมมากที่สุด มีการศึกษาเกี่ยวกับของไทยอยู่สองเรื่อง คือเรื่องแรกโดย มาร์ก บลาวว์ ซึ่งพบว่าการลงทุนเกี่ยวกับการศึกษาของไทยนั้น ลงทุนสูงในระดับอุดมศึกษา และต่ำในระดับประถมศึกษา แต่ผลตอบแทนที่สังคมได้รับกลับตรงกันข้ามคือ ระดับประถมศึกษาให้ผลตอบแทนแก่สังคมสูงสุด ในขณะที่ระดับอุดมศึกษาให้ผลตอบแทนแก่สังคมต่ำสุด [M. Blaug , 1971 : (5-22) - (5-24)]

เรื่องที่สองโดย สุภชัย พานิชภักดิ์ พิจารณาการศึกษาเมื่อเร็ว ๆ นี้หลังจากที่ บลาวว์ ได้ศึกษาคั้งแรกเสร็จแล้วประมาณ 4-5 ปี พบว่าการลงทุนเกี่ยวกับการศึกษานั้น อัตราผลตอบแทนในระดับประถมศึกษานั้นไม่สูงถึงที่ บลาวว์ พบในครั้ง

ก่อนและมีข้อสังเกตคือแนวโน้มของอัตราทดแทนในระดับประถมศึกษาจะลดลงในปีต่อไป ส่วนในระดับมัธยมศึกษาและอุดมศึกษาก็ไม่ต่ำจนเกินไป และยังคงรักษาระดับเดิมอย่างดีที่สุด (ศุภชัย พานิชภักดิ์, 2519 : 214 - 215)

ในส่วนที่เกี่ยวกับปัญหาและงบประมาณการศึกษา มีผู้ศึกษาและให้ความคิดเห็นดังต่อไปนี้

ชนู แสงศักดิ์ กล่าวว่าการศึกษาเป็นการลงทุนที่แพงมาก โดยเฉพาะประเทศที่ยากจนยิ่งรู้สึกแพงขึ้นไปอีก เมื่อการศึกษามีโครงสร้างและเป้าหมายที่แน่นอนเป็นประโยชน์ ก็ควรที่จะได้รับการสนับสนุนเกี่ยวกับงบประมาณให้พอเพียง

(ชนู แสงศักดิ์, 2511 : 56 - 67)

ออเครย์ วาร์คเกรย์ และ แอนตัน ซี สกรอกแอม กล่าวถึงปัญหาของงบประมาณการศึกษาของไทยว่า ปัญหาที่รัฐบาลจ่ายเงินเพื่อการศึกษาไม่พอเพราะมีงบประมาณจำกัด แต่ละหน่วยงานต่างก็แข่งขันเพื่อให้ได้งบประมาณมากที่สุด อธิปไตยก็ใช้ความสามารถส่วนตัวในการของบประมาณ (Gray and Straughan, 1970-:69-77)

บำเพ็ญ กฤษณกาญจน์ พบว่าความสัมพันธ์ของการวางแผนและกำหนดโครงการของงบประมาณนี้ขาดการประสานงานกัน ไม่มีความสัมพันธ์กับแผนการศึกษาแห่งชาติและแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม หรือแม้แต่แผนในระดับกระทรวง การของงบประมาณมักขึ้นอยู่กับอธิบดี หรือระดับกรมโดยเอกเทศปราศจากข้อมูลที่ถูกต้องด้วยการเสนอของงบประมาณ การแถลงโศตอมเพื่อให้ได้เงินงบประมาณของกรมกองต่างๆทำกับสำนักงบประมาณโดยตรง

แต่เมื่อพิจารณาของงบประมาณการศึกษา ที่จัดสรรให้แก่งานงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ตั้งแต่ปี 2510 - 2519 จะเห็นว่าโดยเฉลี่ยแล้วงบประมาณการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งจัดการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาได้รับร้อยละ 33 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติและทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐได้รับร้อยละ 15 และองค์การบริหารส่วนจังหวัดซึ่ง เป็นหน่วยงานที่จัดการศึกษาระดับประถมศึกษาทั่วประเทศได้รับร้อยละ 49 เท่านั้น (กระทรวงศึกษาธิการ, 2519 ก: 36)

จากการที่ไ้รวบรวมทฤษฎีและ เอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวกับการศึกษาซึ่งถือว่า การศึกษาเป็นการลงทุนตลอดจนความคิดเห็นที่มีต่อการศึกษาของไทย และปัญหา เกี่ยวกับงบประมาณซึ่งมีผลต่อการศึกษาก็พอจะสรุปได้ว่า นักเศรษฐศาสตร์และนัก การศึกษามากมายยอมรับว่า การศึกษานั้นมีความสำคัญยิ่ง และการศึกษาเป็นการลง ทุนอย่างหนึ่งซึ่ง เป็นการลงทุนเกี่ยวกับมนุษย์โดยตรง ผู้ที่ผ่านกระบวนการศึกษาเปรียบ เสมือนสินค้าที่เสียค่าเสียในการผลิตแพง แต่ก็มีค่าจำเป็นที่จะต้องจัดการศึกษา ให้ทั่วถึง เพราะการพัฒนาประเทศจะเป็นไปไม่ได้เลยหากคนในชาติคอยคุณภาพและ ไร้ประสิทธิภาพ แต่การเลือกลงทุนที่เกี่ยวกับการศึกษานั้นควรให้ใคร่ประโยชน์ตกแก่ สังคมให้มากที่สุด

ก. การวิจัยในต่างประเทศ

ในต่างประเทศได้มีความสนใจในการศึกษาคุณค่าเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายเพื่อ การศึกษาเช่นเดียวกัน ในปี 1955 - 56 เลสเทอร์ บี เฮอร์ลิไฮ และ โจฮัน วิลเลียม (Herlihy and William , 1958 : 5-8) ได้ศึกษา เรื่องค่าใช้จ่ายของนักเรียนในเมืองที่มีขนาดแตกต่างกัน พบว่าค่าใช้จ่ายเฉลี่ยใน หนึ่งปีสำหรับเมืองใหญ่ที่มีประชากร 100,000 คนมีค่าใช้จ่ายประมาณ 322 ดอลลาร์ สำหรับเมืองที่มีประชากร 25,000 คนถึง 100,000 คนมีค่าใช้จ่าย ประมาณ 275 ดอลลาร์สำหรับเมืองขนาดเล็กที่มีประชากร 10,000 คนถึง 25,000 คนมีค่าใช้จ่ายประมาณ 264 ดอลลาร์ส่วนเมืองที่เล็กที่สุดคือมีประชากร 2,500 คนถึง 10,000 คนกลับมีค่าใช้จ่ายสูงขึ้นคือ 277 ดอลลาร์

ปี 1967 อาร์ เค คานา และ แอนโทนี บอททอมเลย์ ได้วิ-เคราะห์ค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษาระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัย เบรคฟอร์ด และ ค่าตอบแทนที่นักศึกษาได้รับหลังจากที่จบการศึกษาไปแล้ว ในที่นี้จะกล่าวเฉพาะ ค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษาเท่านั้น โดยคิดคำนวณจากค่าดำเนินการลงทุน ค่าใช้- ทุนส่วนตัวของนักศึกษาซึ่งรวมทั้งค่าเสียโอกาส (Opportunity Costs) ผลการศึกษาพบว่านักศึกษาที่เรียนแต่ละวิชาเขามีค่าใช้จ่ายที่ต้อง เสียแตกต่างกันดังนี้

วิศวกรรมเครื่องกล	5,377	ปอนก
วิศวกรรมเคมี	4,235	ปอนก
วิศวกรรมโยธา	4,188	ปอนก
วิศวกรรมไฟฟ้า	4,837	ปอนก
ฟิสิกส์	5,205	ปอนก
เคมี	5,148	ปอนก

(Khana and Bottomley, , 1967 : 5-7)

ปี 1967 กระทรวงศึกษาธิการญี่ปุ่น ได้ศึกษาเปรียบเทียบค่าใช้จ่ายส่วน
ตัวและจากฝ่ายรัฐบาล ในการผลิตนักเรียนระดับประถมศึกษาตอนต้น ตอนปลายและ
มัธยมศึกษา พบว่าค่าใช้จ่ายส่วนตัวในโรงเรียนทั้ง 3 ระดับเป็นเงิน 36.2 ,
47.1 และ 113 ดอลลาร์อเมริกันต่อนักเรียนหนึ่งคน ในขณะที่รายจ่ายของรัฐบาล
คงเสีย 121 , 124 , และ 164 ดอลลาร์อเมริกันตามลำดับต่อนักเรียนหนึ่งคน

(Ministry of Education, 1967 : 39)

เบนส์โก ไควเคระหค่าใช้จ่ายต่อคน ของนักเรียนในประเทศเอเซียม้ง
ค่าใช้จ่ายจากรัฐบาล พบว่าในระดับประถมศึกษา สิงคโปร์มีรายจ่ายต่อหัวสูงที่
สุดคือ 1,245 บาท อินเดียน่าสุดคือ 135 บาท ไทยอยู่ในอันดับที่ห้าคือ
270 บาท ในระดับมัธยมศึกษา กับพม่าสูงที่สุดคือ 2,203 บาท อินเดียน่าที่
คือ 270 บาท ไทยอยู่อันดับที่ห้าคือ 1,245 บาท สำหรับอุดมศึกษา มาเลเซีย
เสียค่าใช้จ่ายสูงสุดคือ 23,780 บาท ปากีสถานต่ำที่สุดคือ 1,224 บาท ไทย
อยู่อันดับที่สี่คือ 4,814 บาท (Unesco, 1969 : 49)

การศึกษากังลาวเป็นการศึกษาในต่างประเทศและของประเทศต่างๆใน
เอเซีย ซึ่งจะเห็นได้ว่าหลายประเทศให้ความสนใจในเรื่องนี้

ข. งานวิจัยในประเทศ

ข.1 งานงบประมาณแผ่นดิน

การวิจัยด้านค่าใช้จ่ายหรือการลงทุนเพื่อการศึกษาภาครัฐบาลของ

อมรา ไตรอุโฆษ ในเรื่อง การหาการย่ำหัวในการผลิตกระดาษประเภทนี้ มีประวัติการศึกษา (อมรา ไตรอุโฆษ, 2514 : 25 - 27) พบว่ารายจ่ายต่อหัวในทางงบประมาณแผ่นดิน เมื่อพิจารณาทั้งงบดำเนินงานและงบลงทุนแล้วพบว่า ภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีรายจ่ายต่อหัวสูงที่สุด รองลงมาเป็นภาคกลาง พระนครธนบุรี ภาคใต้ และภาคเหนือตามลำดับ ผู้วิจัยได้ให้เหตุผลเกี่ยวกับรายจ่ายต่อหัวสูงว่าส่วนใหญ่เป็นรายจ่ายค่าน้ำเงินก้อนเป็นตัวแปรที่สำคัญ ถ้าหากพิจารณาค่าน้ำเงินแล้ว วิทยาลัยครูในสวนกลางสูงที่สุด และภาคตะวันออกเฉียงเหนือรองลงมา

งานวิจัยชิ้นนี้ผู้วิจัยได้ขอสังเกตไว้หลายประการคือ ประการแรก การเลือกกลุ่มตัวอย่างซึ่งได้วิทยาลัยครูที่เกาะแก่ง คือวิทยาลัยครูอบลและวิทยาลัยครูนครราชสีมา ความเหตุผลนี้ผู้วิจัยตั้งข้อสังเกตว่า อาจารย์แต่ละท่านมีเงินเดือนสูงอาจเป็นเหตุผลหนึ่งที่ก่อให้เกิดความคลาดเคลื่อนอย่างสำคัญ ประการที่สอง สัดส่วนการกระจายของนักศึกษาไม่เท่าเทียมกัน ในขณะที่วิทยาลัยครูในสวนกลางมีสัดส่วนครูอาจารย์ต่อนักศึกษาเพียง 1 : 11 วิทยาลัยครูนครสวรรค์และอุตรดิตถ์ (ภาคเหนือ) กลับมีสัดส่วนในทำนองเดียวกันถึง 1 : 17 และ 1 : 21 ความเหลื่อมนี้จึงทำให้วิทยาลัยครูในภาคตะวันออกเฉียงเหนือและสวนกลาง มีรายจ่ายต่อหัวสูงในขณะที่ภาคเหนือมีรายจ่ายต่ำ

บรรจง ทองกุ่ม (บรรจง ทองกุ่ม, 2508 : 65) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการผลิตกระดาษปริญญ์ของคณะครุศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พบว่าค่าใช้จ่ายต่อคนใน 4 ปีการศึกษา ต้องเสียค่าใช้จ่ายต่อหัวประมาณ 15,000 บาท

มานีนวล จันสัจจชัย (มานีนวล จันสัจจชัย, 2513 : 33) ได้ศึกษาค่าใช้จ่ายต่อหัวในวิทยาลัยเทคนิคภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่ามีค่าใช้จ่ายต่อหัวจากเงินงบประมาณปีละ 10,165 บาท แยกเป็นค่าดำเนินการ 3,699 บาท และค่าลงทุน(ค่าเสื่อมราคา) 6,466 บาท และงานศึกษาของ อารุช วัฒนสิน (อารุช วัฒนสิน, 2513 : 41) ศึกษาค่าใช้จ่ายต่อหัวของนักศึกษา ในวิทยาลัยเทคนิคธนบุรี พบว่ารัฐบาลต้องเสียงบประมาณรายจ่ายต่อหัวประมาณปีละ 10,962 บาท ซึ่งใกล้เคียงกับการศึกษาของ มานีนวล จันสัจจชัย ดังกล่าวมาแล้ว

มุกดา อานันทสิทธิ์ (มุกดา อานันทสิทธิ์, 2514 : 27) ศึกษาค่าใช้จ่าย

จ่ายต่อหัวในการผลิตพยาบาล ระดับอนุปริญญาและประกาศนียบัตร ถูกลดลงในปี
พบว่าการผลิตพยาบาลระดับอนุปริญญาและระดับประกาศนียบัตร มีค่าใช้จ่ายสูงกว่ากัน
ประมาณ 5 เท่า คือในขณะที่ค่าใช้จ่ายต่อหัวของการผลิตพยาบาลระดับประกาศนียบ
ัตรเพียง 3,679 บาทต่อปี ค่าใช้จ่ายต่อหัวในระดับอนุปริญญาสูงขึ้นถึง 9,376
บาทต่อปี ผู้วิจัยได้อธิบายว่า การเปลี่ยนแปลงระบบการศึกษาทำให้ต้องเสียค่าใช้จ่าย
เพิ่มขึ้น

นิตยา กรุคสมัย (นิตยา กรุคสมัย, 2517 : 47 - 50) ได้ทำการ
ศึกษารายจ่ายต่อหัวของนักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น เมื่อปีการศึกษา 2517 พบว่า
รายจ่ายต่อหัวเมื่อคิดเฉลี่ยนักศึกษาทั้งหมดต่อปี ต้องเสียงบประมาณรายจ่ายต่อหัวหัวละ
53,387 บาท ซึ่งเสียค่าใช้จ่ายประมาณ 5 เท่าของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิค
3.5. เท่าของการผลิตบัณฑิตครุศาสตร์ และเมื่อเปรียบเทียบเป็นคณะก็พบว่าคณะแพทย
ศาสตร์เสียค่าใช้จ่ายสูงสุด ผู้วิจัยได้อธิบายว่าเหตุที่มีค่าใช้จ่ายสูงเช่นนี้เพราะ เป็นมหา
วิทยาลัยที่ยังใหม่ ค่าลงทุนสูงเมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน

สุชาติ เมืองแก้ว (สุชาติ เมืองแก้ว, 2519 : 83 - 90) ได้ทำ
การวิเคราะห์การใช้จ่ายงบประมาณทางการศึกษาของประเทศไทย ระหว่างปีงบประมาณ
2510 - 2517 พบว่างบประมาณในช่วงของแผนการศึกษาระยะ 2 รัฐบาลจ่ายเงิน
เพื่อการศึกษาทั้งสิ้น 20,168.1 ล้านบาท และในช่วง 5 ปีตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจ
และสังคมระยะที่ 3 คือปี 2515 - 2519 รัฐบาลได้ตั้งเป้าหมายเอาไว้ว่า จะ
ใช้เงินงบประมาณเพื่อการศึกษาทั้งสิ้น 31,200 ล้านบาท แต่ตามผลการดำเนินงาน
ในช่วงระยะปีงบประมาณ 2515 - 2517 มียอดในการใช้จ่ายรวมทั้งสิ้น 18,568
ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 60 และเมื่อเปรียบเทียบกับกับผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประ
เทศ (G.D.P.) แล้วพบว่าปี 2510 รายจ่ายทางการศึกษาใช้เพียงร้อยละ 2.75
ของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ และร้อยละ 15 ของงบประมาณรายจ่ายรวม
ปี 2515 รายจ่ายทางการศึกษาใช้จ่ายเพียงร้อยละ 3.46 ของผลิตภัณฑ์มวลรวม
ภายในประเทศ และร้อยละ 19 ของงบประมาณรายจ่ายรวม

รายจ่ายจริงทางการศึกษาจำแนกตามระดับการศึกษา ระหว่างปีงบประมาณ

2510 - 16 ผลการวิเคราะห์ปรากฏว่า รัฐบาลใช้เงินเพื่อการลงทุนทางการศึกษา ในระดับประถมศึกษาเป็นอันดับหนึ่งหรือประมาณร้อยละ 54 ของรายจ่ายทั้งหมด อันดับสองคืออาชีวศึกษาหรือเทคนิคชั้นสูงประมาณร้อยละ 14 ของรายจ่ายทั้งหมด อันดับสามคือเกษตรศึกษาประมาณร้อยละ 13 อันดับสี่คือมัธยมศึกษาประมาณร้อยละ 10 ของรายจ่ายทั้งหมด อันดับห้าคืองานด้านบริหารการศึกษาประมาณร้อยละ 8 ของรายจ่ายทั้งหมด อันดับหกคือการศึกษาผู้ใหญ่ประมาณร้อยละ 1 ของรายจ่ายทั้งหมด และอันดับสุดท้ายคือการศึกษาอื่นๆประมาณร้อยละ 0.5 ของรายจ่ายทั้งหมด

กองแผนงาน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2519 : 12 - 17) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ค่าใช้จ่ายต่อหัวของนักเรียน นิสิตนักศึกษา ทุกประเภททุกระดับในปี 2505 - 2516 และประมาณการในปี 2517 - 2524 ในที่นี้จะนำบทสรุปที่เกี่ยวข้องเฉพาะในระดับมหาวิทยาลัยและการฝึกหัดครูมากล่าวดังต่อไปนี้ ค่าใช้จ่ายต่อหัวโดยเฉพาะมหาวิทยาลัยใหม่ มีค่าใช้จ่ายต่อหัวสูงกว่ามหาวิทยาลัยเก่ามาก แต่จะสูงในปีแรกและจะลดลงในปีต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของนิทยา กรุคสมัย แต่ค่าใช้จ่ายของมหาวิทยาลัยที่สอนเนนคานสังคัมศาสตร์และวิทยาศาสตร์ก็แตกต่างกัน คือมหาวิทยาลัยที่สอนเนนคานสังคัมศาสตร์จะมีค่าใช้จ่ายต่อหัวต่ำกว่ามหาวิทยาลัยที่สอนเนนคานวิทยาศาสตร์ นอกจากนี้พบว่ามหาวิทยาลัยรามคำแหงเสียค่าใช้จ่ายต่ำที่สุด เพราะเป็นมหาวิทยาลัยแบบเปิด ในด้านการฝึกหัดครูพบว่าประมาณการศึกษาคอลด 11 ปีคือตั้งแต่ปี 2505-2515 มีค่าการเปลี่ยนแปลงของเงินงบประมาณน้อยที่สุด คือเสียค่าใช้จ่ายในการลงทุนต่อหัวค่อนข้างจะสม่ำเสมอทุกปี

งานวิจัยเรื่องนี้ยังได้พยากรณ์ประมาณการใช้จ่ายต่อหัว ในอีก 8 ปีข้างหน้าคือ 2517 - 2524 ผลสรุปการพยากรณ์มีดังนี้ ค่าใช้จ่ายในแต่ละมหาวิทยาลัยเพิ่มสูงมาก โดยเฉพาะมหาวิทยาลัยมหิดลยังคงรักษาระดับการใช้จ่ายสูงสุด ธรรมศาสตร์ก็รักษาระดับค่าใช้จ่ายต่อหัวต่ำสุด ค่าใช้จ่ายต่อหัวของการฝึกหัดครูมีการเปลี่ยนแปลงการเพิ่มงบประมาณน้อยที่สุด

การศึกษาของ พนม พงษ์ไพบูลย์ (Panom Pongpaibool, 1974:125)

มีการศึกษาในลักษณะที่แปลกไปจากการศึกษาที่แล้ว. ในเรื่อง ภาพลักษณะ (Profiles)⁶ ของอุดมศึกษาไทยเมื่อวัดโดย คณะจารย์ วิชาที่เปิดสอน นักศึกษา และเงินงบประมาณ (Profiles of Thai Higher Education as Measured by Faculty, Course Offerings, Students and Operating Budgets) โดยให้ T - Scores วิเคราะห์พบว่าภาพลักษณะของอุดมศึกษาไทย สูงทางคานธุศาสตร์ (Health Profession) วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ สังคมศาสตร์และทางด้านการบริหารธุรกิจ ศิลปศาสตร์ การศึกษา ภาษาและวรรณคดี เมื่อวัดโดย การพิจารณาารวมทั้งหมด คือ คณะจารย์ วิชาที่เปิดสอน นักศึกษา และเงินงบประมาณ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ในเรื่อง การหาการกระจายคอตัว ๆ. ในการศึกษาของ พนม พงษ์ไพบูลย์ นี้เมื่อพิจารณาจากเงินงบประมาณโดยเฉพาะแล้วพบว่า ลักษณะอุดมศึกษาของไทย จะสูงในด้าน สุขศาสตร์ (Health Profession) และต่ำในด้านการบริหารธุรกิจ ภาษาและวรรณคดี ยังพบต่อไปว่ามีความสัมพันธ์ระหว่างการวัดโดยคณะจารย์ กับเงินงบประมาณแนบกัน

ข.2 คานค่าใช้จ่ายส่วนตัว

งานวิจัยเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายทางการศึกษา ในคานค่าใช้จ่ายส่วนตัวเท่าที่มีการศึกษา และพิจารณาเห็นว่าอยู่ในระยะเวลาไม่นานจนเกินไปมีดังนี้

มานีนวล จันตัญญ (มานีนวล จันตัญญ, 2513 : 33) ได้ทำการวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายส่วนตัวของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เมื่อศึกษา ค่าใช้จ่ายที่คงเสียในระยะเวลา 5 ปี นักศึกษาคณะบริหารธุรกิจเสียค่าใช้จ่าย 37,814 บาท คณะช่างโยธาเสียค่าใช้จ่าย 34,615 บาท คณะเทคนิคการเกษตรเสียค่าใช้จ่าย 33,475 บาท คณะช่างออกแบบเสียค่าใช้จ่าย 32,736 บาท และคณะวิชาช่างกลเสียค่าใช้จ่ายสูงสุดคือ 44,586 บาท

อารุณ วัฒนสิน (อารุณ วัฒนสิน, 2513 : 41) ได้ทำการวิเคราะห์ ค่าใช้จ่ายของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคธนบุรีพบว่า เมื่อเฉลี่ยทั้ง 5 ปี คณะช่างก่อสร้างเสียค่าใช้จ่าย 51,526 บาท คณะวิชาช่างอิเล็กทรอนิกส์เสียค่าใช้จ่าย 46,659 บาท คณะวิชาเทคนิคการผลิตเสีย 46,208 บาท คณะวิชาช่างไฟฟ้ากำลังเสีย 45,655 บาท

กองวิจัยการศึกษา สำนักงานสภาการศึกษาแห่งชาติ (สำนักงานสภาการศึกษาแห่งชาติ, 2512 : 1-2, 11) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ค่าใช้จ่ายส่วนตัวของนิสิต นักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา โดยทำการศึกษาใน 10 สถาบันคือ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร มหาวิทยาลัยมหิดล จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ วิทยาลัยวิชาการศึกษา (ประสานมิตร ปทุมวัน บางแสน) มหาวิทยาลัยขอนแก่น มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ทำการเลือกกลุ่มตัวอย่าง 5,673 คน เป็นชาย 2,927 คน เป็นหญิง 2,746 คน เฉพาะปีการศึกษา 2511 - 12 พบว่า นักศึกษาในระดับอุดมศึกษา ใช้จ่ายส่วนตัวไม่รวมค่าบำรุงและค่าธรรมเนียมการศึกษา โดยเฉลี่ยทุกสถาบันเป็นเงินประมาณ 496 บาทต่อเดือน หรือคิดเฉลี่ยเป็นรายปีจะเฉลี่ยได้ 4,464 บาท และเมื่อคิดจนเรียนจบมหาวิทยาลัยก็อยู่ใน 4 ปีจะเสีย 17,856 บาท ถ้าเปรียบเทียบกับแต่ละสถาบัน นักศึกษามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์เสียค่าใช้จ่ายสูงสุดคือ 572 บาทต่อเดือน รองลงมาคือมหาวิทยาลัยขอนแก่น 527 บาทต่อเดือน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ 520 บาทต่อเดือน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 508 บาทต่อเดือน มหาวิทยาลัยมหิดล 502 บาทต่อเดือน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ 501 บาทต่อเดือน มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ 449 บาทต่อเดือน มหาวิทยาลัยศิลปากร 442 บาทต่อเดือน สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ 441 บาทต่อเดือน และที่น้อยที่สุดคือ วิทยาลัยวิชาการศึกษา 363 บาทต่อเดือน

นักศึกษาชายใช้จ่ายมากกว่านักศึกษาหญิง กล่าวคือนักศึกษาชายใช้จ่ายประมาณเดือนละ 506 บาท นักศึกษาหญิงใช้จ่ายประมาณเดือนละ 485 บาท นักศึกษาในปีแรกใช้จ่ายมากกว่านักศึกษานปีสุดท้ายคือ นักศึกษาในปีแรกใช้จ่ายประมาณเดือนละ 512 บาท และปีสุดท้ายใช้จ่ายประมาณ 478 บาท

งานวิจัยอีกเรื่องหนึ่งคือ การสำรวจค่าใช้จ่ายส่วนตัวของนิสิตนักศึกษาใน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดย ชนิทา ศิลปอนันต์ และ จุฑา ฉัตรคุปต์ (ชนิทา ศิลปอนันต์ และ จุฑา ฉัตรคุปต์, 2517 : 45 - 48) ทำการสำรวจโดยใช้ประชากรทั้งหมดในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในระดับปริญญาตรี 14 คณะ ในปีการ

ศึกษา 2516 จำนวน 12,422 คนได้รับแบบสอบถามคืน 10,603 คนหรือร้อยละ 85 ผลการวิจัยพบว่า นิสิตนักศึกษาหนึ่งคนเสียค่าใช้จ่ายโดยเฉลี่ยประมาณคนละ 11,990 บาทต่อปี ถ้าไม่รวมค่าธรรมเนียมการศึกษาและค่ากิจกรรมนันทนาการ คนหนึ่งจะเสียค่าใช้จ่ายส่วนตัวประมาณปีละ 10,890 บาท นิสิตใช้จ่ายเป็นค่าอาหารมากที่สุด ถัดไปเป็นค่าที่พักอาศัย ค่ากิจกรรมที่ไม่เกี่ยวกับการศึกษา และค่าพักผ่อนหย่อนใจน้อยที่สุด นิสิตคณะเศรษฐศาสตร์เสียค่าใช้จ่ายส่วนตัวมากที่สุด ถัดไปคือคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ทันตแพทยศาสตร์ คิดเป็นเงินเฉลี่ยตลอดปีคนละ 13,255 บาท 13,062 บาท และ 12,678 บาทตามลำดับ นิสิตคณะสัตวแพทยศาสตร์ใช้จ่ายเงินน้อยที่สุดคือประมาณปีละ 10,938 บาท

จากการที่ไ้รวบรวมการวิจัยเกี่ยวกับรายจ่ายทางการศึกษา ทั้งรายจ่ายค่ารัฐบาลและรายจ่ายค่าส่วนตัวของผู้รับบริการการศึกษา ตลอดจนการศึกษาในต่างประเทศ พอสรุปเนื้อหาสาระสำคัญได้ว่า รายจ่ายเพื่อการศึกษาภาครัฐบาลนั้น ในระดับการศึกษาที่สูงขึ้น รายจ่ายเฉลี่ยรายหัวก็จะสูงตามไปด้วย และในสาขาที่สอนเน้นหนักด้านวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ ค่าใช้จ่ายจะสูงกว่าด้านสังคมศาสตร์ ในส่วนที่เกี่ยวกับรายจ่ายส่วนตัวของผู้รับบริการการศึกษา ในแต่ละสถานศึกษาก็มีรายจ่ายแตกต่างกันไป นอกจากนี้สาขาวิชาที่เรียนก็มีส่วนที่ทำให้รายจ่ายแตกต่างกันด้วย และภูมิภาคที่สถาบันการศึกษาตั้งอยู่ก็มีส่วนที่ทำให้ค่าใช้จ่ายแตกต่างกัน

บันทึกทนายบท

1. ความคิดเกี่ยวกับ "ทุนมนุษย์" อยู่ใน M. Blaug (ed.) "Part One The Concept of Human Capital" in Economics of Educational I, 1971, pp. 11 - 64.
2. ความเห็นเกี่ยวกับการศึกษาในประเทศไทย ใน นิโคลัส เบเนดิกต์ "การศึกษาเพื่อพัฒนารชนบทในประเทศไทย" ใน รักเมืองไทย เล่ม 1 และ การศึกษาในประเทศไทย, Adam Curle "A Special Case : Education and Development in Poor Countries" in Education for Liberation, pp.114 - 125.
3. ผู้สนใจเรื่อง "ผลตอบแทนที่สังคมได้รับจากการศึกษา" ศึกษารายละเอียดเพิ่มเติม อยู่ใน สุภชัย พานิชภักดิ์ "อัตราผลตอบแทนที่เปลี่ยนแปลง ในการลงทุนในการศึกษา" รักเมืองไทย เล่ม 2 และใน M. Blaug, The Rate of Return to Investment in Education in Thailand.
5. ในการจัดสรรเงินงบประมาณในอัตราส่วนดังกล่าว ได้รับการวิพากวิจารณ์จาก นักเศรษฐศาสตร์ ว่าเป็นการจัดสรรเงินในลักษณะที่ลำเอียง โดยเฉพาะ ระหว่างระดับประถมศึกษาถึงระดับอุดมศึกษา ซึ่งรัฐบาลจัดสรรให้ในอัตราส่วนที่ไม่เหมาะสมกัน ภาควิชาคณวัก
6. ภาพที่แสดงเป็นกราฟ เมื่อวัดลักษณะต่างๆใน 4 ด้านคือ ด้าน คณาจารย์ วิชาที่เปิดสอน นักศึกษา และเงินงบประมาณ
7. A Discipline grouping including Nursing, Dentistry, Medicine, Optometry, Osteopathic Medicine, Pharmacy, Dental Hygiene, Public Health, Veterinary Medicine, Medical Technology, Dental Technology, and Radiologic Technology.

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ประกอบด้วยนักศึกษาทุกคนทั้งภาคปกติและภาคค่ำ ที่เรียนอยู่ในสถาบันอุดมศึกษาในจังหวัดมหาสารคาม อันประกอบด้วยวิทยาลัยครู วิทยาลัยพลศึกษา และมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เนื่องจากกลุ่มประชากรมีขนาดใหญ่มาก จึงมีความจำเป็นต้องศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง เพื่ออ้างอิงแทนการศึกษาจากประชากรจริง

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ จะทำการเลือกจากสถาบันอุดมศึกษาทั้ง 3 แห่งด้วยวิธีการชักพวง (Stratified Random Sampling) (Stuart, 1968 : 45-66) ตามจำนวนระดับการศึกษาแต่ละสถาบัน และมีลำดับชั้นในการเลือกดังนี้

1. การเลือกกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาภาคปกติ

- 1.1 รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนห้องเรียน ของนักศึกษาทุกระดับชั้น จำแนกตามสถาบันอุดมศึกษา
- 1.2 เลือกจำนวนห้องเรียนที่จะนำมาศึกษา เป็นจำนวนครึ่งหนึ่งของจำนวนห้องเรียนทั้งหมดในแต่ละระดับชั้น จำแนกตามสถาบันอุดมศึกษาด้วยวิธีสุ่มตัวอย่างง่าย (Simple Random Sampling)
- 1.3 รวบรวมรายชื่อนักศึกษาที่สังกัดอยู่ในห้องเรียน ที่ได้รับเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่าง มาจำแนกตามระดับชั้นและสถาบัน
- 1.4 นำรายชื่อของนักศึกษาแต่ละระดับชั้น ในแต่ละสถาบันมาเรียงลำดับตามหมายเลขประจำตัวนักศึกษา โดยเรียงตามลำดับจากหมายเลขต่ำสุดไปหาหมายเลขสูงสุด
- 1.5 จากบัญชีรายชื่อนักศึกษาที่ได้อีกตามข้อ 4 ใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบมีระบบ (Systematic Sampling) เลือกนักศึกษาเพื่อเป็นกลุ่มตัวอย่างระดับชั้นละ 20 คน จากแต่ละสถาบัน

2. การเลือกกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาภาคคำ

ดำเนินการวิธีการ เช่นเดียวกับนักศึกษาภาคปกติ แต่ใช้บัญชีรายชื่อของนักศึกษาภาคคำแทน

จากวิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างดังกล่าวมาแล้วข้างต้น ได้เลือกนักศึกษาภาคปกติและนักศึกษาภาคคำที่เป็นตัวแทนของประชากรดังนี้

ตาราง 1 แสดงการเลือกกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับชั้น สถานภาพ ในการเป็นนักศึกษา (ภาคปกติและภาคคำ) และสถาบัน

		วค.			วพ.	ม.ศว.		รวม
		ช ₁	ช ₂	ช ₃	ช ₂	ช ₂	ช ₃	
ชาย	ปกติ	20	20	20	20	20	20	120
	คำ	20	20	—	20	—	20	80
หญิง	ปกติ	20	20	20	20	20	20	120
	คำ	20	20	—	20	—	20	80
รวม	ระดับชั้น	80	80	40	80	40	80	
	สถาบัน	200			80	120		400
	ทั้งหมด				400			

เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลขึ้นเอง โดยมีเครื่องมือของหน่วยวิจัยสถาบัน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และข้อมูลจากการศึกษาเอกสารงานวิจัยอื่นๆ เป็นแนวทางประกอบในการสร้างแบบสอบถามที่แบ่งออกเป็น 3 ตอนด้วยกันคือ (รายละเอียดของแบบสอบถามที่ภาคผนวก ก.)

1.1 ตอนแรก เป็นคำถามเกี่ยวกับรายละเอียดส่วนตัวและภูมิหลัง เช่น ภูมิลำเนา อาชีพปกครอง และภูมิหลังอื่นๆ ฯลฯ

1.2. ตอนที่สอง เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อเท็จจริง เรื่องการใช้รายของ นักศึกษาในด้าน ค่าที่พักอาศัย ค่าอาหาร ค่าเดินทาง ค่า เสื้อผ้า ค่าอุปกรณ์เพื่อการศึกษา และค่าใช้จ่ายอื่นๆ

1.3. ตอนที่สาม เป็นคำถามแบบปลายเปิดให้แสดงความคิดเห็น อย่างเสรี เพื่อต้องการทราบปัญหาทางการเงิน

2. นำแบบสอบถามที่สร้างสำเร็จเรียบร้อยแล้ว เสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษา เพื่อช่วยตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่อง และเพื่อให้ครอบคลุมเนื้อหาที่ต้องการวิจัย

3. นำแบบสอบถามที่แก้ไขเรียบร้อยแล้วไปทำการทดลองใช้ (Try out) กับนักศึกษานอกกลุ่มตัวอย่าง มหาวิทยาลัยศรี วิทยาาลัยพลศึกษา และมหาวิทยาลัยศรี นครินทรวิโรฒ จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 100 คนดังตาราง

ตาราง 2 แสดงการเลือกกลุ่มทดสอบเครื่องมือในการวิจัย

		วค.			วพ.	มทว.		รวม
		ท ₁	ท ₂	ท ₃	ท ₂	ท ₂	ท ₃	
ชาย	ปกติ	5	5	5	5	5	5	30
	ค่า	5	5	—	5	—	5	20
หญิง	ปกติ	5	5	5	5	5	5	30
	ค่า	5	5	—	5	—	5	20
รวม	ระดับชั้น	20	20	10	20	10	20	100
	สถาบัน	50			20	30		
	ทั้งหมด				100			

4. นำข้อมูลที่ได้จากการทดลองสอบถาม มาพิจารณาเพื่อปรับปรุง เปลี่ยนแปลงแก้ไขให้สมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้ในการสอบถามจริงต่อไป

5. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งได้ทำการคัดเลือกไว้แล้ว

การเก็บรวบรวมข้อมูล

เนื่องจากข้อมูลที่น่าสนใจเพื่อการวิเคราะห์ครั้งนี้ หามาได้สองทางด้วยกันคือ เก็บมาจากเอกสารทางราชการ และจากการออกแบบสำรวจ ผู้วิจัยจึงทำการรวบรวมข้อมูลดังต่อไปนี้

1. ข้อมูลเกี่ยวกับความรู้และประสบการณ์ในการศึกษา ผู้วิจัยได้นำหนังสือขอความร่วมมือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ไปขอความร่วมมือในการขอเข้าเก็บรวบรวมข้อมูล จากสถานศึกษาที่เกี่ยวข้อง
2. สำหรับการเก็บข้อมูลจากแบบสอบถาม ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปให้นักศึกษาตอบ ด้วยตนเองส่วนหนึ่งและอีกส่วนหนึ่ง ให้อาจารย์ที่ทำการสอนช่วยนำไปให้นักศึกษาคัดลอกตัวอย่างตอบ ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดตัวบุคคลไว้แล้วจากรายชื่อในทะเบียนนักศึกษา และทดสอบถามจนเป็นที่แน่นอนว่านักศึกษานั้นยัง เรียนอยู่ในสถานนั้นๆ จากนั้นผู้วิจัยได้สำรวจจากตารางสอนของอาจารย์ในแต่ละสถานในวัน เวลา ที่นักศึกษาคัดเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่างกำลัง เรียนนั้นมีอาจารย์ท่านใดเป็นผู้สอน เมื่อทราบว่าเป็นอาจารย์ท่านใดก็นำแบบสอบถามไปหาอาจารย์ที่บ้านพัก หอพัก หรือที่ทำงานเพื่อให้ช่วยนำแบบสอบถามไปทดสอบในวันรุ่งขึ้น ผู้วิจัยจะไปรับแบบสอบถามคืนจากอาจารย์แต่ละท่านภายในเวลา 5 วันหลังจากแจกแบบสอบถาม
3. ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม ใช้เวลาประมาณ 2 สัปดาห์ ระหว่างวันที่ 13 กุมภาพันธ์ 2520 ถึงวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2520 และดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารในระหว่างวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2520 ถึงวันที่ 4 มีนาคม 2520

การจัดกระทำข้อมูล

1. ข้อมูลเกี่ยวกับความรู้และประสบการณ์ในการศึกษา คัดเฉพาะรายการเงินที่ต้องเสียจริงๆ ที่เกี่ยวกับการศึกษาทุกชนิด ใ้แก่ค่าสมัครสอบ ค่าบัตรประจำตัว ค่าเล่าเรียน ค่าหน่วยกิต ค่าบำรุงหอสมุด ค่าบำรุงกีฬา ค่ากิจกรรมนักศึกษา ค่าลงทะเบียน และค่าขึ้นทะเบียนบัณฑิต รายการไหนที่ทางสถานการศึกษา

เรียกเก็บเงิน แล้วเบิกคืนให้เมื่อสำเร็จการศึกษาจะไม่นำมาคิด เมื่อรวบรวมข้อมูลแล้วก็นำไปลงในตารางวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบกันต่อไป

2. รวบรวมแบบสอบถามที่นำไปทดสอบได้คืนทั้งสิ้น 384 ชุด คัดแบบสอบถามที่ไม่สมบูรณ์ออกไป 10 ชุด คงเหลือ 374 ชุดหรือร้อยละ 93.5 ของแบบสอบถามทั้งหมด - ถึงตาราง 3 และ 4

ตาราง 3 แบบสอบถามที่ได้รับคืน จำแนกตามระดับชั้นและสถาบัน

		วค.			วพ.	ม.ศว.		รวม
		ข ₁	ข ₂	ข ₃	ข ₂	ข ₂	ข ₃	
ชาย	ปกติ	20	19	20	18	20	18	115
	ค่า	19	20	—	20	—	20	79
หญิง	ปกติ	20	20	20	18	18	20	116
	ค่า	17	20	—	18	—	20	73
รวม	ระดับชั้น	76	79	40	74	38	78	385
	สถาบัน	195			74	116		

ตาราง 4 แสดงความสมบูรณ์และร้อยละของแบบสอบถาม จำแนกตามสถาบัน และรวมทั้งหมด

	วค.	วพ.	ม.ศว.	รวม
แบบทดสอบที่ใช้	200	80	120	400
ได้รับคืน	195	74	116	385
ไม่สมบูรณ์	1	6	3	10
สมบูรณ์	194	68	113	375
ร้อยละ	97.5	85	94.17	93.75

3. จัดแบ่งแบบสอบถามเป็นกลุ่มตามสถาบัน ระดับชั้น สถานภาพการเป็นนักศึกษา (ภาคปกติและภาคค่ำ) กลุ่มชายและหญิง เพื่อสะดวกในการลงรหัสตารางวิเคราะห์ข้อมูล

4. กำหนดรหัสข้อมูลในแต่ละข้อ ของตอนที่ 1 และตอนที่ 2 ของแบบสอบถาม ลงตารางวิเคราะห์

5. ตอนที่ 3 ของแบบสอบถามเป็นคำถามปลายเปิด ให้แสดงความคิดเห็น จะพิจารณาเฉพาะความถี่ของปัญหา เท่านั้น

6. นำเอาข้อมูลที่จัดเป็นหมวดหมู่แล้วไปวิเคราะห์ทางสถิติต่อไป โดยใช้เครื่องคำนวณชนิดไฮโปรแกรม (Program) ได้ คือเครื่อง Cannon Model Canola 5.7 P.

ลำดับขั้นการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้กระทำกับข้อมูลตามลำดับขั้นดังนี้

1. การแบ่งและรวบรวมเก็บการศึกษาต่าง ๆ เป็นอัตราเดียวกันของแต่ละระดับชั้นในแต่ละสถาบันที่เรียกเก็บจากนักศึกษา จึงไม่จำเป็นต้องนำไปวิเคราะห์ทางสถิติ แต่จะนำไปลงตารางวิเคราะห์ และเปรียบเทียบความแตกต่างตามระดับชั้นและสถาบันเท่านั้น

2. ข้อมูลที่ได้จากตอนที่ 1 ของแบบสอบถามในเรื่องรายละเอียดส่วนตัว และภูมิหลัง จะนำมาพิจารณาทางสถิติโดยใช้ การอยละ และแยกวิเคราะห์เป็น 2 ส่วนคือ

2.1 วิเคราะห์โดยจำแนกตามสถานภาพการเป็นนักศึกษา (ภาคปกติและภาคค่ำ)

2.2 วิเคราะห์โดยจำแนกสถาบัน

3. ข้อมูลที่ได้จากตอนที่ 2 ของแบบสอบถามเกี่ยวกับการใช้จ่าย 6 ประเภท จะนำมาทดสอบความแปรปรวนแบบสองทาง เพื่อทดสอบความแตกต่างโดยใช้ F - test และจะใช้ q - Statistic ตามวิธีของ Newman Keuls เพื่อทดสอบเป็นรายคู่

- 3.1 ทดสอบความแปรปรวนระหว่างนักศึกษาภาคปกติและภาคค่ำ
- 3.2 ทดสอบความแปรปรวนระหว่างเพศชายและ เพศหญิง
- 3.3 ทดสอบความแปรปรวนระหว่างสถาบัน
- 3.4 ทดสอบความแปรปรวนระหว่างระดับชั้น
- 3.5 ทดสอบความแปรปรวนของผลกระทบ (Interaction)
ในครั้งต่างๆคือ

- ก. เพศ - สถาบัน
- ข. สถาบัน - สถานภาพการ เป็นนักศึกษา
- ค. ระดับชั้น - สถาบัน

2. วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากคำถามปลายเปิด โดยวิธีการหาความถี่ของแต่ละปัญหา ที่ตอบแบบสอบถามตอบมา ปัญหาใดที่มีความถี่สูงถือว่ามีความสำคัญสูง ปัญหาใดที่มีความถี่ต่ำถือว่ามีความสำคัญน้อย และความถี่ปานกลางถือว่ามีความสำคัญระดับปานกลาง

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. คาสถิติพื้นฐาน
 - 1.1 การอยละ
 - 1.2 ค่าเฉลี่ย โดยไขสูตร

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N} \quad (\text{wallis W, Allen, 1958 : 221})$$

2. สถิติทดสอบความแปรปรวนแบบสองทาง (Two-Way Analysis of Variance) โดยไขสูตรคำนวณค่าสถิติ F (ตาราง 5) ในกรณีที่เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าไขจากตารางต่างๆระหว่างกลุ่มหลังจากไข $F - test$ แล้วถ้าปรากฏว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยไข $q - Statistic$ ตามวิธีของ Newman Keuls (Winer, 1962 : 185)

ตาราง 5 แสดงสูตรคำนวณค่าสถิติ F.

	SS	df	MS	F
Rows	$\frac{\sum_k \left(\sum_j \sum_i y_{ijk} \right)^2}{Cn} - \frac{\left(\sum_j \sum_k \sum_i y_{ijk} \right)^2}{N}$	$R - 1$	$\frac{SS \text{ rows}}{R - 1}$	$\frac{MS \text{ rows}}{MS \text{ error}}$
Columns	$\frac{\sum_j \left(\sum_k \sum_i y_{ijk} \right)^2}{Rn} - \frac{\left(\sum_j \sum_k \sum_i y_{ijk} \right)^2}{N}$	$C - 1$	$\frac{SS \text{ col.}}{C - 1}$	$\frac{MS \text{ col.}}{MS \text{ error}}$
Interac- tion	$\frac{\sum_{j,k} \left(\sum_i y_{ijk} \right)^2}{n} - \frac{\sum_{k,j} \left(\sum_i y_{ijk} \right)^2}{Cn}$ $\frac{\sum_j \left(\sum_k \sum_i y_{ijk} \right)^2}{Rn} + \frac{\sum_{j,k} \left(\sum_i y_{ijk} \right)^2}{N}$	$(R-1)(C-1)$	$\frac{SS \text{ int.}}{(R-1)(C-1)}$	$\frac{MS \text{ int.}}{MS \text{ error}}$
Error (with in cells)	$\sum_{j,k,i} y_{ijk}^2 - \frac{\sum_{j,k} \left(\sum_i y_{ijk} \right)^2}{n}$	$RC(n-1)$	$\frac{SS \text{ error}}{RC(n-1)}$	-
Totals	$\sum_{j,k,i} y_{ijk}^2 - \frac{\left(\sum_{j,k,i} y_{ijk} \right)^2}{N}$	$RCn-1$	-	-

(William L. Hays, 1963 : 402)

สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์

ในการวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลความหมาย เพื่อความสะดวกและความเข้าใจตรงกัน จึงได้กำหนดสัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

X	แทน	คะแนนดิบ (จำนวนเงิน)
$\sum X$	แทน	ผลรวมทั้งหมดของคะแนนดิบ
$\sum X^2$	แทน	ผลรวมทั้งหมดของคะแนนดิบแต่ละตัวยกกำลังสอง
$\bar{X}$	แทน	คะแนนเฉลี่ย
N	แทน	จำนวนนักศึกษาทั้งหมด
n	แทน	จำนวนนักศึกษาในแต่ละกลุ่ม
$\bar{h}$	แทน	harmonic means
R	แทน	Rows
C	แทน	Columns
I	แทน	Interaction
E	แทน	Error
SS	แทน	Sum Square
MS	แทน	Mean Square
df	แทน	Degree of Freedom
วค.	แทน	วิทยาลัยครุฬหาสารคาม
วพ.	แทน	วิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดมหาสารคาม
ม.ศว.	แทน	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒมหาสารคาม
ช ₁	แทน	ระดับชั้น ป.กศ.
ช ₂	แทน	ระดับชั้น ป.กศ.สูง และ ชั้นปีที่ 1 - 2 ในมหาวิทยาลัย
ช ₃	แทน	ระดับชั้น ปริญญา ในวิทยาลัยครู และ ชั้นปีที่ 3 - 4 ในมหาวิทยาลัย
ปกติ	แทน	นักศึกษาภาคปกติ
ค่า	แทน	นักศึกษาภาคค่า

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลนี้ผู้วิจัยจะแบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 5 ตอนด้วยกันคือ

- ตอนที่ 1 วิเคราะห์เกี่ยวกับรายละเอียดส่วนตัวและภูมิหลัง
- ตอนที่ 2 วิเคราะห์เกี่ยวกับค่าใช้จ่ายส่วนตัว โดยเฉลี่ยรวมทั้งหมด
- ตอนที่ 3 วิเคราะห์เกี่ยวกับค่าบำรุงและค่าธรรมเนียมการศึกษา
- ตอนที่ 4 วิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบความแตกต่าง ของค่าใช้จ่ายส่วนตัว
- 6 ประเภท
- ตอนที่ 5 วิเคราะห์เกี่ยวกับปัญหาความคิดเห็นเกี่ยวกับคำถามปลายเปิด

ตอนที่ 1

ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับรายละเอียดส่วนตัวและภูมิหลัง

เพื่อให้เห็นลักษณะรายจ่ายใดเด่นชัดขึ้น ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับรายละเอียดส่วนตัว และภูมิหลังของนักศึกษา การวิเคราะห์นี้จะใช้สถิติ ร้อยละ และพิจารณาระหว่างภาคปกติกับภาคค่ำ และระหว่างสถาบัน ดังตารางการวิเคราะห์ต่อไปนี้

1. ภูมิสำเนาของนักศึกษา

ตาราง 6 ภูมิสำเนาของนักศึกษา จำแนกตาม ภาคปกติ ภาคค่ำ และสถาบัน

ภูมิสำเนา	ปกติ		ค่ำ		วค.		วพ.		ม.ศว.	
	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%
มหาสารคาม	49	21.68	40	27.03	77	39.69	5	7.35	7	6.25
ร้อยเอ็ด	18	7.96	27	18.24	21	10.82	6	8.82	18	16.07
ขอนแก่น	40	17.70	17	11.49	33	17.01	5	7.35	19	16.96
กาฬสินธุ์	18	7.96	20	13.51	29	14.95	2	2.94	7	6.25
สกลนคร	5	2.21	2	1.35	1	0.52	4	5.88	2	1.79
นครพนม	6	2.65	2	1.35	—	—	3	4.41	5	4.46
อุดร	6	2.65	4	2.70	3	1.55	2	2.94	5	4.46
หนองคาย	4	1.77	1	0.68	3	1.55	1	1.47	1	0.89
เลย	—	—	1	0.68	1	0.52	—	—	—	—
ชัยภูมิ	7	3.09	4	2.70	6	3.09	1	1.47	4	3.57
นครราชสีมา	5	2.21	4	2.70	2	1.03	5	7.35	2	1.79
บุรีรัมย์	16	7.08	1	0.68	6	3.09	3	4.41	8	7.14
สุรินทร์	5	2.21	6	4.05	1	0.52	5	7.35	5	4.46
ศรีสะเกษ	5	2.21	4	2.70	2	1.03	4	5.88	3	2.68
อุบลราชธานี	24	10.62	8	5.41	4	2.06	10	14.71	18	16.07
ยะโฮร์	6	2.65	2	1.35	1	0.52	3	4.41	4	3.57
อื่นๆ	12	5.31	5	3.38	4	2.06	9	13.24	4	3.57
รวม	227	100	148	100	194	100	68	100	112	100

จากตาราง 6 เมื่อพิจารณาภาคปกติและภาคค่ำ ภาคปกติ จากจำนวน ผู้ตอบเกี่ยวกับภูมิสำเนา 227 คน พบว่านักศึกษามีภูมิสำเนาในจังหวัดต่าง ๆ เรียง ตามลำดับดังนี้ จังหวัดมหาสารคาม ร้อยละ 22 รองลงไปที่จังหวัดขอนแก่น ร้อยละ 18 จังหวัดอุบลราชธานี ร้อยละ 11 จังหวัดร้อยเอ็ดและกาฬสินธุ์ ร้อยละ 8 นอกนั้นกระจายไปตามจังหวัดต่าง ๆ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือเกือบทุกจังหวัด ยกเว้นจังหวัดเลยเพียงแห่งเดียวเท่านั้น และยังมีนักศึกษามาจากภาคอื่น ๆ ร้อยละ 5

ภาคค่ำ พบว่าจากจำนวนที่ตอบเกี่ยวกับภูมิสำเนา 148 คน นั้น นักศึกษามีภูมิสำเนาในจังหวัดต่าง ๆ เรียงตามลำดับดังนี้ จังหวัดมหาสารคาม ร้อยละ 27 รองลงไปที่จังหวัดร้อยเอ็ด ร้อยละ 16 จังหวัดกาฬสินธุ์ ร้อยละ 14 จังหวัดขอนแก่น ร้อยละ 11 นอกนั้นกระจายไปตามจังหวัดต่าง ๆ ทุกจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งมีจังหวัดเลย หนองคาย และบุรีรัมย์ เป็นจังหวัดที่มีจำนวน นักศึกษามาเรียนน้อยที่สุด ร้อยละ 1 และยังมีนักศึกษามาจากที่อื่น ๆ อีก ร้อยละ 3

เมื่อพิจารณาในแต่ละสถาบัน พบว่านักศึกษาแต่ละแห่งมีนักศึกษามาจากจังหวัดต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

วิทยาลัยครู

จากจำนวนนักศึกษภาคปกติและภาคค่ำ ทุกระดับชั้นที่ตอบเกี่ยวกับภูมิสำเนา 194 คน นักศึกษามีภูมิสำเนาเรียงตามลำดับดังนี้ จังหวัดมหาสารคาม ร้อยละ 40 จังหวัดขอนแก่น ร้อยละ 17 จังหวัดกาฬสินธุ์ ร้อยละ 15 จังหวัดร้อยเอ็ด ร้อยละ 11 นอกนั้นกระจายไปตามจังหวัดต่าง ๆ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือเกือบทุกจังหวัด ยกเว้นจังหวัดนครพนม และจังหวัดที่มีนักศึกษามาเรียนน้อยที่สุดคือ จังหวัดสกลนคร เลย สุรินทร์ และบะโฮธร แต่ละแห่งร้อยละ 0.52 นอกจากนี้มีนักศึกษามาจากภาคอื่น ๆ ร้อยละ 2

วิทยาลัยพณิชยการ

จากจำนวนนักศึกษาทั้งภาคปกติและภาคค่ำ ทุกระดับชั้นที่ตอบเกี่ยวกับภูมิสำเนา 68 คน นักศึกษามีภูมิสำเนาเรียงตามลำดับดังนี้ จังหวัดอุบลราชธานี ร้อยละ 15 รองลงไปที่จังหวัดร้อยเอ็ด ร้อยละ 9 นอกนั้นกระจายไปตามจังหวัดต่าง ๆ เกือบ

ทุกจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ยกเว้นจังหวัดเลยเพียงแห่งเดียว จังหวัดที่มีนักศึกษามาเรียนน้อยที่สุดคือจังหวัดหนองคาย ชั้นภูมิแต่ละแห่งร้อยละ 1

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

จากจำนวนนักศึกษาทั้งภาคปกติและภาคค่ำ ทุกระดับชั้นที่คอยแบบสอบถามเกี่ยวกับภูมิอำนา 112 คน นักศึกษามีภูมิลำเนาเรียงตามลำดับดังนี้ จังหวัดขอนแก่น ร้อยละ 17 รองลงไปคือจังหวัดร้อยเอ็ดและอุดรราชธานี ร้อยละ 16 นอกนั้นกระจายไปตามจังหวัดต่าง ๆ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือเกือบทุกจังหวัด ยกเว้นจังหวัดเลย เพียงแห่งเดียว จังหวัดที่มีนักศึกษาไปเรียนน้อยที่สุดคือ จังหวัดหนองคาย ร้อยละ 1

ตาราง 7 จำนวนสมาชิกของครอบครัวนักศึกษา จำแนกตามสถานภาพ การเป็นนักศึกษา และสถาบัน

ขนาดของ ครอบครัว	ปกติ		ค่ำ		วค.		วพ.		ม.ศว.	
	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%
1-3	10	4.4	33	2.11	7	3.72	1	1.54	5	4.5
4-6	68	29.95	42	29.58	56	29.79	20	30.77	34	30.63
7-9	88	38.76	69	48.59	85	45.21	36	55.38	36	32.43
10 ขึ้นไป	56	24.66	28	19.72	40	21.28	8	12.31	36	32.44
รวม	227	100	142	100	188	100	65	100	111	100
มากที่สุด	17		17		17		16		14	
น้อยที่สุด	3		3		3		3		2	
เฉลี่ย	7.6		7.57		7.47		7.28		7.55	

จากตาราง 7 เมื่อพิจารณาภาคปกติและภาคค่ำ พบว่านักศึกษาภาคปกติทุกสถาบันทุกระดับชั้น ที่ตอบเกี่ยวกับสมาชิกของครอบครัวจำนวน 227 คน มาจากครอบครัวขนาดต่างๆเรียงลำดับดังนี้ นักศึกษารอบละ 39 มีครอบครัวขนาด 7 - 9 คน นักศึกษารอบละ 30 มีครอบครัวขนาด 4 - 6 คน นักศึกษารอบละ 25 หรือหนึ่งในสี่มีครอบครัวขนาด 10 คนขึ้นไป และรอบละ 4 มีครอบครัวขนาด 1 - 3 คน ขนาดครอบครัวที่ใหญ่ที่สุดมีสมาชิก 17 คนเล็กที่สุด 3 คน โดยเฉลี่ยนักศึกษามาจากครอบครัวขนาด 7.6 คน

ภาคค่ำ นักศึกษาทุกสถาบันทุกระดับชั้นที่ตอบ 142 คน มาจากครอบครัวขนาดต่างๆเรียงลำดับดังนี้ รอบละ 49 มีครอบครัวขนาด 7 - 9 คน รอบละ 30 มีครอบครัวขนาด 4 - 6 คน รอบละ 20 มีครอบครัวขนาด 10 คนขึ้นไปและรอบละ 2 มีครอบครัวขนาด 1 - 3 คน ขนาดครอบครัวที่ใหญ่ที่สุดมีสมาชิก 17 คนเล็กที่สุด 3 คนโดยเฉลี่ยนักศึกษามาจากครอบครัวขนาด 7.57 คน

เมื่อพิจารณาในแต่ละสถาบัน พบว่าสถาบันแต่ละแห่งนักศึกษามีขนาดสมาชิกในครอบครัวดังนี้

วิทยาลัยครู

จากจำนวนสมาชิกทั้งภาคปกติและภาคค่ำ ทุกระดับชั้นที่ตอบ 188 คน พบว่ารอบละ 45 มีครอบครัวขนาด 7 - 9 คน รอบละ 30 มีครอบครัวขนาด 4 - 6 คน รอบละ 21 มีครอบครัวขนาด 10 คนขึ้นไปและรอบละ 4 มีครอบครัวขนาด 1 - 3 คน ขนาดครอบครัวที่ใหญ่ที่สุดมีสมาชิก 17 คนเล็กที่สุด 3 คน โดยเฉลี่ยนักศึกษามาจากครอบครัวขนาด 7.74 คน

วิทยาลัยพลศึกษา

จากจำนวนนักศึกษาทั้งภาคปกติและภาคค่ำ ทุกระดับชั้นที่ตอบ 65 คน รอบละ 55 มีครอบครัวขนาด 7 - 9 คน รอบละ 31 มีครอบครัวขนาด 4 - 6 คน รอบละ 12 มีครอบครัวขนาด 10 คนขึ้นไปและรอบละ 2 มีครอบครัวขนาด 1 - 3 คน ขนาดครอบครัวที่ใหญ่ที่สุดมีสมาชิก 16 คนเล็กที่สุด 3 คน โดยเฉลี่ยนักศึกษามาจากครอบครัวขนาด 7.28 คน

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

จากจำนวนนักศึกษาทั้งภาคปกติและภาคค่ำ ทุกระดับชั้นที่ตอบ 111 คน ร้อยละ 32 มีครอบครัวขนาด 7 - 9 คนและ 10 คนขึ้นไป ร้อยละ 31 มีครอบครัวขนาด 4 - 6 คน ร้อยละ 5 มีครอบครัวขนาด 1 - 3 คน กรวยครัวที่มีขนาดใหญ่ที่สุดมีสมาชิก 14 คนเล็กที่สุด 2 คน โดยเฉลี่ยนักศึกษามาจากครอบครัวขนาด 7.55 คน

โดยสรุปเมื่อพิจารณาารวมทุกสถาบัน พบว่าครอบครัวที่มีขนาด 7 - 9 คน เป็นครอบครัวที่มีจำนวนมากที่สุดในทุกสถาบัน และโดยเฉลี่ยทุกสถาบันมีครอบครัวประมาณ 7.58 คน

2. สถานภาพการสมรสของนักศึกษา

ตาราง 8 สถานภาพการสมรสของนักศึกษา จำแนกตามสถานภาพการเป็นนักศึกษา และสถาบัน

สถานภาพ	ปกติ		ค่ำ		วค.		วพ.		ม.ศว.	
	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%
โสด	209	92.07	134	90.54	181	93.30	66	97.06	96	84.96
สมรส	17	7.49	11	7.43	11	5.67	2	2.94	15	13.27
อ ยาง ร าง	1	0.44	3	2.03	2	1.03	—	—	2	1.77
รวม	227	100	148	100	194	100	68	100	113	100

จากตาราง 8 เมื่อพิจารณาภาคปกติและภาคค่ำ พบว่านักศึกษาภาคปกติทุกระดับชั้นทุกสถาบันที่ตอบ 227 คน เรียงลำดับดังนี้ ร้อยละ 92 เป็นโสด ร้อยละ 7 สมรสแล้ว ร้อยละ 1 อ ยาง ร าง

ภาคค่ำ นักศึกษาทุกระดับชั้นทุกสถาบันที่ตอบ 148 คน เรียงลำดับดังนี้ ร้อยละ 91 เป็นโสด ร้อยละ 7 สมรสแล้วและร้อยละ 2 อ ยาง ร าง

เมื่อพิจารณาในแต่ละสถาบันพบว่า นักศึกษามีสถานภาพเกี่ยวกับการสมรสดังนี้

วิทยาลัยครู

จากจำนวนนักศึกษาทั้งภาคปกติและภาคค่ำทุกระดับชั้นที่ตอบ 194 คน เรียงลำดับดังนี้ รอยละ 93 เป็นโสด รอยละ 6 สมรสแล้วและ รอยละ 1 อพยพ

วิทยาลัยพลศึกษา

จากจำนวนนักศึกษาทั้งภาคปกติและภาคค่ำทุกระดับชั้นที่ตอบ 68 คน รอยละ 97 เป็นโสด รอยละ 3 สมรสแล้ว

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

จากจำนวนนักศึกษาทั้งภาคปกติและภาคค่ำทุกระดับชั้นที่ตอบ 113 คน รอยละ 85 เป็นโสด รอยละ 13 สมรส และ รอยละ 2 อพยพ

โดยสรุปเมื่อพิจารณาเปรียบเทียบระหว่างภาคปกติและภาคค่ำ พบว่าทั้งสองกลุ่มมีสถานการณ์ภาพการสมรสไม่ต่างกันมากนัก เมื่อเปรียบเทียบระหว่างสถาบันพบว่านักศึกษาวิทยาลัยครูและวิทยาลัยพลศึกษามีอัตราคนโสดมากที่สุด และมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒมีอัตราคนที่สมรสแล้วมากที่สุดเช่นเดียวกัน

4. ที่พักอาศัย

ตาราง 9 ที่พักอาศัยของนักศึกษา จำแนกตามสถานภาพการเป็นนักศึกษา
และสถาบัน

ที่พักอาศัย	ปกติ		ค่า		วค.		วพ.		ม.ศว.	
	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%
บิดามารดาหรือ ผู้ปกครอง	24	10.57	39	26.35	39	20.10	2	2.94	22	19.47
ญาติ	16	6.05	24	16.22	23	11.86	12	17.64	5	4.42
หอพักมหาวิทยาลัย หรือวิทยาลัย	66	29.07	—	—	23	11.86	—	—	43	38.05
หอพักเอกชนหรือ บ้านเช่า	111	48.90	77	52.03	101	52.06	50	73.53	37	32.74
วัด	2	0.88	—	—	1	0.52	—	—	1	0.88
อื่นๆ	8	3.52	8	5.41	7	3.61	4	5.88	5	4.42
รวม	227	100	148	100	194	100	68	100	133	100

จากตาราง 9 เมื่อพิจารณาภาคปกติและภาคค่า พบว่านักศึกษากลุ่มปกติทุกระดับชั้นทุกสถาบันที่ตอบ 227 คน เรียงตามลำดับดังนี้ อาศัยหอพักเอกชนหรือบ้านเช่า ร้อยละ 49 อาศัยหอพักวิทยาลัยหรือมหาวิทยาลัยร้อยละ 29 อาศัยอยู่กับบิดามารดาหรือผู้ปกครองร้อยละ 11 อาศัยญาติร้อยละ 6 อาศัยที่อื่นๆ(บ้านพักครู บ้านอาจารย์ บ้านสวนครัว)ร้อยละ 4 วัดร้อยละ 1

ภาคค่า พบว่านักศึกษากลุ่มทุกระดับชั้นทุกสถาบันที่ตอบ 148 คน เรียงตามลำดับดังนี้ อาศัยหอพักเอกชนหรือบ้านเช่าร้อยละ 52 อาศัยอยู่กับบิดามารดาหรือผู้ปกครองร้อยละ 26 อาศัยญาติร้อยละ 16 อาศัยที่อื่นๆร้อยละ 5

เมื่อพิจารณาในแต่ละสถาบัน พบว่านักศึกษามีที่พักอาศัยดังต่อไปนี้

วิทยาลัยครู

จากจำนวนนักศึกษาทั้งภาคปกติและภาคค่ำทุกระดับชั้นที่ตอบ 194 คน เรียงลำดับดังนี้ อาศัยหอพักเอกชนหรือบ้านเช่าร้อยละ 52 อาศัยอยู่กับบิดามารการ้อยละ 20 อาศัยญาติและหอพักวิทยาลัยเท่ากันคือร้อยละ 12 อาศัยที่อื่น ๆ ร้อยละ 4 และอาศัยวัดร้อยละ 1

วิทยาลัยพลศึกษา

จากจำนวนนักศึกษาทั้งภาคปกติและภาคค่ำทุกระดับชั้นที่ตอบ 68 คน เรียงลำดับดังนี้ อาศัยหอพักเอกชนหรือบ้านเช่าร้อยละ 74 อาศัยญาติร้อยละ 18 อาศัยที่อื่น ๆ ร้อยละ 6 และอาศัยบิดามารการ้อยละ 3

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

จากจำนวนนักศึกษาทั้งภาคปกติและภาคค่ำทุกระดับชั้นที่ตอบ 113 คน เรียงลำดับดังนี้ อาศัยหอพักมหาวิทยาลัยร้อยละ 38 อาศัยหอพักเอกชนหรือบ้านเช่าร้อยละ 33 อาศัยบิดามารการ้อยละ 19 อาศัยญาติกับที่อื่น ๆ เท่ากันคือร้อยละ 4 วัดร้อยละ 1

โดยสรุปเมื่อพิจารณาภาคปกติและภาคค่ำพบว่า ทั้งสองกลุ่มอาศัยหอพักเอกชนมากที่สุด แต่นักศึกษาภาคค่ำมีอัตราส่วนมากกว่าเล็กน้อย และนักศึกษาภาคค่ำไม่มีอาศัยอยู่ในหอพักวิทยาลัยหรือมหาวิทยาลัยเลย ในขณะที่นักศึกษาภาคปกติอาศัยอยู่ในหอพักวิทยาลัยหรือมหาวิทยาลัยถึงร้อยละ 29

เมื่อเปรียบเทียบระหว่างสถาบันพบว่า นักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษาและวิทยาลัยครูอาศัยหอพักเอกชนหรือบ้านเช่าในอัตราที่สูงถึงร้อยละ 74 และ 52 ตามลำดับ ส่วนนักศึกษามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒอาศัยหอพักมหาวิทยาลัยถึงร้อยละ 38 ในขณะที่อาศัยหอพักเอกชนเพียงร้อยละ 33 เท่านั้นซึ่งแสดงให้เห็นว่ามหาวิทยาลัยได้มีการจัดบริการสวัสดิการค่านหอพัก ให้แก่นักศึกษามากกว่าอีกสองสถาบัน

5. ปัญหาเกี่ยวกับการเงินของนักศึกษา

ตาราง 10 ปัญหาเกี่ยวกับการเงินของนักศึกษา จำแนกตามสถานภาพ
การเป็นนักศึกษา และสถาบัน

ขนาดปัญหาการเงิน	ปกติ		ค่า		วท.		วพ.		ม.ศว.	
	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%
มากที่สุด (5)	24	10.57	9	6.08	12	6.19	4	5.88	17	15.04
มาก (4)	47	20.70	24	16.22	44	22.68	11	16.18	16	14.16
ปานกลาง (3)	124	54.63	90	60.81	109	56.19	40	58.82	65	57.52
น้อย (2)	20	8.81	17	11.49	19	9.97	7	10.29	10	8.85
น้อยที่สุด (1)	12	5.29	8	5.41	10	5.15	6	8.82	5	4.42
รวม	227	100	148	100	194	100	68	100	113	100
เฉลี่ย	3.22		3.06		3.14		3.00		3.28	

จากรายการ 10 เมื่อพิจารณาภาคปกติและภาคค่า พบว่านักศึกษาภาคปกติ
ทุกระดับชั้นทุกสถาบันที่ตอบ 227 คน มีปัญหาเรียงตามลำดับดังนี้ ปัญหาปานกลาง
ร้อยละ 55 ปัญหาการร้อยละ 21 ปัญหามากที่สุดร้อยละ 11 ปัญหาการร้อยละ 9
ปัญหาน้อยที่สุดหรือไม่มีเลยร้อยละ 5

ภาคค่า นักศึกษาทุกระดับชั้นทุกสถาบันที่ตอบ 148 คน มีปัญหาเรียงตาม
ลำดับ ดังต่อไปนี้ ปัญหาปานกลางร้อยละ 61 ปัญหาการร้อยละ 16 ปัญหาการร้อยละ
ร้อยละ 11 มีปัญหาการมากที่สุดร้อยละ 6 และปัญหาน้อยที่สุดหรือไม่มีเลยร้อยละ 5

เมื่อพิจารณาในแต่ละสถาบัน พบว่านักศึกษามีปัญหาดังต่อไปนี้

วิทยาลัยครู

จากนักศึกษาทุกระดับชั้นทั้งภาคปกติและภาคค่าที่ตอบ 194 คน เรียงตาม
ลำดับดังต่อไปนี้ ปัญหาปานกลางร้อยละ 56 ปัญหาการร้อยละ 23 ปัญหาการร้อยละ
ร้อยละ 10 ปัญหาการมากที่สุดร้อยละ 6 ปัญหาน้อยที่สุดหรือไม่มีเลยร้อยละ 5

วิทยาลัยพลศึกษา

จากนักศึกษาทุกระดับชั้นทั้งภาคปกติและภาคค่ำที่ตอบ 68 คนเรียงลำดับดังนี้
 ปัญหาปานกลางร้อยละ 59 ปัญหาการร้อยละ 16 ปัญหาการร้อยละ 10 ปัญหาการ
 ที่สุดหรือไม่มีเลยร้อยละ 9 และปัญหาการที่สูงสุดร้อยละ 6

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

จากนักศึกษาทุกระดับชั้นทั้งภาคปกติและภาคค่ำที่ตอบ 113 คนเรียงลำดับดังนี้
 ปัญหาปานกลางร้อยละ 58 ปัญหาการที่สูงสุดร้อยละ 15 ปัญหาการร้อยละ 14 ปัญหา
 การร้อยละ 9 ปัญหาการที่สูงสุดหรือไม่มีเลยร้อยละ 4

โดยสรุปเมื่อเปรียบเทียบระหว่างภาคปกติและภาคค่ำ พบว่ามีลักษณะการกระจายของปัญหาคล้ายคลึงกัน คือทั้งสองกลุ่มมีปัญหาปานกลางมากที่สุด และลดน้อยไปทาง
 การมากการน้อยในลักษณะที่คล้ายคลึงกัน

เมื่อเปรียบเทียบระหว่างสถาบันพบว่า ทั้งสามกลุ่มมีปัญหาปานกลางมากที่สุด
 แต่เมื่อพิจารณาโดยส่วนรวม นักศึกษามหาวิทยาลัยมีความรู้สึกว่ามีปัญหาการมากที่สุด

6. สถานภาพการทำงานของนักศึกษา

ตาราง 11 สถานภาพการทำงานของนักศึกษา จำแนกตามสถานภาพการ
 เป็นนักศึกษา และสถาบัน

สถานภาพ ก.	ปกติ		ค่ำ		วค.		วพ.		ม.ศว.	
	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%
รับราชการ	45	19.82	33	22.45	23	11.92	5	7.35	50	44.25
โรงเรียนราษฎร์	1	0.44	5	3.40	1	0.52	—	—	5	4.42
บริษัทห้างร้าน	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
งานพิเศษชั่วคราว	6	2.64	2	1.36	3	1.55	2	2.94	3	2.65
ยังไม่มีงานทำ	175	77.09	107	72.79	166	86.01	61	89.71	55	48.67
รวม	227	100	147	100	193	100	68	100	113	100

จากตาราง 11 สถานภาพการทำงานของนักศึกษา เมื่อพิจารณาภาคปกติและภาคค่ำ พบว่านักศึกษาภาคปกติทุกระดับชั้นทุกสถาบันที่ตอบ 227 คนเรียงลำดับดังนี้ ยังไม่มีงานทำร้อยละ 77 รับราชการร้อยละ 20 งานพิเศษชั่วคราวร้อยละ 3 โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ร้อยละ 1 ส่วนบริษัทห้างร้านไม่มีนักศึกษาทำงานด้านนี้เลย

ภาคค่ำ พบว่านักศึกษาทุกระดับชั้นทุกสถาบันที่ตอบ 147 คนเรียงลำดับดังนี้ ยังไม่มีงานทำร้อยละ 73 รับราชการร้อยละ 22 โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ร้อยละ 3 งานพิเศษชั่วคราวร้อยละ 1 ส่วนบริษัทห้างร้านไม่มีเช่นเกี่ยวกับนักศึกษาภาคปกติ

เมื่อพิจารณาในแต่ละสถาบัน พบว่านักศึกษามีสถานภาพการทำงานดังนี้

วิทยาลัยครู

จากนักศึกษาทุกระดับชั้นทั้งภาคปกติและภาคค่ำที่ตอบ 193 คนเรียงตามลำดับดังนี้ ยังไม่มีงานทำร้อยละ 86 รับราชการร้อยละ 12 งานพิเศษชั่วคราวร้อยละ 2 โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ร้อยละ 1 บริษัทห้างร้านไม่มีนักศึกษาทำงานด้านนี้เลย

วิทยาลัยพลศึกษา

จากนักศึกษาทุกระดับชั้นทั้งภาคปกติและภาคค่ำที่ตอบ 68 คนเรียงลำดับดังนี้ ยังไม่มีงานทำร้อยละ 90 รับราชการร้อยละ 7 งานพิเศษชั่วคราวร้อยละ 3 ส่วนครูโรงเรียนราชประชานุเคราะห์และบริษัทห้างร้านไม่มีนักศึกษาทำ

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

จากนักศึกษาทุกระดับชั้นทั้งภาคปกติและภาคค่ำที่ตอบ 113 คนเรียงลำดับดังนี้ ยังไม่มีงานทำร้อยละ 49 รับราชการร้อยละ 44 โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ร้อยละ 4 งานพิเศษชั่วคราวร้อยละ 3 บริษัทห้างร้านไม่มีทำเช่นเดียวกัน

โดยสรุปเมื่อเปรียบเทียบระหว่างนักศึกษาภาคปกติและภาคค่ำ โดยส่วนรวมพบว่า นักศึกษาภาคค่ำส่วนใหญ่มีงานทำแล้วมากกว่านักศึกษาภาคปกติ

เมื่อเปรียบเทียบระหว่างสถาบันพบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒมีอัตราทำงานสูงกว่าทุกสถาบัน และมากกว่าครึ่งในกลุ่มของตนเอง

แต่เมื่อพิจารณาทุกด้านไม่ว่าด้านสถาบันหรือ ภาคปกติและภาคค่ำไม่ปรากฏว่า มีนักศึกษาทำงานทางด้านการบริหารงานเลย

7. ผู้ตอบการระนักศึกษา

ตาราง 12 ผู้ตอบการระนักศึกษาจำแนกตาม สถานภาพการเป็นนักศึกษา และสถาบัน

ผู้ตอบการระ	ปกติ		ค่า		วค.		วพ.		ม.ศว.	
	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน		จำนวน	%
บิคารมารคา	151	66.52	96	64.86	154	79.38	51	75.00	42	37.17
บิคารมารคา-พี	9	3.96	1	0.68	4	2.06	1	1.48	5	4.42
ญาคิณีใหญ่	4	1.76	2	1.35	3	1.55	2	2.94	2	1.77
รับนิคชอบตัวเอง	46	20.26	38	25.68	24	12.37	5	7.35	55	48.67
อื่นๆ (สามมี)	—	—	1	0.68	—	—	—	—	—	—
รวม	227	100	148	100	194	100	68	100	113	100

จากตาราง 12 เมื่อพิจารณาภาคปกติและภาคค่า พบว่านักศึกษภาคปกติทุกระดับชั้นทุกสถาบันที่ตอบ 227 คนเรียงลำดับดังนี้ บิคารมารการอบละ 67 รับนิคชอบตัวเองรอบละ 20 บิคารมารคาและพีรอบละ 4 ญาคิณียรอบละ 2

ภาคค่า นักศึกษาทุกระดับชั้นทุกสถาบันที่ตอบ 148 คนเรียงลำดับดังนี้ บิคารมารการอบละ 65 รับนิคชอบตัวเองรอบละ 27 ญาคิณีใหญ่รอบละ 1 บิคารมารคาและพีกับอื่นๆรอบละ 1

เมื่อพิจารณาในแต่ละสถาบัน พบว่านักศึกษามีผู้ให้ความอุปการะดังนี้

วิทยาลัยครู

จากนักศึกษาทุกระดับชั้นทั้งภาคปกติและภาคค่าที่ตอบ 194 คนเรียงลำดับดังนี้ บิคารมารการอบละ 79 รับนิคชอบตัวเองรอบละ 12 บิคารมารคาและพีรอบละ 2 ญาคิณีใหญ่รอบละ 2

วิทยาลัยพลศึกษา

จากนักศึกษาทุกระดับชั้นทั้งภาคปกติและภาคค่าที่ตอบ 68 คนเรียงลำดับดังนี้

ปริมาณการร้อยละ 75 รับนิคชอบตัวเองร้อยละ 7 ญาติผู้ใหญ่ร้อยละ 3 พี่ร้อยละ 1

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

จากนักศึกษาทุกระดับชั้นทั้งภาคปกติและภาคค่ำที่ตอบ 113 คน เรียงลำดับดังนี้ รับนิคชอบตัวเองร้อยละ 49 บิดามารการร้อยละ 37 บิดามารดาและพี่ร้อยละ 4 ญาติผู้ใหญ่ร้อยละ 2 -

โดยสรุปเมื่อเปรียบเทียบภาคปกติและภาคค่ำพบว่า นักศึกษาภาคปกติเป็นผู้ที่บิดามารดาให้ความอุปการะมากกว่านักศึกษาภาคค่ำเล็กน้อย และนักศึกษาภาคค่ำรับนิคชอบตัวเองมากกว่านักศึกษาภาคปกติ แต่ทั้งสองกลุ่มมีอัตราการรับนิคชอบตนเองสูงถึงหนึ่งในสี่ และหนึ่งในห้าตามลำดับ

เมื่อเปรียบเทียบระหว่างสถาบันพบว่า นักศึกษาวิทยาลัยครูและวิทยาลัยพลศึกษา มีบิดามารดาอุปการะสูง และนักศึกษามหาวิทยาลัยรับนิคชอบตัวเองมากที่สุด

8. อาชีพของผู้ปกครองหรือบิดามารดา

ตาราง 13 อาชีพของผู้ปกครองหรือบิดามารดา จำแนกตามสถานภาพการเป็นนักศึกษา และสถาบัน

อาชีพ	ปกติ		ค่า		วค.		วพ.		ม.ศว.	
	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%
เกษตรกร	66	29.67	56	38.89	80	42.11	13	19.70	28	24.78
คาชขาย	31	13.90	21	14.58	19	10.00	14	21.21	20	17.70
รับราชการ	99	44.39	54	37.50	66	35.74	32	48.48	54	47.79
ลูกจ้างประจำ	7	3.13	1	0.69	4	2.11	2	3.03	2	1.77
ข้าราชการบำนาญ	16	7.17	6	4.17	12	6.32	2	3.03	8	7.08
รับจ้าง	2	0.90	4	2.78	2	3.05	3	4.55	1	0.88
กรรมกร	2	0.90	1	0.69	6	3.16	—	—	—	—
แพทย์	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
ทนายความ	—	—	1	0.69	1	0.53	—	—	—	—
รวม	223	100	144	100	190	100	66	100	113	100

จากตาราง 13 เมื่อพิจารณาภาคปกติและภาคค่า พบว่านักศึกษาภาคปกติทุกระดับชั้นทุกสถาบันที่ตอบ 223 คน เรียงลำดับดังนี้ รับราชการร้อยละ 44 เกษตรกรร้อยละ 30 คาชขายร้อยละ 14 ข้าราชการบำนาญร้อยละ 7 ลูกจ้างประจำร้อยละ 3 กรรมกรและรับจ้างรวมกันร้อยละ 2

ภาคค่า พบว่านักศึกษาทุกระดับชั้นทุกสถาบันที่ตอบ 144 คน เรียงลำดับดังนี้ รับราชการร้อยละ 38 เกษตรกรร้อยละ 39 คาชขายร้อยละ 15 ข้าราชการบำนาญร้อยละ 4 รับจ้างร้อยละ 3 ลูกจ้างประจำ กรรมกรและทนายความร้อยละ 1

เมื่อพิจารณาในแต่ละสถาบันพบว่า ผู้ปกครองมีอาชีพดังนี้

วิทยาลัยครู

จากนักศึกษาทุกระดับชั้นทั้งภาคปกติและภาคค่าที่ตอบ 190 คน เรียงลำดับ

ดังนี้ เกษตรกรร้อยละ 42 รับราชการร้อยละ 36 คาชาวยร้อยละ 10 ข้าราชการ
การบ้านาญร้อยละ 6 กรรมกรและรับจ้างเหากันคือร้อยละ 3 ลูกจ้างประจำร้อยละ
2 และทนายความร้อยละ 1

วิทยาลัยพลศึกษา

จากนักศึกษาทุกระดับชั้นทั้งภาคปกติและภาคค่ำที่ตอบ 66 คน เรียงลำดับดังนี้
รับราชการร้อยละ 48 คาชาวยร้อยละ 21 เกษตรกรร้อยละ 20 ลูกจ้างประจำ
และข้าราชการบ้านาญเหากันคือร้อยละ 3 รับจ้างร้อยละ 5

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

จากนักศึกษาทุกระดับชั้นทั้งภาคปกติและภาคค่ำที่ตอบ 113 คน เรียงลำดับ
ดังนี้ รับราชการร้อยละ 48 เกษตรกรร้อยละ 25 คาชาวยร้อยละ 18 ข้าราชการ
การบ้านาญร้อยละ 7 ลูกจ้างประจำร้อยละ 2 รับจ้างร้อยละ 1

โดยสรุปเมื่อเปรียบเทียบระหว่างภาคปกติและภาคค่ำ พบว่านักศึกษาภาคปกติ
ผูกครองประกอบอาชีพรับราชการสูงสุด รองลงไปคือเกษตรกรรวมส่วนนักศึกษาภาคค่ำ
ผูกครองประกอบอาชีพเกษตรกรรม และรับราชการจำนวนใกล้เคียงกัน และเมื่อ
พิจารณาจากกลุ่มไหนผูกครองมีรายได้ประจำมากที่สุด พบว่านักศึกษาภาคปกติเป็นกลุ่มที่
ผูกครองมีรายได้ประจำมากที่สุด

เมื่อเปรียบเทียบระหว่างสถาบันพบว่า นักศึกษาวิทยาลัยครูผูกครองมีอาชีพ
เกษตรกรรมมากที่สุด และมีอัตราสูงกว่าทุกสถาบัน รองลงมาคือนักศึกษาของมหาวิทยา
ลัยศรีนครินทรวิโรฒ และทั้งสามสถาบันผูกครองมีรายได้ประจำ (รับราชการ ลูกจ้าง
ประจำ ข้าราชการบ้านาญ) เป็นอัตราสูงสุด แต่ไม่มีนักศึกษาคนไหนผูกครองมีอาชีพ
เป็นนายแพทย์และทนายความ ยกเว้นนักศึกษาวิทยาลัยครูเพียงคนเดียวเท่านั้นที่ผูกครอง
ประกอบอาชีพทนายความ

9. ระดับการศึกษาของผู้นปกครอง

ตาราง 14 การศึกษาของผู้นปกครองและบิดามารดา จำแนกตามสถานภาพ
การเป็นนักศึกษา และสถาบัน

ระดับ การศึกษา		ปกติ		ศา		วศ.		วพ.		ม.ศ.	
		จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%
ไม่จบ ป.4	ผู้นปกครอง	—	—	1	6.25	—	—	—	—	1	7.14
	บิดา	9	4.59	6	5.77	7	4.00	2	3.45	6	6.00
	มารดา	9	4.76	6	7.40	15	8.82	2	3.51	7	7.00
จบชั้น ป.4	ผู้นปกครอง	—	—	2	12.50	1	10.00	1	9.09	2	14.28
	บิดา	80	40.82	22	21.15	81	46.29	19	32.76	25	25.00
	มารดา	131	69.31	47	58.02	124	72.9	35	61.40	64	64.00
จบชั้น ป.7	ผู้นปกครอง	3	13.64	1	6.25	2	20.00	—	—	—	—
	บิดา	18	9.18	20	19.23	15	8.57	11	18.97	12	12.00
	มารดา	14	7.41	8	9.88	11	6.47	4	7.02	7	7.00
ม.ศ.1-3	ผู้นปกครอง	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	บิดา	40	20.41	21	20.19	33	18.86	12	20.69	16	16.00
	มารดา	18	9.18	8	9.88	11	6.47	5	8.62	10	10.00
ม.ศ.4-6	ผู้นปกครอง	3	13.64	1	6.25	—	—	1	9.09	3	21.43
	บิดา	10	5.10	4	3.85	8	4.57	4	6.90	3	3.00
	มารดา	6	3.12	2	2.47	3	1.76	1	1.72	4	4.00
ต่ำกว่า ปริญญาตรี	ผู้นปกครอง	6	27.27	3	18.75	4	40.00	1	9.09	4	28.57
	บิดา	42	21.43	22	21.15	24	13.71	8	13.79	31	31.00
	มารดา	11	5.61	6	7.40	5	2.94	4	6.90	8	8.00
ปริญญาตรี	ผู้นปกครอง	10	45.45	8	50.00	3	30.00	7	63.63	4	28.57
	บิดา	6	3.06	9	8.65	6	3.43	2	3.45	7	7.00
	มารดา	—	—	4	4.94	1	0.59	1	1.72	2	2.00
สูงกว่า ปริญญาตรี	ผู้นปกครอง	—	—	1	6.25	—	—	1	9.09	1	7.14
	บิดา	1	0.51	—	—	1	0.57	—	—	—	—
	มารดา	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
รวม	ผู้นปกครอง	22		16		10		11		14	
	บิดา	196		104		175		58		100	
	มารดา	189		81		170		57		100	

จากตาราง 14 เมื่อพิจารณาภาคปกติและภาคค่ำ พบว่านักศึกษาภาคปกติทุกระดับชั้นทุกสถาบันที่ตอบเกี่ยวกับการศึกษาของครูปกครอง ซึ่งมีใจเป็นนิคามารดาแต่เป็นผู้ที่ให้ความอุปการะ เรียงลำดับดังนี้ จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 ร้อยละ 14 จบมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ร้อยละ 14 ต่ำกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 27 ปริญญาตรี ร้อยละ 45

เกี่ยวกับการศึกษาของบิดามารดา 196 คนมีระดับการศึกษาดังนี้ ไม่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ร้อยละ 5 ประถมศึกษาปีที่ 4 ร้อยละ 41 ประถมศึกษาปีที่ 7 ร้อยละ 9 มัธยมศึกษาปีที่ 1-3 ร้อยละ 20 มัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ร้อยละ 5 ต่ำกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 21 ปริญญาตรี ร้อยละ 3 สูงกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 1

เกี่ยวกับการศึกษาของมารดา 189 คนมีระดับการศึกษาดังนี้ ไม่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ร้อยละ 5 ประถมศึกษาปีที่ 4 ร้อยละ 69 ประถมศึกษาปีที่ 7 ร้อยละ 7 มัธยมศึกษาปีที่ 1-3 ร้อยละ 9 มัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ร้อยละ 3 ต่ำกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 6 นอกนั้นไม่มี

ภาคค่ำ พบว่านักศึกษาทุกระดับชั้นทุกสถาบันที่ตอบเกี่ยวกับการศึกษาของครูปกครอง ซึ่งมีใจเป็นนิคามารดา 16 คนมีระดับการศึกษาดังนี้ ไม่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ร้อยละ 6 ประถมศึกษาปีที่ 4 ร้อยละ 12 ประถมศึกษาปีที่ 7 ร้อยละ 6 มัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ร้อยละ 6 ต่ำกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 19 ปริญญาตรี ร้อยละ 50 สูงกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 6

เกี่ยวกับการศึกษาของบิดา มีผู้ตอบ 104 คนมีระดับการศึกษาดังนี้ ไม่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ร้อยละ 6 ประถมศึกษาปีที่ 4 ร้อยละ 21 ประถมศึกษาปีที่ 7 ร้อยละ 19 มัธยมศึกษาปีที่ 1-3 ร้อยละ 20 มัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ร้อยละ 4 ต่ำกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 21 ปริญญาตรี ร้อยละ 9

เกี่ยวกับการศึกษาของมารดา มีผู้ตอบ 81 คนมีระดับการศึกษาดังนี้ ไม่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ร้อยละ 7 ประถมศึกษาปีที่ 4 ร้อยละ 58 ประถมศึกษาปีที่ 7 ร้อยละ 10 มัธยมศึกษาปีที่ 1-3 ร้อยละ 10 มัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ร้อยละ 2 ต่ำกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 7 ปริญญาตรี ร้อยละ 5

เมื่อพิจารณาในแต่ละสถาบัน ครูปกครองมีระดับการศึกษาดังนี้

วิทยาลัยนคร

เกี่ยวกับการศึกษาของณุปถกรองมีผู้ตอบ 10 คนมีระดับการศึกษาดังนี้
จนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ร้อยละ 10 ประถมศึกษาปีที่ 7 ร้อยละ 20 ต่ำกว่า
ปริญญาตรีร้อยละ 40 ปริญญาตรีร้อยละ 30

เกี่ยวกับการศึกษาของนิคามมีผู้ตอบ 175 คนมีระดับการศึกษาดังนี้ ไม่จบชั้นประ
ถมศึกษาปีที่ 4 ร้อยละ 4 ประถมศึกษาปีที่ 4 ร้อยละ 46 ประถมศึกษาปีที่ 7
ร้อยละ 9 มัธยมศึกษาปีที่ 1-3 ร้อยละ 19 มัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ร้อยละ 5
ต่ำกว่าปริญญาตรีร้อยละ 14 ปริญญาตรีร้อยละ 3 และสูงกว่าปริญญาตรีร้อยละ 1

เกี่ยวกับการศึกษาของนารคามมีผู้ตอบ 170 คนมีระดับการศึกษาดังนี้ ไม่จบชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 4 ร้อยละ 9 ประถมศึกษาปีที่ 4 ร้อยละ 73 ประถมศึกษาปีที่ 7
ร้อยละ 6 มัธยมศึกษาปีที่ 1-3 ร้อยละ 6 มัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ร้อยละ 2 ต่ำ
กว่าปริญญาตรีร้อยละ 3 ปริญญาตรีร้อยละ 1

วิทยาลัยพลศึกษา

เกี่ยวกับการศึกษาของณุปถกรองที่มีชื่อเป็นนิคามารคา มีผู้ตอบ 11 คนมีระดับ
การศึกษาดังนี้ ประถมศึกษาปีที่ 4 ร้อยละ 9 มัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ร้อยละ 9
ต่ำกว่าปริญญาตรีร้อยละ 9 ปริญญาตรีร้อยละ 64 สูงกว่าปริญญาตรีร้อยละ 9

เกี่ยวกับการศึกษาของนิคามมีผู้ตอบ 58 คนมีระดับการศึกษาดังนี้ ไม่จบชั้นประ
ถมศึกษาปีที่ 4 ร้อยละ 3 ประถมศึกษาปีที่ 4 ร้อยละ 33 ประถมศึกษาปีที่ 7
ร้อยละ 19 มัธยมศึกษาปีที่ 1-3 ร้อยละ 21 มัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ร้อยละ 7
ต่ำกว่าปริญญาตรีร้อยละ 14 ปริญญาตรีร้อยละ 3

เกี่ยวกับการศึกษาของนารคามมีผู้ตอบ 57 คนมีระดับการศึกษาดังนี้ ไม่จบประ
ถมศึกษาปีที่ 4 ร้อยละ 4 ประถมศึกษาปีที่ 4 ร้อยละ 61 ประถมศึกษาปีที่ 7
ร้อยละ 7 มัธยมศึกษาปีที่ 1-3 ร้อยละ 9 มัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ร้อยละ 2
ต่ำกว่าปริญญาตรีร้อยละ 7 ปริญญาตรีร้อยละ 2

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

เกี่ยวกับการศึกษาของณุปถกรองที่มีชื่อเป็นนิคามารคามมีผู้ตอบ 14 คนมีระดับ

การศึกษาดังนี้ ไม่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ร้อยละ 7 ประถมศึกษาปีที่ 4 ร้อยละ 14 มัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ร้อยละ 21 ต่ำกว่าปริญญาตรีร้อยละ 29 ปริญญาตรีร้อยละ 29 สูงกว่าปริญญาตรีร้อยละ 7

เกี่ยวกับการศึกษาของบิดามารดา 100 คนมีระดับการศึกษาดังนี้ ไม่จบประถมศึกษาปีที่ 4 ร้อยละ 6 ประถมศึกษาปีที่ 4 ร้อยละ 25 ประถมศึกษาปีที่ 7 ร้อยละ 12 มัธยมศึกษาปีที่ 1-3 ร้อยละ 21 มัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ร้อยละ 3 ต่ำกว่าปริญญาตรีร้อยละ 31 ปริญญาตรีร้อยละ 7

เกี่ยวกับการศึกษาของมารดา 100 คนมีระดับการศึกษาดังนี้ ไม่จบประถมศึกษาปีที่ 4 ร้อยละ 7 ประถมศึกษาปีที่ 4 ร้อยละ 64 ประถมศึกษาปีที่ 7 ร้อยละ 7 มัธยมศึกษาปีที่ 1-3 ร้อยละ 10 มัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ร้อยละ 4 ต่ำกว่าปริญญาตรีร้อยละ 8 ปริญญาตรีร้อยละ 2

โดยสรุปเมื่อพิจารณาการศึกษาของผู้นปกครอง บิดามารดา พบว่าผู้นปกครองของนักศึกษาภาคปกติมีระดับการศึกษาสูงกว่าประถมศึกษาปีที่ 7 ขึ้นไปมากกว่าภาคค่ำ และเมื่อพิจารณาระหว่างสถาบันพบว่า ผู้นปกครองของนักศึกษามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บิดามารดามีระดับการศึกษาสูง เป็นอัตราส่วนที่มากกว่าทุกสถาบัน รองลงมาคือวิทยาลัยพลศึกษา และวิทยาลัยครู เป็นอันดับสุดท้าย

10. รายได้ของครอบครัว

ตาราง 15 รายได้ของครอบครัว จำแนกตามสถานภาพการเป็นนักศึกษา และสถาบัน

ขนาดรายได้	ปกติ		ค่า		วค.		วพ.		ม.ศว.	
	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%
1 - 500	5	2.20	13	10.08	15	8.72	1	1.61	2	2.04
501 - 1,000	32	15.76	15	11.63	30	17.44	9	14.52	8	8.16
1,001 - 2,000	80	39.41	50	38.76	68	39.53	21	33.87	41	41.84
3,001 - 4,000	39	19.21	23	17.83	30	17.44	10	16.13	25	25.51
4,001 - 5,000	17	8.37	10	7.75	12	6.98	5	8.06	10	10.20
5,001 ขึ้นไป	7	3.45	6	4.65	6	3.49	3	4.84	2	2.04
รวม	203	100	129	100	172	100	62	100	98	100
มากที่สุด	8,000		9,000		9,000		7,000		8,000	
น้อยที่สุด	300		300		300		500		400	
เฉลี่ย	2,346.94		2,352.11		2,036.01		2,735.86		2,612.74	

จากตาราง 15 เมื่อพิจารณาภาคปกติและภาคค่า พบว่านักศึกษาภาคปกติทุกระดับชั้นทุกสถาบันที่ตอบ 203 คนครอบครัวมีรายได้ดังต่อไปนี้ รายได้ 1,001 - 2,000 บาทต่อเดือนร้อยละ 39 รายได้ 2,001 - 3,000 บาทต่อเดือนร้อยละ 19 รายได้ 501 - 1,000 บาทต่อเดือนร้อยละ 16 รายได้ 3,001 - 4,000 บาทต่อเดือนร้อยละ 11 รายได้ 4,001 - 5,000 บาทต่อเดือนร้อยละ 8 รายได้ 5,001 บาทต่อเดือนร้อยละ 3 รายได้ค่าสุด 1-500 บาทต่อเดือนร้อยละ 2

ภาคค่า นักศึกษาทุกระดับชั้นทุกสถาบันที่ตอบ 129 คนครอบครัวมีรายได้ดังต่อไปนี้ รายได้ 1,001 - 2,000 บาทต่อเดือนร้อยละ 39 รายได้ 2,001-3,000 บาทต่อเดือนร้อยละ 18 รายได้ 501 - 1,001 บาทต่อเดือนร้อยละ 12 ราย

ได้ 3,001 - 4,000 บาทต่อเดือนร้อยละ 9 รายได้ 1 - 501 บาทต่อเดือน ร้อยละ 10 รายได้ 4,001 - 5,000 บาทต่อเดือนร้อยละ 8 รายได้ 5,000 ขึ้นไปร้อยละ 5

เมื่อพิจารณาในแต่ละสถาบันพบว่า ครอบครัวนักศึกษามีรายได้ดังนี้

วิทยาลัยครู

นักศึกษาทุกระดับชั้นทั้งภาคปกติและภาคค่ำที่ตอบ 172 คนพบว่าครอบครัวมีรายได้ 1,001 - 2,000 บาทต่อเดือนร้อยละ 40 รายได้ 501 - 1,000 บาทและ 2,000 - 3,000 บาทต่อเดือนร้อยละ 17 เท่ากัน รายได้ 1 - 500 บาทต่อเดือนร้อยละ 9 รายได้ 4,001 - 5,000 บาทต่อเดือนร้อยละ 7 รายได้ 3,001 - 4,000 บาทต่อเดือนร้อยละ 6 รายได้ 5,000 บาทขึ้นไปร้อยละ 3

วิทยาลัยพลศึกษา

นักศึกษาทุกระดับชั้นทั้งภาคปกติและภาคค่ำที่ตอบ 62 คนครอบครัวมีรายได้ 1,001 - 2,000 บาทต่อเดือนร้อยละ 34 รายได้ 3,000 - 4,000 บาทต่อเดือน ร้อยละ 21 รายได้ 2,001 - 3,000 บาทต่อเดือนร้อยละ 16 รายได้ 501 - 1,000 บาทต่อเดือนร้อยละ 15 รายได้ 4,001 - 5,000 บาทต่อเดือนร้อยละ 8 รายได้ 5,000 บาทขึ้นไป ร้อยละ 5 รายได้ค่าสัปดาห์ 1 - 500 บาทต่อเดือน ร้อยละ 2

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

นักศึกษาทุกระดับชั้นทั้งภาคปกติและภาคค่ำที่ตอบ 98 คนครอบครัวมีรายได้ 1,001 - 2,000 บาทต่อเดือนร้อยละ 42 รายได้ 2,001 - 3,000 บาทต่อเดือน ร้อยละ 26 รายได้ 3,001 - 4,000 บาทต่อเดือนร้อยละ 11 รายได้ 4,001 - 5,000 บาทต่อเดือนร้อยละ 10 รายได้ 501 - 1,000 บาทต่อเดือนร้อยละ 8 รายได้ 1 - 500 บาทกับ 5,000 บาทขึ้นไปเท่ากันคือร้อยละ 2

โดยสรุปเมื่อเปรียบเทียบระหว่างภาคปกติและภาคค่ำ พบว่าทั้งสองกลุ่มมีรายได้ 1,001-2,000 บาทต่อเดือนเป็นจำนวนสูงสุด นอกนั้นกระจายในลักษณะใกล้เคียงกัน ยกเว้นรายได้ 1-500 บาทต่อเดือนที่ภาคปกติแตกต่างกับภาคค่ำมากคือร้อยละ 2 กับร้อยละ

ละ 10 ตามลำดับ และเมื่อพิจารณาโดยส่วนรวมแล้วนักศึกษาภาคค่ำมาจากครอบครัวที่มีฐานะต่ำกว่านักศึกษาภาคปกติ

เมื่อเปรียบเทียบระหว่างสถาบัน พบว่าทั้งสามกลุ่มมีรายได้น้อยกว่า 1,001-2,000 บาทต่อเดือนเป็นจำนวนสูงสุด แต่เมื่อพิจารณาโดยส่วนรวมแล้วนักศึกษามหาวิทยาลัย ฯ มาจากครอบครัวที่มีฐานะที่ต่ำกว่าคือ นักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษาและนักศึกษาวิทยาลัยครูมาจากครอบครัวที่มีฐานะต่ำสุด

11. รายได้ของนักศึกษาที่มีงานทำ

ตาราง 16 รายได้ของนักศึกษา จำแนกตามสถานภาพ ฯ และสถาบัน

ขนาดรายได้	ปกติ		ค้		วค.		วพ.		ม.ศว.	
	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%
1 - 500	4	7.27	2	5.26	3	11.54	1	9.09	2	3.57
501 - 1,000	2	3.64	2	5.26	-	-	1	9.09	3	5.36
1,001 - 2,000	44	80.00	30	78.95	21	80.77	9	81.82	44	78.57
2,001 - 3,000	3	5.45	3	7.80	1	3.85	-	-	5	8.93
3,001 - 4,000	-	-	1	2.63	-	-	-	-	1	1.79
4,001 - 5,000	2	3.64	-	-	1	3.85	-	-	1	1.79
5,000 ขึ้นไป	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
<u>รวมมีรายได้</u> <u>จำนวนทั้งหมด</u>	<u>55</u> 227	<u>24.23</u>	<u>38</u> 148	<u>25.68</u>	<u>26</u> 194	<u>13.40</u>	<u>11</u> 68	<u>16.18</u>	<u>56</u> 113	<u>49.56</u>
รายได้มากที่สุด	5,000		3,500		4,335		1,600		5,000	
รายได้น้อยที่สุด	200		200		400		200		200	
เฉลี่ย	1,146.68		1,207.99		1,039.97		1,058.5		1,276.87	

จากตาราง 16 เมื่อพิจารณาภาคปกติและภาคค่ำ พบว่านักศึกษาภาคปกติมีรายได้ทั้งหมดร้อยละ 24 มีรายได้น้อยกว่า 1,001 - 2,000 บาทต่อ

เดือนร้อยละ 80 รายได้ 1 - 500 บาทต่อเดือนร้อยละ 7 รายได้ 2,001 - 3,000 บาทต่อเดือนร้อยละ 5 รายได้ 501 - 1,000 บาทต่อเดือนกับ 4,000 - 5,000 บาทต่อเดือนเท่ากับร้อยละ 4

ภาคคำ นักศึกษาที่มีรายได้ทั้งหมดร้อยละ 26 มีรายได้นานต่าง ๆ ดังนี้ รายได้ 1,001 - 2,000 บาทต่อเดือนร้อยละ 79 รายได้ 2,001 - 3,000 บาทต่อเดือนร้อยละ 8 รายได้ 1 - 1,000 บาทต่อเดือนร้อยละ 11 และรายได้ 3,000 - 4,000 บาทต่อเดือนร้อยละ 3

เมื่อพิจารณาในแต่ละสถาบัน พบว่านักศึกษามีรายได้ดังนี้

วิทยาลัยครู

นักศึกษามีรายได้ทั้งหมดร้อยละ 13 มีรายได้นานต่าง ๆ ดังนี้ รายได้ 1,001 - 2,000 บาทต่อเดือนร้อยละ 81 รายได้ 1 - 500 บาทต่อเดือนร้อยละ 12 รายได้ 2,001 - 3,000 บาทต่อเดือนกับ 4,001 - 5,000 บาทต่อเดือนเท่ากับร้อยละ 4

วิทยาลัยพลศึกษา

นักศึกษามีรายได้ทั้งหมดร้อยละ 16 มีรายได้นานต่าง ๆ ดังนี้ รายได้ 1,001 - 2,000 บาทต่อเดือนร้อยละ 82 รายได้ 1 - 1,000 บาทต่อเดือนร้อยละ 18

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

นักศึกษามีรายได้ทั้งหมดร้อยละ 50 มีรายได้นานต่าง ๆ ดังนี้ รายได้ 1,001 - 2,000 บาทต่อเดือนร้อยละ 79 รายได้ 2,001 - 3,000 บาทต่อเดือนร้อยละ 9 รายได้ 1 - 500 บาทต่อเดือนร้อยละ 4 รายได้ 3,001 - 4,000 กับ 4,001 - 5,000 บาทต่อเดือนร้อยละ 2 เท่ากัน

โดยสรุปเมื่อเปรียบเทียบระหว่างภาคปกติและภาคคำ พบว่านักศึกษาทั้งสองกลุ่มมีรายได้นาน 1,001 - 2,000 บาทต่อเดือนเป็นจำนวนสูงสุด

เมื่อพิจารณาระหว่างสถาบัน นักศึกษาทั้งสามกลุ่มมีรายได้นาน 1,001 - 2,000 บาทต่อเดือนเป็นจำนวนสูงสุดเช่นเดียวกัน

เมื่อพิจารณาแต่ละกลุ่มมีรายได้อันดับเป็นจำนวนเงินเท่าไร พบว่ากลุ่มนักศึกษาภาคปกติมีรายได้อันดับ 5,000 บาท รายได้อันดับ 200 บาท และรายได้อันดับ 1,146 บาท ต่อเดือน กลุ่มนักศึกษามหาวิทยาลัยมีรายได้อันดับ 3,500 บาท รายได้อันดับ 200 บาท รายได้อันดับ 1,208 บาท ต่อเดือน กลุ่มนักศึกษาวิทยาลัยครูมีรายได้อันดับ 4,335 บาท รายได้อันดับ 400 บาท รายได้อันดับ 1,040 บาท ต่อเดือน วิทยาลัยพลศึกษามีรายได้อันดับ 1,600 บาท รายได้อันดับ 200 บาท รายได้อันดับ 1,059 บาท ต่อเดือน และมหาวิทยาลัย ฯ มีรายได้อันดับ 5,000 บาท รายได้อันดับ 200 บาท และรายได้อันดับ 1,277 บาท ต่อเดือน เมื่อพิจารณาอัตราส่วนการมีงานทำ พบว่านักศึกษา มหาวิทยาลัย ฯ ทำงานแล้วมากที่สุดคือร้อยละ 50 วิทยาลัยพลศึกษาร้อยละ 16 และวิทยาลัยครูร้อยละ 13

12. ค่าใช้จ่ายอื่นๆ

ตาราง 17 ค่าใช้จ่ายอื่นๆ จำแนกตามสถานภาพการเป็นนักศึกษา และสถาบัน

รายการ	ปกติ		ค่า		วค.		วพ.		ม.สว.	
	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%
ภาพยนตร์	56	24.67	27	18.49	44	22.92	15	22.06	24	21.24
หนังสือ	68	29.96	54	36.99	71	36.98	19	27.94	31	27.43
ของขวัญ	5	2.20	3	2.05	2	1.04	1	1.47	5	4.42
ยารักษาโรค	32	14.10	14	9.59	24	12.50	6	8.82	16	14.16
บุหรี่, เหล้า	35	15.42	26	17.81	25	13.02	16	23.53	20	17.70
เครื่องสำอาง	31	13.66	22	15.07	26	13.54	11	16.18	16	14.16
รวม	227		146		192		68		113	

จากตาราง 17 เมื่อพิจารณาภาคปกติและภาคค่ำ พบว่านักศึกษาภาคปกติส่วนใหญ่ใช้จ่ายเกี่ยวกับหนังสืออ่านเล่นมากที่สุด (นิตยสาร หนังสือพิมพ์ สารคดี ฯ.)

คือรอยละ 30 รองลงไปคือชมภาพยนตร์รอยละ 25 คาบหรีและเหลารอยละ 15
 ยารักษาโรครอยละ 14 เครื่องสำอาง รอยละ 14 และของขวัญรอยละ 2
 ภาคคำ พบว่าเสียค่านั่งสัอานเลนมากที่สุดเช่นเดียวกันคือรอยละ 37
 ชมภาพยนตร์รอยละ 18 บหรีและเหลารอยละ 18 เครื่องสำอาง รอยละ 15
 ยารักษาโรครอยละ 10 และคาของขวัญรอยละ 2

เมื่อพิจารณาในแต่ละสถาบันพบว่า นักศึกษาใช้จ่ายดังนี้

วิทยาลัยครู

นักศึกษาทุกระดับชั้นทั้งภาคปกติและภาคคำ ใช้จ่ายเกี่ยวกับนั่งสัอานเลน
 มากที่สุดรอยละ 37 คาชมภาพยนตร์รอยละ 23 คาเครื่องสำอาง รอยละ 14
 คาบหรีและเหลารอยละ 13 ของขวัญรอยละ 1

วิทยาลัยพลศึกษา

นักศึกษาทุกระดับชั้นทั้งภาคปกติและภาคคำ ใช้จ่ายเกี่ยวกับค่านั่งสัอานเลน
 มากที่สุดรอยละ 28 บหรีและเหลารอยละ 24 ภาพยนตร์รอยละ 22 เครื่องสำอาง
 รอยละ 16 ยารักษาโรครอยละ 9 ของขวัญรอยละ 1

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

นักศึกษาทุกระดับชั้นทั้งภาคปกติและภาคคำ ใช้จ่ายเกี่ยวกับค่านั่งสัอานเลน
 มากที่สุดรอยละ 27 ภาพยนตร์รอยละ 21 บหรีและเหลารอยละ 18 เครื่องสำอาง
 และยารักษาโรคเท่ากันคือรอยละ 14 ของขวัญรอยละ 4

โดยสรุปเมื่อเปรียบเทียบทุกกลุ่ม พบว่ามีลักษณะการใช้จ่ายคล้ายคลึงกันคือ
 ใช้จ่ายเกี่ยวกับนั่งสัอานเลนมากที่สุด และของขวัญน้อยที่สุด

ตอนที่ 2

รายละเอียดเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายส่วนตัวรวมทุกประเภท

ผลการสำรวจและคำนวณหาค่ามีชนิดพิเศษของค่าใช้จ่ายส่วนตัวของนักศึกษาซึ่งแบ่งเป็น 7 ประเภทได้แก่ ค่าบำรุงและค่าธรรมเนียมการศึกษา ค่าที่พักอาศัย ค่าอาหาร ค่าเดินทางเพื่อการศึกษาและเยี่ยมเยียนบ้าน ค่าเดินทางที่ใช้เพื่อการศึกษาและใช้ทั่วไป ค่าอุปกรณ์การศึกษา และค่าใช้จ่ายอื่นๆ ปรากฏว่าค่าใช้จ่ายส่วนตัวของนักศึกษาเฉลี่ยรายหัวในหนึ่งปีการศึกษา มีรายละเอียดดังในการาง 18, 19, 20, 21 ต่อไปนี้ (รายละเอียดคนนอกนั้นดูภาคผนวก ก.)

ตาราง 18 ค่าใช้จ่ายส่วนตัวของนักศึกษารวมทุกประเภทต่อหนึ่งปีการศึกษา รวมทุกสถาบันจำแนกตามสถานภาพการเป็นนักศึกษา

ค่าใช้จ่าย	เฉลี่ยรวมทุกสถาบัน		ความแตกต่าง
	ปกติ	ค่า	
ค่าใช้จ่าย 6 ประเภท	7,606.85	9,418.62	1,811.77
ค่าบำรุงและค่าธรรมเนียมการศึกษา	801.66	1,971.49	1,169.83
รวมค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น	8,408.51	11,390.11	2,981.60

จากตาราง 18 เมื่อเปรียบเทียบภาคปกติและภาคค่ำ นักศึกษาภาคปกติใช้จ่ายน้อยกว่านักศึกษาภาคค่ำทุกรายการ คือเฉลี่ยค่าใช้จ่ายรวมทุกประเภทโดยเฉลี่ย 8,408.51 บาทต่อหนึ่งปีการศึกษา นักศึกษาภาคค่ำเสีย 11,390.11 บาทต่อหนึ่งปีการศึกษา หรือแตกต่างกันประมาณ 2,981.60 บาทต่อหนึ่งปีการศึกษา ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ภาคปกติ ค่าใช้จ่ายส่วนตัวของนักศึกษาเมื่อรวมทุกสถาบัน และรวมเฉพาะ

ค่าใช้จ่าย 6 ประเภทพบว่าต้องเสียค่าใช้จ่ายส่วนตัวโดยเฉลี่ย 7,606.35 บาท ต่อหนึ่งปีการศึกษา เงินค่าบำรุงการศึกษาโดยเฉลี่ย(ทุกสถาบัน) 801.66 บาทต่อหนึ่งปีการศึกษา

ภาคคำ ค่าใช้จ่ายส่วนตัวของนักศึกษาเมื่อรวมทุกสถาบัน และรวมเฉพาะค่าใช้จ่าย 6 ประเภทพบว่าต้องเสียค่าใช้จ่ายส่วนตัวโดยเฉลี่ยรวม 9,418.62 บาท ต่อหนึ่งปีการศึกษา เงินค่าบำรุงและค่าธรรมเนียมการศึกษา 1,971.49 บาทต่อหนึ่งปีการศึกษา

เกี่ยวกับค่าใช้จ่าย 6 ประเภทนักศึกษาภาคปกติเสียน้อยกว่านักศึกษาภาคคำ เป็นเงิน 1,811.77 บาท ค่าบำรุงและค่าธรรมเนียมการศึกษานักศึกษาภาคปกติเสียน้อยกว่านักศึกษาภาคคำ 1,169.83 บาท

ตาราง 19 ค่าใช้จ่ายส่วนตัวของนักศึกษาคือหนึ่งปีการศึกษา รวมทุกสถาบัน จำแนกตามประเภทของค่าใช้จ่าย 6 ประเภทและภาคปกติภาคคำ

ค่าใช้จ่าย	เฉลี่ยรวมทุกสถาบัน		ความแตกต่าง
	ปกติ	คำ	
ค่าที่พักอาศัย	883.28	1,173.43	290.15
ค่าอาหาร (3 มื้อ)	3,705.27	4,189.39	484.12
ค่าเดินทาง	653.48	1,107.98	454.50
ค่าเสื้อผ้า	517.36	562.12	44.76
ค่าอุปกรณ์การศึกษา	688.59	781.03	92.44
ค่าใช้จ่ายอื่นๆ	1,158.88	1,604.69	445.81
รวม	7,606.85	9,418.62	1,811.77

จากตาราง 19 เมื่อเปรียบเทียบระหว่างภาคปกติและภาคคำ พบว่าค่าใช้จ่าย

จากทุกประเภทนักศึกษาภาคปกติเสียค่าใช้จ่ายน้อยกว่า มีนิสัยแตกต่างตั้งแต่ 44 ถึง 48 บาท ยังมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ภาคปกติ ค่าใช้จ่ายส่วนตัวของนักศึกษาเมื่อแจกแจงตามค่าใช้จ่าย 6 ประเภท (ยกเว้นค่าบำรุงและค่าธรรมเนียมการศึกษา) พบว่านักศึกษาเสียค่าใช้จ่ายโดยเรียงความลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้ ค่าอาหารมากที่สุด (3 มื้อ) 3,705.27 บาท ตลอดหนึ่งปีการศึกษา ค่าใช้จ่ายอื่นๆ 1,158.88 บาทตลอดหนึ่งปีการศึกษา ค่าที่พักอาศัย 883.28 บาทตลอดหนึ่งปีการศึกษา ค่าอุปกรณ์การศึกษา 688.59 บาทตลอดหนึ่งปีการศึกษา ค่าเดินทาง 653.48 บาทตลอดหนึ่งปีการศึกษา ค่าเสื้อผ้าานอยที่สุคคือ 517.30 บาทตลอดหนึ่งปีการศึกษา

ภาคค่ำ ค่าใช้จ่ายส่วนตัวเมื่อแจกแจงตามค่าใช้จ่าย 6 ประเภท พบว่า นักศึกษาเสียค่าอาหารมากที่สุด (3 มื้อ) 4,189.39 บาทตลอดหนึ่งปีการศึกษา ค่าใช้จ่ายอื่นๆ 1,604.69 บาทตลอดหนึ่งปีการศึกษา ค่าที่พักอาศัย 1,173.43 บาทตลอดหนึ่งปีการศึกษา ค่าเดินทาง 1,107.99 บาทตลอดหนึ่งปีการศึกษา ค่าอุปกรณ์การศึกษา 781.03 บาทตลอดหนึ่งปีการศึกษา ค่าเสื้อผ้าานอยที่สุคคือ 562.12 บาทตลอดหนึ่งปีการศึกษา

ตาราง 20 ค่าใช้จ่ายส่วนตัวของนักศึกษาต่อหนึ่งปีการศึกษารวมทุก

ประเภท จำแนกตามภาคปกติ ภาคค่ำ และสถาบัน

ค่าใช้จ่าย	วค.		วพ.		ม.ศ.ว.	
	ปกติ	ค่ำ	ปกติ	ค่ำ	ปกติ	ค่ำ
ค่าใช้จ่าย 6						
ประเภท						
ค่าบำรุงและค่า						
ธรรมเนียม						
การศึกษา						
รวม	7761.53	7700.47	8312.90	11193	9079.78	15388.34

จากตาราง 20 เมื่อเปรียบเทียบค่าใช้จ่ายของนักศึกษาภาคปกติและภาคค่ำ ทั้งสามสถาบัน พบว่านักศึกษาภาคค่ำมหาวิทยาลัย ฯ. เสียค่าใช้จ่ายมากที่สุดคือ 15,388.34 บาทต่อหนึ่งปีการศึกษา รองลงไปคือนักศึกษาภาคค่ำวิทยาลัยพลศึกษา 11,193 บาทต่อหนึ่งปีการศึกษา นักศึกษาภาคกลางวันมหาวิทยาลัย ฯ. 9,079.78 บาทต่อหนึ่งปีการศึกษา นักศึกษาภาคกลางวันวิทยาลัยพลศึกษา 8,312.90 บาทต่อหนึ่งปีการศึกษา นักศึกษาภาคปกติวิทยาลัยครู 7,761.53 บาทต่อหนึ่งปีการศึกษา และนักศึกษาภาคค่ำวิทยาลัยครูเสียของน้อยที่สุด 7,700.47 บาทต่อหนึ่งปีการศึกษา จึงมีรายละเอียดค่าใช้จ่ายต่อไปนี้

วิทยาลัยครู

ภาคปกติ นักศึกษาเสียค่าใช้จ่าย 6 ประเภทโดยเฉลี่ย 6,919.86 บาทต่อหนึ่งปีการศึกษา ค่าบำรุงและค่าธรรมเนียมการศึกษา 841.67 บาทต่อหนึ่งปีการศึกษา

ภาคค่ำ นักศึกษาเสียค่าใช้จ่าย 6 ประเภทโดยเฉลี่ย 5,840.47 บาทต่อหนึ่งปีการศึกษา ค่าบำรุงและค่าธรรมเนียมการศึกษา 1,800 บาทต่อหนึ่งปีการศึกษา

วิทยาลัยพลศึกษา

ภาคปกติ นักศึกษาเสียค่าใช้จ่าย 6 ประเภทโดยเฉลี่ย 8,015.90 บาทต่อหนึ่งปีการศึกษา ค่าบำรุงและค่าธรรมเนียมการศึกษา 295 บาทต่อหนึ่งปีการศึกษา

ภาคค่ำ นักศึกษาเสียค่าใช้จ่าย 6 ประเภทโดยเฉลี่ย 9,067.99 บาทต่อหนึ่งปีการศึกษา ค่าบำรุงและค่าธรรมเนียมการศึกษา 2,125 บาทต่อหนึ่งปีการศึกษา

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ภาคปกติ นักศึกษาเสียค่าใช้จ่าย 6 ประเภทโดยเฉลี่ย 8,084.80 บาทต่อหนึ่งปีการศึกษา ค่าบำรุงและค่าธรรมเนียมการศึกษา 994.97 บาทต่อหนึ่งปีการศึกษา

ภาคค่ำ นักศึกษาเสียค่าใช้จ่าย 6 ประเภทโดยเฉลี่ย 13,347.40 บาทต่อหนึ่งปีการศึกษา ค่าบำรุงและค่าธรรมเนียมการศึกษา 2,040.94 บาทต่อหนึ่งปีการศึกษา

ตาราง 21 ค่าใช้จ่ายส่วนตัวของนักศึกษาต่อหนึ่งปีการศึกษา จำแนก
ตามค่าใช้จ่าย 6 ประเภทตามสภาพการเป็นนักศึกษาและสถาบัน

ค่าใช้จ่าย	วค.		วพ.		ม.ศว.	
	ปกติ	ค่า	ปกติ	ค่า	ปกติ	ค่า
ค่าที่พักอาศัย	792.93	778.29	905.22	941.99	951.69	1,800.00
ค่าอาหาร	3,258.00	2,542.90	4,005.59	4,138.25	4,052.21	5,887.02
ค่าเดินทาง	763.09	671.60	537.75	810.77	659.59	1,841.57
ค่าเสื้อผ้า	397.09	332.93	649.63	671.58	505.34	681.85
ค่าอุปกรณ์	659.97	647.41	743.38	910.42	662.44	785.25
ค่าใช้จ่ายอื่นๆ	1,048.76	867.35	1,174.33	1,597.99	1,253.54	2,351.72
รวม	6,919.85	5,840.47	8,015.90	9,067.99	8,084.81	13,347.4

จากตาราง 21 รายละเอียดของค่าใช้จ่ายแต่ละประเภทคือ ค่าที่พักอาศัย
ค่าอาหาร ค่าเดินทาง ค่าเสื้อผ้า ค่าอุปกรณ์การศึกษา ค่าใช้จ่ายอื่นๆ ของนักศึกษา
ภาคปกติและนักศึกษาภาคค่ำในแต่ละสถาบัน เรียงลำดับปรากฏผลดังนี้

วิทยาชัยพร

ภาคปกติ นักศึกษาเสียค่าอาหาร(3 มื้อ)มากที่สุด 3,258 บาทต่อหนึ่งปี
การศึกษา ค่าใช้จ่ายอื่นๆ 1,048.76 บาทต่อหนึ่งปีการศึกษา ค่าที่พักอาศัย
792.93 บาทต่อหนึ่งปีการศึกษา ค่าเดินทาง 763.09 บาทต่อหนึ่งปีการศึกษา ค่า
อุปกรณ์การศึกษา 659.97 บาทต่อหนึ่งปีการศึกษา ค่าเสื้อผ้าน้อยที่สุด 397.09
บาทต่อหนึ่งปีการศึกษา

ภาคค่ำ นักศึกษาเสียค่าอาหาร(3 มื้อ)มากที่สุด 2,542.90 บาทต่อหนึ่ง
ปีการศึกษา ค่าใช้จ่ายอื่นๆ 867.35 บาทต่อหนึ่งปีการศึกษา ค่าที่พักอาศัย 778.29
บาทต่อหนึ่งปีการศึกษา ค่าเดินทาง 671.60 บาทต่อหนึ่งปีการศึกษา ค่าอุปกรณ์การ
ศึกษา 647.41 บาทต่อหนึ่งปีการศึกษา ค่าเสื้อผ้า 332.93 บาทต่อหนึ่งปีการศึกษา

วิทยาลัยพลศึกษา

ภาคปกติ นักศึกษาเสียค่าอาหารมากที่สุด 4,005.59 บาทต่อหนึ่งปีการศึกษา ค่าใช้จ่ายอื่นๆ 1,174.33 บาทต่อหนึ่งปีการศึกษา ค่าที่พักอาศัย 905.22 บาทต่อหนึ่งปีการศึกษา ค่าอุปกรณ์การศึกษา 743.38 บาทต่อหนึ่งปีการศึกษา ค่าเสื้อผ้า 649.63 บาทต่อหนึ่งปีการศึกษา ค่าเดินทาง 537.75 บาทต่อหนึ่งปีการศึกษา

ภาคค่ำ นักศึกษาเสียค่าอาหารมากที่สุด 4,138.25 บาทต่อหนึ่งปีการศึกษา ค่าใช้จ่ายอื่นๆ 1,594.99 บาทต่อหนึ่งปีการศึกษา ค่าที่พักอาศัย 941.99 บาทต่อหนึ่งปีการศึกษา ค่าอุปกรณ์การศึกษา 910.42 บาทต่อหนึ่งปีการศึกษา ค่าเดินทางเพื่อการศึกษ 810.77 บาทต่อหนึ่งปีการศึกษา ค่าเสื้อผ้า 671.58 บาท

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ภาคปกติ นักศึกษาเสียค่าอาหารมากที่สุด 4,052.21 บาทต่อหนึ่งปีการศึกษา ค่าใช้จ่ายอื่นๆ 1,253.54 บาทต่อหนึ่งปีการศึกษา ค่าที่พักอาศัย 951.69 บาทต่อหนึ่งปีการศึกษา ค่าเดินทาง 659.59 บาทต่อหนึ่งปีการศึกษา ค่าเสื้อผ้า 505.34 บาทต่อหนึ่งปีการศึกษา

ภาคค่ำ นักศึกษาเสียค่าอาหารมากที่สุด 5,887.02 บาทต่อหนึ่งปีการศึกษา ค่าใช้จ่ายอื่นๆ 2,351.72 บาทต่อหนึ่งปีการศึกษา ค่าเดินทาง 1,841.57 บาทต่อหนึ่งปีการศึกษา ค่าที่พักอาศัย 1,800 บาทต่อหนึ่งปีการศึกษา ค่าอุปกรณ์การศึกษา 785.25 บาทต่อหนึ่งปีการศึกษา ค่าเสื้อผ้า 681.85 บาทต่อหนึ่งปีการศึกษา

สรุป เมื่อพิจารณาเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายรวมทั้งสิ้นพบว่า นักศึกษาภาคค่ำเสียค่าใช้จ่ายสูงกว่านักศึกษภาคปกติทุกรายการ ไม่เพียงแต่ค่าบำรุงและค่าธรรมเนียมการศึกษาเท่านั้น ค่าใช้จ่ายอีก 6 ประเภทก็ยิ่งสูงกว่าอีกด้วย(ตาราง 18) เมื่อพิจารณาคานสถาบันนักศึกษามหาวิทยาลัย ฯ. เสียค่าใช้จ่ายสูงกว่าทุกสถาบันและ เมื่อพิจารณาภาคปกติและภาคค่ำประกอบ นักศึกษาภาคค่ำก็เสียสูงกว่าทุกสถาบัน ยกเว้นภาคค่ำของวิทยาลัยครูที่เสียค่าใช้จ่ายต่ำกว่าภาคปกติวิทยาลัยครู และต่ำกว่าทุกกลุ่ม(ตาราง 20) เมื่อพิจารณาภูมิหลังประกอบ พบว่านักศึกษภาคค่ำในวิทยาลัยครูเป็นผู้ที่ยังไม่มีงานทำเป็นส่วนมากกว่าทุกกลุ่ม และมีฐานะที่ค่อนข้างยากจน

ตอนที่ 3

การวิเคราะห์ค่าบำรุงและค่าธรรมเนียมการศึกษา

ในการคิดค่าบำรุงและค่าธรรมเนียมการศึกษาครั้งนี้ จะพิจารณาเฉพาะราย การที่นักศึกษาต้องจ่ายทุกชนิด ยกเว้นกรณีที่สถาบันเรียกเก็บแล้วจ่ายคืนให้เมื่อสำเร็จ การศึกษา หรือในกรณีที่ไม่มีค่าใช้จ่าย เช่น ค่าออกใบรับรองผลการศึกษา ค่ารับ การส่งหนังสือฯ ฯลฯ รายการเหล่านี้จะไม่นำมาพิจารณาในครั้งนี้

ผลการศึกษาจากเอกสารทางราชการ ที่นักศึกษาในแต่ละสถาบันต้องเสียค่า บำรุงและค่าธรรมเนียมการศึกษาตามระเบียบที่กำหนดไว้ พบว่าสถาบันการศึกษาแต่ละ แห่ง เรียกเก็บเงินค่าบำรุงและค่าธรรมเนียมการศึกษาดังตาราง 22, 23, 24, 25, 26.

การทดสอบสมมติฐาน 1, 2, 4 เกี่ยวกับค่าบำรุงและค่าธรรมเนียมการศึกษา

ข้อมูลที่ได้นำมาไม่จำเป็นต้องแบ่งแยกเป็น ชาย - หญิง เพราะจำนวนเงินที่ เรียกเก็บนั้นเป็นอัตราเดียวกันหมด ในแต่ละระดับชั้นและสถาบัน จึงไม่จำเป็นต้องทดสอบสมมติฐานข้อที่ 3 และ 5 ผลการทดสอบสมมติฐานได้แสดงในตาราง 22 ดังนี้

ตาราง 22 เปรียบเทียบจำนวนเงินที่สถาบันการศึกษาเรียกเก็บเป็นค่า บำรุงและค่าธรรมเนียมการศึกษา จำแนกตามระดับชั้น สถานภาพใน การเป็นนักศึกษา(ปกติ - ค่า) และสถาบัน ในหนึ่งปีการศึกษา

	วค.			วพ.	ม.ศว.		เฉลี่ย
	ข ₁	ข ₂	ข ₃	ข ₂	ข ₂	ข ₃	
ภาคปกติ	890	805	830	295	973.75	1,016.19	801.66
ภาคค่า	1,815	1,905	-	2,125	-	2,040.94	1,971.49
สัดส่วนระหว่างภาคปกติ : ภาคค่า = 1 : 2.46							

จากตาราง 22 เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบระหว่างภาคปกติและภาคค่าพบว่า นักศึกษาภาคค่าทุกสถาบัน เมื่อพิจารณารวมกันทั้งหมด โดยเฉลี่ยเสียมากกว่านักศึกษา

ภาคปกติประมาณสองเท่าครึ่ง คือนักศึกษาลดปกติเสียโดยเฉลี่ยทั้งหมด 801.66 บาท
ภาคค่าเสียโดยเฉลี่ยทั้งหมด 1,971.49 บาทตลอดทั้งปีการศึกษา

เมื่อแยกพิจารณาระหว่างสถาบันกับภาคปกติ พบว่าในแต่ละสถาบันมีอัตราค่า
เรียกเก็บค่าบำรุงและค่าธรรมเนียมการศึกษาแตกต่างกันออกไป วิทยาลัยครูกับมหาวิท-
ชาลัยเรียกเก็บไม่ต่างกันมากนัก โดยเฉลี่ยวิทยาลัยครูเรียกเก็บ 841.66 บาทมหา
วิทยาลัยเรียกเก็บ 994.66 บาท วิทยาลัยพลศึกษาเรียกเก็บในอัตราที่ต่ำมากคือ
295 บาท เมื่อพิจารณาระหว่างภาคค่ากับสถาบันพบว่า แต่ละสถาบันมีอัตราเรียกเก็บ
แตกต่างกันเช่นเดียวกัน แต่ไม่ต่างกันมากนัก โดยมีวิทยาลัยพลศึกษาเรียกเก็บในอัตรา
สูงที่สุดคือ 2,125 บาท รองลงไปคือมหาวิทยาลัย ฯ. 2,040.94 บาทและวิท-
ชาลัยครูเฉลี่ยรวมทั้งสองระดับ(ป.กศ.,ป.กศ.สูง) 1,860. บาท

เมื่อพิจารณาระหว่างระดับชั้น สถาบัน และสถานภาพ ฯ. คือภาคปกติและ
ภาคค่า พบว่า ภาคค่าวิทยาลัยพลศึกษา เสียค่าบำรุงและค่าธรรมเนียมการศึกษาสูง
สุดคือ 2,125 บาทรองลงมาก็คือระดับชั้นปีที่ 3-4 ภาคค่ามหาวิทยาลัย ฯ.
2,040.94 บาท อันับสามคือระดับชั้น ป.กศ.สูงภาคค่า วิทยาลัยครู 1,905
บาท อันับสี่คือระดับชั้น ป.กศ.ภาคค่า วิทยาลัยครูเสีย 1,815 บาท อันับ
ห้าคือระดับชั้นปีที่ 3-4 ภาคกลางวันมหาวิทยาลัย ฯ. เสีย 1,016.19 บาท อันับ
หกคือระดับชั้นปีที่ 1-2 ภาคกลางวันมหาวิทยาลัย ฯ. เสีย 973.75 บาท อันับ
เจ็ดคือระดับชั้น ป.กศ.ภาคกลางวันวิทยาลัยครูเสีย 890 บาท อันับแปดคือระดับ
ชั้นปริญญาวิทยาลัยครูเสีย 830 บาท อันับเก้าคือ ป.กศ.สูงภาคกลางวันวิทยาลัย
ครูเสีย 805 บาท และอันับสุดท้ายคือระดับชั้น ป.กศ.สูง ภาคกลางวันวิทยาลัย
พลศึกษาเสีย 295 บาท ดังตาราง 23 ต่อไปนี้

ตาราง 23 แสดงอัตราการเรียกเก็บค่าบำรุงและค่าธรรมเนียม
การศึกษาของแต่ละกลุ่มจากมากไปหาเลย

อันดับ	สถาบัน	ประเภท	ระดับชั้น	ค่าบำรุงและค่าธรรมเนียม/บาท
1	พลศึกษา	ค่า	ป.กศ.สูง	2,125
2	ศรีนครินทรวิโรฒ	ค่า	ปีที่ 3-4	2,040.95
3	วิทยาลัยครู	ค่า	ป.กศ.สูง	1,905
4	วิทยาลัยครู	ค่า	ป.กศ.	1,815
5	ศรีนครินทรวิโรฒ	ปกติ	ปีที่ 3-4	1,016.19
6	ศรีนครินทรวิโรฒ	ปกติ	ปีที่ 1-2	973.75
7	วิทยาลัยครู	ปกติ	ป.กศ.	890
8	วิทยาลัยครู	ปกติ	ปริญญา(3-4)	830
9	วิทยาลัยครู	ป.ค.	ป.กศ.สูง	805
10	พลศึกษา	ปกติ	ป.กศ.สูง	295

จากตาราง 22 และ 23 คือผลการคำนวณจำนวนเงินที่สถาบันเรียกเก็บ
จากนักศึกษา ในแต่ละสถาบัน ระดับชั้นและสถานภาพการเป็นนักศึกษา(ปกติ - กว)
เมื่อพิจารณาในหนึ่งปีการศึกษา

เพื่อให้เห็นรายละเอียดที่สถาบันการศึกษาแต่ละแห่งเรียกเก็บเงินค่าบำรุงและ
ค่าธรรมเนียมการศึกษา จึงแสดงรายการเรียกเก็บเงินในรายละเอียดต่างๆ ของแต่ละ
สถาบัน ดังในตาราง 24, 25, 26 ต่อไปนี้

วิทยาลัยครู

ตาราง 24 ค่าบำรุงและค่าธรรมเนียมการศึกษาที่สถาบัน เรียกเก็บตาม
ระเบียบ จำแนกตามระดับการศึกษาและสถานภาพการ เป็นนักศึกษา
/ต่อหนึ่งปีการศึกษา

/ ต่อหนึ่งปีการศึกษา

หมวดค่า ใช้จ่าย	รายการ	ภาคปกติ			ภาคค่ำ	
		๗ ₁	๗ ₂	๗ ₃	๗ ₁ [*]	๗ ₂
ค่าบำรุงการ ศึกษา	1. ค่าหน่วยกิต	435	350	325	1,625	1,750
	2. ค่าบำรุงวิทยาลัย	400	400	400	—	100
ค่าธรรมเนียม การศึกษาและ อื่นๆ	3. ค่าสมัครสอบคัดเลือก	25	25	25	10	25
	4. ค่าขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษาใหม่	25	25	25	—	25
	5. ค่าลงทะเบียน/บัตรติด	—	—	50	20	—
	6. ค่าออกบัตรประจำตัว	5	5	5	—	5
	7. ค่าบำรุงห้องสมุด	—	—	—	120	—
	8. ค่าเบี้ยเคตติก	—	—	—	40	—
		890	805	830	1,815	1,905
	รวม	841.67			1,860	

สัดส่วนระหว่าง ภาคปกติ - ภาคค่ำ = 1 : 2.21

* เป็นนักศึกษา ป.กศ. รุ่สุดท้ายที่ใช้หลักสูตรการศึกษา เดิมแบบไตรภาค

จากตาราง 24 เมื่อพิจารณาเฉพาะภาคปกติในทุกะดับชั้น พบว่าสถาบัน
เรียกเก็บค่าบำรุงและค่าธรรมเนียมการศึกษา แต่ละระดับชั้นแตกต่างกันไม่มากนักคือ
ระดับ ป.กศ. เรียกเก็บสูงสุดเป็นเงิน 890 บาท ป.กศ.สูง 805 บาทและ
ปริญญา 830 บาท เฉลี่ยทุกระดับชั้นรวมกันเป็นเงิน 841.67 บาท

เมื่อพิจารณาเฉพาะภาคค่าในทุกระดับ พบว่าสถาบัน วิทยาลัยอาชีวศึกษาและ
 วิทยาลัยการศึกษาดูแตกต่างกันแต่ไม่มากนักคือ ระดับ ป.กศ. 1,815 บาท
 ป.กศ.สูง 1,905 บาท เฉลี่ยรวมทั้งสองระดับเป็นเงิน 1,860 บาท

เมื่อพิจารณาสัดส่วนระหว่างภาคปกติกับภาคค่า พบว่าแตกต่างกันประมาณ

2. เปรียบเทียบ

วิทยาลัยการศึกษาคณะ

ตาราง 25 ค่าบำรุงและการรวมเงินการศึกษาที่สถาบัน วิทยาลัยอาชีวศึกษา
 เปรียบเทียบ จำแนกตามสถานภาพในการ เป็นนักศึกษา

(ต่อหนึ่งปีการศึกษา)

หมวดค่าใช้จ่าย	รายการ	๒	
		ปกติ	ค่า
ค่าบำรุงการศึกษา	1. ค่าหน่วยกิต	—	1,830
	2. ค่าบำรุงการศึกษา	200	200
ค่าธรรมเนียมการศึกษาและอื่นๆ	3. ค่าสมัครสอบคัดเลือก	20	20
	4. ค่าวัสดุการศึกษาสุขภาพ	50	50
	5. ค่าลงทะเบียน	10	10
	6. ค่าตรวจโรค	15	15
	รวม	295	2,125

สัดส่วนระหว่าง ภาคปกติ - ภาคค่า = 1 : 7.2

จากตาราง 25 เมื่อพิจารณาทั้งภาคปกติและภาคค่า พบว่านักศึกษาเสียค่า
 บำรุงและการรวมเงินการศึกษาแตกต่างกันมากคือ นักศึกษาภาคปกติเสีย 295 บาท
 นักศึกษาภาคค่าเสีย 2,125 บาท หรือแตกต่างกันประมาณ 7.2 เท่า และเมื่อ
 พิจารณาในรายละเอียดพบว่า การเรียกเก็บค่าบำรุงและการรวมเงินการศึกษาจาก
 นักศึกษาภาคปกติและภาคค่านั้นเหมือนกันทุกประการ ยกเว้นค่าหน่วยกิตซึ่งไม่เรียกเก็บ
 จากนักศึกษาภาคปกติ แต่เรียกเก็บสูงมากจากนักศึกษาภาคค่า

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ตาราง 26 ค่าบำรุงและค่าธรรมเนียมการศึกษาที่สถาบันเรียกเก็บตาม
ระเบียบ จาแนกตามระดับการศึกษาและสถานภาพในภาพ เป็นนักศึกษา

/ต่อหนึ่งปีการศึกษา

หมวดค่าใช้จ่าย	รายการ	ปกติ		ค่า ช ₃
		ช ₂	ช ₃	
ค่าบำรุงการศึกษา	1. ค่าหน่วยกิต	356.25	361.19	1,805.94
	2. ค่าบำรุงมหาวิทยาลัย	400	400	—
	3. ค่าบำรุงกิจการนิสิต	80	80	—
	4. ค่าบำรุงกีฬา	80	80	—
ค่าธรรมเนียมการศึกษาและอื่น ๆ	5. ค่าสมัครสอบคัดเลือก	15	15	30
	6. ค่าขึ้นทะเบียนนิสิต/สหพบ	12.50	25	25
	7. ค่าออกบัตรประจำตัว	5	5	—
	8. ค่าขึ้นทะเบียนปริญญา	25	50	50
	9. ค่าบำรุงห้องสมุด	—	—	—
	10. ค่าเบ็ดเตล็ด	—	—	40
		973.75	1,016.19	2,040.94
รวม		994.97		2,040.94

สัดส่วนระหว่างภาคปกติ - ภาคค่ำ = 1 : 2.05

จากตาราง 26 เมื่อพิจารณาภาคปกติในทุกระดับชั้น พบว่าแต่ละระดับชั้น
เสียแตกต่างกันแต่ไม่มากนัก คือระดับชั้น ปีที่ 1-2 เสีย 973.75 บาทระดับชั้นปีที่
3-4 เสีย 1,016.19 บาท โดยเฉลี่ยนักศึกษาภาคปกติเสีย 994.97 บาท
เมื่อพิจารณาภาคค่ำ ซึ่งมีอยู่เพียงระดับเดียวต้องเสียค่าบำรุงและค่าธรรมเนียมการศึกษาสูงมากคือ 2,040.94 บาท ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบสัดส่วนระหว่างนัก

ศึกษาภาคปกติกับนักศึกษาภาคค่ำแล้ว พบว่านักศึกษาภาคค่ำต้องเสียค่าบำรุงและค่าธรรมเนียมการศึกษามากกว่า 2 เท่า

ข้อที่ 4

การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบความแตกต่าง
ของค่าใช้จ่ายส่วนตัว 6 ประเภท

ในการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าใช้จ่ายส่วนตัวอีก 6 ประเภทคือ ค่าที่พักอาศัย ค่าอาหาร (3 มื้อ) ค่าเดินทางเพื่อการศึกษา ค่าเสื้อผ้าทั้งที่ใช้เพื่อการศึกษาและใช้ทั่วไป ค่าอุปกรณ์การศึกษา ค่าใช้จ่ายอื่นๆ ผลการวิเคราะห์เพื่อทดสอบสมมติฐานนั้นปรากฏในตาราง 27 ถึงตาราง 56 ต่อไปนี้

1. ค่าที่พักอาศัย

ผลการทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับค่าที่พักอาศัย รายละเอียดต่างๆปรากฏในตาราง 27 ถึงตาราง 31 ดังต่อไปนี้

ตาราง 27 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อทดสอบความแตกต่างเกี่ยวกับค่าที่หักอาศัฯ จำแนกตามสถาบัน สถานภาพการเป็นนักศึกษา (ภาคปกติ- ภาคค่ำ) และผลกระทบระหว่าง สถาบัน - สถานภาพการเป็นนักศึกษา

	df	MS	F
ระหว่างสถาบัน	2	23,551.3058	19.1662 **
ระหว่าง ภาคปกติภาคค่ำ	1	3,945.0069	3.2105
ผลกระทบ สถาบัน - สถานภาพ ก.	2	40,250.7560	32.7563 **
Error(with in cell)	258	1,228.7926	

**F .01 (2, 258) 4.69

*F .05 (1, 258) 3.88

จากตาราง 27 ค่าสถิติต่างๆแสดงว่า

1. นักศึกษาที่ศึกษาต่างสถาบันกัน เสียค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับค่าที่พักอาศัยแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($F = 19.1662$) ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2 ผู้วิจัยจึงทำการทดสอบต่อไปว่ากลุ่มไหนแตกต่างกันโดยไข q - Statistic ดังแสดงในตาราง 28

2. นักศึกษาภาคปกติและนักศึกษาภาคค่ำ เสียค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับค่าที่พักอาศัยไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1

3. มีผลกระทบระหว่างสถาบัน - สถานภาพการเป็นนักศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($F = 32.7563$) แสดงว่านักศึกษาที่อยู่ในสถาบันต่างกันและมีสถานภาพการเป็นนักศึกษาต่างกัน มีผลต่อค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับค่าที่พักอาศัยแตกต่างกัน ตามสมมติฐานที่ 5 ข.

ตาราง 28 เปรียบเทียบค่าใช้จ่ายส่วนตัวเกี่ยวกับค่าที่พักอาศัย
จำแนกตามสถาบัน

	ค่าเฉลี่ย	วท.	วพ.	ม.ศว.
		88.0462	100.2830	118.7654
วท.	88.0462	—	12.2368	30.7192
วพ.	100.2830	—	—	18.4842
ม.ศว.	118.7654	—	—	—

		$r = 2$	$r = 3$
$\sqrt{MS_{\text{error}}/n}$	q .99 (r, 258)	3.69	4.18
	q .99 (r, 258)	14.7303	16.6863

จากตาราง 28 แสดงว่า

1. นักศึกษาวิทยาลัยครูและวิทยาลัยพลศึกษา มีค่าใช้จ่ายส่วนตัวเกี่ยวกับค่าที่พักอาศัยไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01
2. นักศึกษาวิทยาลัยครูและมหาวิทยาลัย มีค่าใช้จ่ายส่วนตัวเกี่ยวกับค่าที่พักอาศัยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 โดยนักศึกษามหาวิทยาลัยมีค่าใช้จ่ายสูงกว่า
3. นักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษาและมหาวิทยาลัย มีค่าใช้จ่ายส่วนตัวเกี่ยวกับค่าที่พักอาศัยแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 โดยนักศึกษามหาวิทยาลัยมีค่าใช้จ่ายสูงกว่า

ตาราง 29 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อทดสอบความแตกต่าง
เกี่ยวกับค่าที่พักอาศัย จำแนกระหว่างเพศ ผลกระทบระหว่างเพศ-สถาบัน

	ชาย	หญิง
ค่าเฉลี่ย	94.9014	105.7459

	df	MS	F
ระหว่างเพศ	1	7,677.2138	5.0278*
ผลกระทบบetween ระหว่างเพศ - สถาบัน	2	-79.7113	-.0522
Error(with in cell)	258	1,526.9660	

*F .05 (1,258) 3.88

จากตาราง 29 ค่าสถิติต่างๆแสดงว่า

1. นักศึกษาที่ต่างเพศกัน เสียค่าที่พักอาศัยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 (F 5.0278) ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2 และจากค่าเฉลี่ยของทั้งสองกลุ่ม พบว่านักศึกษาหญิง เสียค่าที่พักอาศัยสูงกว่า

2. ผลกระทบเกี่ยวกับค่าที่พักอาศัยระหว่างเพศ - สถาบัน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 5 ก.

ตาราง 30 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อทดสอบความแตกต่างเกี่ยวกับที่พักอาศัย จำแนกตามระดับชั้น

แหล่งความแปรปรวน	df	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	43,064.9577	23.3697**
ภายในกลุ่ม	261	1,457.6541	

**F .01 (2,261) = 4.6948

จากตาราง 30 ค่าสถิติแสดงว่า นักศึกษาที่อยู่ระดับชั้นต่างกันเสียค่าที่พักอาศัยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (F 23.3697) ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 4 ผู้วิจัยจึงทำการทดสอบว่ากลุ่มไหนแตกต่างกันโดยใช้ q - Statistic ดังแสดงในตาราง 31

ตาราง 31 เปรียบเทียบค่าที่พหุคูณ จำแนกตามระดับชั้น

		τ_1	τ_2	τ_3
	ค่าเฉลี่ย	81.2549	93.1045	123.5570
τ_1	81.2549	—	11.8496	42.3021
τ_2	93.1045	—	—	30.4525
τ_3	123.5570	—	—	—
		$r = 2$		$r = 3$

$\sqrt{MS_{\text{error}}/n}$	$q .99 (r, 261) 3.69$	4.18
	$q .99 (r, 261) 16.2123$	18.3652

จากตาราง 31 คาสถิติแสดงว่า

1. นักศึกษาระดับชั้น ป.กศ. กับระดับชั้น ป.กศ.สูงหรือปีที่ 1-2 ในมหาวิทยาลัย มีค่าที่พหุคูณไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01
2. นักศึกษาระดับชั้น ป.กศ. กับระดับปริญญาหรือปีที่ 3-4 ในมหาวิทยาลัย มีค่าที่พหุคูณแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 โดยที่ระดับปริญญาหรือปีที่ 3-4 มีค่าใช้จ่ายสูงกว่า
3. นักศึกษาระดับ ป.กศ.สูงหรือ ปีที่ 1-2 กับระดับปริญญาหรือปีที่ 3-4 ในมหาวิทยาลัย มีค่าที่พหุคูณแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 โดยที่นักศึกษาระดับ ปริญญาหรือ ปีที่ 3-4 ในมหาวิทยาลัยมีค่าใช้จ่ายสูงกว่า

ผลการทดสอบสมมติฐาน เมื่อพิจารณาทางคาบสมมติฐานพบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยมีค่าใช้จ่ายสูงกว่า และเมื่อพิจารณาระดับชั้นพบว่านักศึกษาที่เรียนในระดับสูงกว่ามีค่าใช้จ่ายมากกว่า เมื่อพิจารณาถึงหลังประกอบพบว่านักศึกษามหาวิทยาลัยและนักศึกษาที่เรียนในระดับสูงกว่า ส่วนใหญ่มีงานทำแล้ว และต้องรับผิดชอบตัวเองมาก

2. ค่าอาหาร(3 มื้อ)

ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 1 ถึงที่ 5 เกี่ยวกับค่าอาหาร รายละเอียดปรากฏในตาราง 32 ถึง 36 ดังนี้

ตาราง 32 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อทดสอบความแตกต่างเกี่ยวกับค่าอาหาร จำแนกตามสถาบัน สถานภาพการเป็นนักศึกษาและ ผลกระทบระหว่างสถาบัน - สถานภาพการเป็นนักศึกษา

	ปกติ	ค่า
ค่าเฉลี่ย	413.8838	440.9906

	df	MS	F.
ระหว่างสถาบัน	2	1,034,532.2762	31.6578**
ระหว่าง ภาคปกติภาคค่า	1	6,906,531.6457	211.3475**
ผลกระทบ สถาบัน - สถานภาพ ฯ.	2	4,185,154.2371	128.0703**
Error(with in cell)		32,678.5584	

$$**F .01 (2,298) = 4.68$$

$$**F .01 (1,298) = 6.72$$

จากตาราง 32 ค่าสถิติแสดงว่า

1. นักศึกษาที่อยู่ต่างสถาบันกัน เสียค่าอาหารแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($F=31.6578$) ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2 ผู้วิจัยจึงทำการทดสอบต่อไปว่ากลุ่มไหนที่แตกต่างกันจริงโดยใช้ q - Statistic ดังแสดงในตาราง 33

2. นักศึกษาภาคปกติและนักศึกษาภาคค่ำ เสียค่าอาหารแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($F = 211.3475$) ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1 และจากค่าเฉลี่ยของทั้งสองกลุ่มพบว่านักศึกษาภาคค่ำเสียค่าอาหารสูงกว่า

3. มีผลกระทบระหว่าง สถาบัน - สถานภาพการเป็นนักศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($F = 128.0703$) ซึ่งเป็นไปตามข้อสมมติฐานข้อที่ 5 ข. แสดงว่านักศึกษาที่เรียนต่างสถาบันกัน และเรียนภาคปกติหรือภาคค่ำมีผลต่อค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับค่าอาหารแตกต่างกันด้วย

ตาราง 33 เปรียบเทียบค่าอาหารจำแนกตามสถาบัน

		วค.	วพ.	ม.ศว.
	ค่าเฉลี่ย	338.8151	476.3934	517.1856
วค.	338.8151	—	137.5783	178.3705
วพ.	476.3934	—	—	40.7922
ม.ศว.	517.1856	—	—	—

	$r = 2$	$r = 3$
$\sqrt{MS_{error}/n}$	$q .99(r , 298)$	$q .99(r , 298)$
	3.69	4.18
	70.54	79.9108

จากตาราง 33 แสดงว่า

1. นักศึกษาวิทยาลัยครูและนักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษา เสียค่าอาหาร (3 มื้อ) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 โดยที่นักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษาเสียค่าใช้จ่ายสูงกว่า

2. นักศึกษาวิทยาลัยครูและนักศึกษามหาวิทยาลัย เสียค่าอาหารแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 โดยที่นักศึกษามหาวิทยาลัยเสียค่าใช้จ่ายสูงกว่า

3. นักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษาและนักศึกษามหาวิทยาลัย เสียค่าอาหารไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

ตาราง 34 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อทดสอบความแตกต่างเกี่ยวกับค่าอาหาร จำแนกตามเพศ และผลกระทบระหว่างเพศ สถาบัน

	ชาย	หญิง
ค่าเฉลี่ย	444.2761	399.1277

	df	MS	F
ระหว่างเพศ	1	154,105.4975	4.1226*
ผลกระทบ ระหว่าง เพศ - สถาบัน	2	45,733.5053	1.2235
Error(with in cell)	298	11,139,548.7371	

$$* F_{.05(1,298)} = 3.87$$

จากตาราง 34 ค่าสถิติทาง แสดงว่า

1. นักศึกษาชายกับหญิง เสียค่าอาหารแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($F = 4.1226$) ซึ่ง เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 3 จากค่าเฉลี่ยของทั้งสองกลุ่ม พบว่านักศึกษาชายมีค่าใช้จ่ายสูงกว่า

2. ผลกระทบเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายค่าอาหาร ระหว่าง เพศ - สถาบัน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อ 5 ก.

ตาราง 35 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อทดสอบความแตกต่างเกี่ยวกับค่าอาหาร จำแนกตามระดับชั้น

แหล่งความแปรปรวน	df	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	34,064.9577	23.3697**
ภายในกลุ่ม	261	1,457.6541	

$$** F_{.01(2,261)} = 4.6948$$

จากตาราง 35 คาสถิติแสดงว่า นักศึกษาที่อยู่ระดับชั้นต่างกันเสียค่าอาหารแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ($F = 40.9602$) ซึ่ง เป็นไปตามข้อสมมติฐานที่ 4 ผู้วิจัยจึงทำการทดสอบต่อไปว่ากลุ่มไหนแตกต่างกันจริงโดยใช้

q - Statistic ดังแสดงในตาราง 36

ตาราง 36 เปรียบเทียบค่าอาหาร จำแนกตามระดับชั้น

		ช ₁	ช ₂	ช ₃
	ค่าเฉลี่ย	276.0172	389.7315	546.1500
ช ₁	276.0172	—	113.7143	270.1328
ช ₂	389.7315	—	—	156.4185
ช ₃	546.1500	—	—	—

$r = 2$ $r = 3$

$\sqrt{\text{MSerror}/n}$

q .99(r ,304) 3.68 4.18
q .99(r ,304) 74.0404 84.1003

จากตาราง 36 คาสถิติแสดงว่า

1. นักศึกษาระดับชั้น ป.กศ. กับระดับชั้น ป.กศ.สูง หรือปีที่ 1-2 ในมหาวิทยาลัย มีค่าอาหารแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เคยที่ระดับป.กศ.สูง หรือปีที่ 1-2 มีค่าใช้จ่ายสูงกว่า
 2. นักศึกษาระดับ ป.กศ. กับระดับปริญญาหรือปีที่ 3-4 ในมหาวิทยาลัย มีค่าอาหารแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 โดยที่นักศึกษา ปริญญา หรือปีที่ 3-4 มีค่าใช้จ่ายสูงกว่า
 3. นักศึกษาระดับ ป.กศ.สูง หรือปีที่ 1-2 กับนักศึกษาระดับปริญญาหรือปีที่ 3-4 ในมหาวิทยาลัย มีค่าใช้จ่ายแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 โดยที่นักศึกษาระดับปริญญาหรือปีที่ 3-4 มีค่าใช้จ่ายสูงกว่า
- โดยสรุปผลการทดสอบสมมติฐาน เมื่อพิจารณาทางดานสถนัพบว่านักศึกษา

มหาวิทยาลัยมีค่าใช้จ่ายสูง เมื่อพิจารณาเพศพบว่านักศึกษาชายมีค่าใช้จ่ายสูงกว่า
เมื่อพิจารณาสถานภาพการเป็นนักศึกษาพบว่า นักศึกษาภาคค่ำมีค่าใช้จ่ายสูงกว่า
และเมื่อพิจารณาระดับชั้นพบว่า ระดับชั้นที่สูงกว่ามีค่าใช้จ่ายสูงกว่าเช่นเดียวกัน

3. ค่าเดินทางเพื่อการศึกษา

ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 1 ถึง 5 เกี่ยวกับค่าเดินทางเพื่อการศึกษา
หรือเยี่ยมเยียนบ้านในระหว่างศึกษา รายละเอียดปรากฏในตาราง 37 ถึง 41

ตาราง 37 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อทดสอบความแตกต่าง
ทางเกี่ยวกับค่าเดินทาง จำแนกตามสถาบัน สถานภาพการเป็นนัก
ศึกษา และผลกระทบระหว่าง สถาบัน - สถานภาพการเป็นนักศึกษา

	ปกติ	ค่า
ค่าเฉลี่ย	77.1560	121.7345

	df	MS	F
ระหว่างสถาบัน	2	87,786.3553	16.9050**
ระหว่าง ภาคปกติภาคค่ำ	1	124,656.3518	24.0051**
ผลกระทบ สถาบัน - สถานภาพ ฯ	2	123,865.1970	23.8528**
Error(with in cell)	248	5,192.9093	

$$**F .01(2,248) = 4.6980$$

$$**F .01(1,248) = 6.7456$$

จากตาราง 37 ค่าสถิติแสดงว่า

1. นักศึกษาที่อยู่ต่างสถาบันกัน เสียค่าเดินทางแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

ทางสถิติที่ระดับ .01 ($F = 16.9050$) ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2 ผู้วิจัยจึงทำการทดสอบต่อไปว่ากลุ่มไหนที่แตกต่างกันจริงโดยใช้ q -Statistic ดังแสดงในตาราง 38

2. นักศึกษาภาคปกติและนักศึกษาภาคค่ำ เสียค่าเดินทางแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($F = 24.0051$) ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1 และเมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ยพบว่า นักศึกษาภาคค่ำมีค่าใช้จ่ายสูงกว่า

3. มีผลกระทบบระหว่าง สถาบัน - สถานภาพการเป็นนักศึกษา อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ($F = 23.8528$) ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 5 ซึ่งแสดงว่านักศึกษาที่เรียนทางสถาบันกัน และเรียนภาคปกติหรือภาคค่ำ มีผลต่อค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการเดินทางแตกต่างกัน

ตาราง 38 เปรียบเทียบค่าเดินทาง จำแนกตามสถาบัน

		วพ.	วค.	ม.ศว.
	ค่าเฉลี่ย	74.5555	80	134.2857
วพ.	74.5555	—	5.4445	59.7302
วค.	80	—	—	54.2857
ม.ศว.	134.2857	—	—	—

$r = 2$

$r = 3$

$\sqrt{MS_{error}/n}$

$q .99(r, 248)$

3.69

4.19

$q .99(r, 248)$

31.5102

35.7778

จากตาราง 38 แสดงว่า

1. นักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษากับนักศึกษาวิชาครู มีค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการเดินทางไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

2. นักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษากับนักศึกษามหาวิทยาลัย มีค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการเดินทางแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 โดยที่นักศึกษามหาวิทยาลัยมีค่าใช้จ่ายสูงกว่า

3. นักศึกษาวิทยาลัยครูและนักศึกษามหาวิทยาลัย มีค่าเดินทางแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 โดยที่นักศึกษามหาวิทยาลัยมีค่าใช้จ่ายสูงกว่า

ตาราง 39 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อทดสอบความแตกต่างเกี่ยวกับค่าเดินทาง จำแนกตาม เพศ และผลกระทบระหว่าง เพศ - สถาบัน

	df	MS	F
ระหว่างเพศ	1	185.6144	.0278
ผลกระทบ ระหว่าง เพศ - สถาบัน	2	2,199.6062	.3295
Error(with in cell)	248	6,675.9816	

$$F .05(1,248) = 7.88$$

$$F .05(2,248) = 3.03$$

จากตาราง 39 ค่าสถิติต่างๆแสดงว่า

1. นักศึกษาที่เพศต่างกัน เสียค่าเดินทางไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 3.
2. ผลกระทบระหว่าง เพศ - สถาบัน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 5 ก.

ตาราง 40 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อทดสอบความแตกต่างเกี่ยวกับค่าเดินทาง จำแนกตามระดับชั้น

แหล่งความแปรปรวน	df	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	189,941.9390	32.7460**
ภายในกลุ่ม	251	5,800.4665	

$$**F .01(2,251) = 4.6973$$

จากตาราง 40 คาสถิติแสดงว่า นักศึกษาที่อยู่ระดับชั้นต่างกันเสียค่าเดินทางแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ($F = 32.7460$) ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 4 ผู้วิจัยจึงทำการทดสอบต่อไปว่ากลุ่มไหนที่แตกต่างกันจริง โดยใช้ q -Statistic ดังแสดงในตาราง 41

ตาราง 41 เปรียบเทียบค่าเดินทาง จำแนกตามระดับชั้น

		ข ₂	ข ₁	ข ₃
	ค่าเฉลี่ย	68.6174	70.0962	150.5632
ข ₂	68.6174	—	1.4788	81.9458
ข ₁	70.0962	—	—	80.4670
ข ₃	150.5632	—	—	—

$r = 2$

$r = 3$

$\sqrt{MS_{error}/n}$

$q .99(r, 251) \quad 3.69 \quad 4.18$

$q .99(r, 251) \quad 32.2150 \quad 36.4931$

จากตาราง 41 คาสถิติแสดงว่า

1. นักศึกษาระดับชั้น ป.กศ. กับชั้น ป.กศ.สูง หรือปีที่ 1-2 ในมหาวิทยาลัย มีค่าเดินทางไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
2. นักศึกษาระดับ ป.กศ.สูง หรือปีที่ 1-2 ในมหาวิทยาลัย มีค่าเดินทางแตกต่างกับระดับปริญญาหรือปีที่ 3-4 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยที่นักศึกษาระดับปริญญาหรือปีที่ 3-4 มีค่าใช้จ่ายสูงกว่า
3. นักศึกษาระดับชั้น ป.กศ. กับระดับปริญญาหรือปีที่ 3-4 ในมหาวิทยาลัยมีค่าเดินทางแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 โดยที่ระดับปริญญาหรือปีที่ 3-4 มีค่าใช้จ่ายสูงกว่า

ผลการทดสอบสมมติฐาน เมื่อพิจารณาคำนวณพบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยมีค่าใช้จ่ายสูงสุด เมื่อพิจารณาคำนวณสภาพการเป็นนักศึกษาพบว่า นักศึกษาภาคค่ำ

มีค่าใช้จ่ายสูงกว่า เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยพบว่าไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาค่านระดับชั้นพบว่า ระดับที่สูงกว่ามีค่าใช้จ่ายสูงกว่า

4. ค่าเฉลี่ย (พิจารณาตลอดปี = 12 เดือน)

ผลการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1 ถึง 5 เกี่ยวกับค่าเฉลี่ยรายละเอียดปรากฏในตาราง 42 ถึง 46 ดังนี้

ตาราง 42 เป็นการวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อทดสอบความแตกต่างเกี่ยวกับค่าเฉลี่ย จำแนกตามสถาบัน สถานภาพการเป็นนักศึกษา และผลกระทบระหว่าง สถาบัน - สถานภาพการเป็นนักศึกษา

	df	MS	F
ระหว่างสถาบัน	2	5,577,939.5082	17.1495**
ระหว่าง ภาคปกติภาคค่ำ	1	720,828.9111	2.2162
ผลกระทบ สถาบัน - สถานภาพ	2	2,084,125.3061	6.4077**
Error(with in cell)	369	325,253.4847	

$$**F_{.01}(2,369) = 4.67$$

จากตาราง 42 ค่าสถิติต่างๆแสดงว่า

1. นักศึกษาที่อยู่ต่างสถาบันกัน เสียค่าเล่าเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($F = 17.1495$) ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2 ผู้วิจัยจึงทำการทดสอบต่อไปว่ากลุ่มไหนที่มีความแตกต่างกันจริงโดยใช้ q - Statistic ดังแสดงในตาราง 43

2. นักศึกษาภาคปกติและนักศึกษาภาคค่ำ เสียค่าเล่าเรียนไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1

3. มีผลกระทบระหว่าง สถาบัน - สถานภาพการเป็นนักศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($F = 6.4077$) ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 3. แสดงว่านักศึกษาที่เรียนต่างสถาบันกัน และเรียนภาคปกติหรือภาคค่ำมีผลต่อค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับค่าเล่าเรียนแตกต่างกัน

ตาราง 43 เปรียบเทียบค่าเล่าเรียน จำแนกตามสถาบัน

		วค.	วพ.	ม.ศว.
	ค่าเฉลี่ย	495.4125	817.7876	873.0882
วค.	495.4125	-	322.3753	377.6759
วพ.	817.7876	-	-	55.3006

		$r = 2$	$r = 3$
$\sqrt{MS_{error}/n}$	$q .99(2, 369)$	3.69	4.19
	$q .99(3, 369)$	205.8341	233.7250

จากตาราง 43 แสดงว่า

1. นักศึกษาวิทยาลัยครูและนักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษา มีค่าเล่าเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยนักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษาเสียค่าใช้จ่ายสูงกว่า

2. นักศึกษาวิทยาลัยครูและนักศึกษามหาวิทยาลัย มีค่าเล่าเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 โดยนักศึกษามหาวิทยาลัยมีค่าใช้จ่ายสูงกว่า

3. นักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษาและนักศึกษามหาวิทยาลัย มีค่าเล่าเรียนไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 44 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อทดสอบความแตกต่าง
เกี่ยวกับค่าเสี้ยว จำแนกตามเพศ และผลกระทบระหว่างเพศ-สถาบัน

	df	MS	F
ระหว่างเพศ	1	720,828.9130	1.7168
ผลกระทบ ระหว่าง เพศ - สถาบัน	2	2,084,125.3061	5.5198**
Error(with in cell)	369	328,191.8856	

$$**F .01(2,369) = 4.67$$

จากตาราง 44 คาสติติแสดงว่า

1. นักศึกษาชายกับนักศึกษาหญิง เสียค่าเสี้ยวไม่แตกต่างกันอย่างมีนัย
สำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 3
2. มีผลกระทบระหว่าง เพศ - สถาบัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ
.01 ($F = 5.5198$) ซึ่งแสดงว่านักศึกษาที่เพศต่างกัน และอยู่สถาบันต่างกันมีผล
ต่อค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับเสี้ยวแตกต่างกัน

ตาราง 45 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบความแตกต่าง
เกี่ยวกับค่าเสี้ยว จำแนกตามระดับชั้น

แหล่งความแปรปรวน	df	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	3,104,574.0851	8.8938**
ภายในกลุ่ม	372	349,070.8232	

$$**F .01(2,372) = 4.6670$$

จากตาราง 45 คาสติติแสดงว่า นักศึกษาที่อยู่ระดับชั้นต่างกันเสียค่าเสี้ยว
แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($F = 8.8938$) ซึ่งเป็นไปตาม
สมมติฐานข้อที่ 4 ผู้วิจัยจึงทำการทดสอบต่อไปว่ากลุ่มไหนแตกต่างกันจริงโดยใช่

q - Statistic ดังแสดงในตาราง 46

ตาราง 46 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย จำแนกตามระดับชั้น

		ช ₁	ช ₂	ช ₃
	ค่าเฉลี่ย	440.1316	659.7267	807.8448
ช ₁	440.1316	—	219.5951	367.7132
ช ₂	659.7267	—	—	148.1181
ช ₃	807.8448	—	—	—

r = 2

r = 3

$\sqrt{MS_{error}/n}$	q .99(r, 372)	3.68	4.18
	q .99(r, 372)	207.3481	235.1726

จากตาราง 46 คาดigitแสดงว่า

1. นักศึกษาระดับ ป.กศ. กับระดับ ป.กศ.สงหรือปีที่ 1-2 ในมหาวิทยาลัย มีค่าเฉลี่ยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยระดับ ป.กศ.สงหรือปีที่ 1-2 มีค่าเฉลี่ยสูงกว่า

2. นักศึกษาระดับ ป.กศ. กับระดับปริญญาหรือปีที่ 3-4 ในมหาวิทยาลัย มีค่าเฉลี่ยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 โดยนักศึกษาระดับปริญญาหรือปีที่ 3-4 มีค่าเฉลี่ยสูงกว่า

3. นักศึกษาระดับ ป.กศ.สง หรือปีที่ 1-2 กับระดับปริญญาหรือปีที่ 3-4 ในมหาวิทยาลัย มีค่าเฉลี่ยไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่านักศึกษาเสียค่าใช้จ่ายแตกต่างกันทางสถาน และระดับชั้นเท่านั้น ส่วนด้านอื่นๆไม่แตกต่างกัน คือมหาวิทยาลัย และวิทยาลัยพลศึกษาเสียค่าใช้จ่ายสูงกว่า กับระดับชั้นที่สูงกว่าก็เสียค่าใช้จ่ายสูงเช่นเดียวกัน

5. ค่าอุปกรณ์การศึกษา

ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 1 ถึงที่ 5 เกี่ยวกับค่าอุปกรณ์การศึกษารายละเอียดปรากฏในตาราง 47 ถึง 51 ดังนี้

ตาราง 47 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อทดสอบความแตกต่างเกี่ยวกับค่าอุปกรณ์การศึกษา จำแนกตามสถาบัน สถานภาพการเป็นนักศึกษา และผลกระทบระหว่างสถาบัน-สถานภาพการเป็นนักศึกษา

	df	MS	F
ระหว่างสถาบัน	2	8,815.1095	3.9435 *
ระหว่าง ภาคปกติภาคค่ำ	1	5,080.9252	2.2730
ผลกระทบ สถาบัน - สถานภาพ ก.	2	2,332.0371	1.0433
Error(with in cell)	369	2,235.3238	

$$*F_{.05(1,369)} = 3.86$$

$$*F_{.05(2,369)} = 3.02$$

จากตาราง 47 ค่าสถิติต่างๆแสดงว่า

1. นักศึกษาที่อยู่ต่างสถาบันกัน เสียค่าอุปกรณ์การศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ $.05$ ($F = 3.9435$) ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2 ผู้วิจัยจึงทำการทดสอบต่อไปว่ากลุ่มไหนแตกต่างกันจริงโดยใช้ q -Statistic ดังแสดงในตาราง 48

2. นักศึกษาภาคปกติและนักศึกษาภาคค่ำ มีค่าอุปกรณ์การศึกษาไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $.05$ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1

3. ผลกระทบระหว่าง สถาบัน - สถานภาพการเป็นนักศึกษา เกี่ยวกับค่าอุปกรณ์การศึกษาไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $.05$ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 5 ข.

ตาราง 48 เปรียบเทียบค่าอุปกรณ์การศึกษา จำแนกตามสถาบัน

		วค.	ม.ศว.	วพ.
	ค่าเฉลี่ย	72.7990	78.6283	91.4706
วค.	72.7990	—	5.8293	18.6716
ม.ศว.	78.6283	—	—	12.8423
วพ.	91.4706	—	—	—
		$r = 2$		$r = 3$

$$\sqrt{\frac{MS_{\text{error}}}{n}}$$

q .95(r, 369)

2.79

3.35

q .95(r, 369)

13.1803

15.825

จากตาราง 48 แสดงว่า

1. นักศึกษาวิทยาลัยครูและนักศึกษามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เสียค่าอุปกรณ์การศึกษาไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. นักศึกษาวิทยาลัยครูและนักศึกษามหาวิทยาลัยพลศึกษา เสียค่าอุปกรณ์การศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักศึกษามหาวิทยาลัยพลศึกษา เสียค่าใช้จ่ายสูงกว่า
3. นักศึกษามหาวิทยาลัยและนักศึกษามหาวิทยาลัยพลศึกษา เสียค่าอุปกรณ์การศึกษาไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 49 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อทดสอบความแตกต่าง
เกี่ยวกับค่าอุปกรณ์การศึกษา จำแนกตามเพศ และผลกระทบระหว่าง
เพศ - สถาบัน

	df	MS	F
ระหว่างเพศ	1	2,188.1857	.9792
ผลกระทบ ระหว่าง เพศ - สถาบัน	2	3,879.8078	1.7361

จากตาราง 49 ค่าสถิติต่างๆแสดงว่า

1. นักศึกษาที่ต่างเพศกัน เสียค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับอุปกรณ์ไม่แตกต่างกัน
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 3
2. ผลกระทบระหว่าง เพศ - สถาบัน เกี่ยวกับค่าอุปกรณ์การศึกษาไม่
แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 5 ก.

ตาราง 50 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อทดสอบความแตกต่าง
เกี่ยวกับค่าอุปกรณ์การศึกษา จำแนกตามระดับชั้น

แหล่งความแปรปรวน	df	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	15,416.0644	6.9819**
ภายในกลุ่ม	372	2,208.0042	

$$**F_{.01}(2,372) = 4.6670$$

จากตาราง 50 ค่าสถิติแสดงว่า นักศึกษาที่อยู่ระดับชั้นต่างกัน เสียค่า
อุปกรณ์การศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($F = 4.6670$)
ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 4 ผู้วิจัยจึงทำการทดสอบต่อไปว่ากลุ่มไหนที่แตกต่างกัน
จริงโดยใช้ q - Statistic ดังแสดงในตาราง 51

ตาราง 51 เปรียบเทียบค่าอุปกรณ์ จำแนกตามระดับชั้น

		τ_1	τ_2	τ_3
	ค่าเฉลี่ย	62.3026	77.9235	88.2155
τ_1	62.3026	—	15.6209	25.9129
τ_2	77.9235	—	—	10.2920
τ_3	88.2155	—	—	—
		$r = 2$		$r = 3$

$\sqrt{MS_{error}/n}$	$q .99(r, 372)$	3.68	4.17
	$q .99(r, 372)$	16.4909	18.7038

จากตาราง 51 ค่าสถิติแลงว

1. นักศึกษาระดับชั้น ป.กศ. กับนักศึกษาระดับ ป.กศ.สูงหรือปีที่ 1-2 ในมหาวิทยาลัย มีค่าอุปกรณ์การศึกษาไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
2. นักศึกษาระดับชั้น ป.กศ. กับนักศึกษาระดับปริญญา หรือปีที่ 3-4 ในมหาวิทยาลัย มีค่าอุปกรณ์การศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 โดยนักศึกษาระดับปริญญาหรือปีที่ 3-4 มีค่าใช้จ่ายสูงกว่า

3. นักศึกษาระดับชั้น ป.กศ.สูง หรือปีที่ 1-2 กับระดับปริญญาหรือปีที่ 3-4 มีค่าอุปกรณ์การศึกษาไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการทดสอบสมมติฐาน เมื่อพิจารณาคำนวณพบว่านักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษาเสียค่าใช้จ่ายสูงสกล เมื่อพิจารณาคำนวณเพศไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาคำนวณสถานภาพการเป็นนักศึกษาก็ไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาระดับชั้นพบว่าระดับชั้นที่สูงกว่ามีค่าใช้จ่ายสูงกว่าด้วย

6. ค่าใช้จ่ายอื่นๆ

ผลการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1 ถึง 5 เกี่ยวกับค่าใช้จ่ายอื่นๆรายละเอียดปรากฏในตาราง 52 ถึง 56 ดังนี้

ตาราง 52 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อทดสอบความแตกต่างเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายอื่นๆ จำแนกตามสถาบัน สถานภาพการเป็นนักศึกษา และผลกระทบระหว่าง สถาบัน - สถานภาพการเป็นนักศึกษา

	ปกติ	ค่า
ค่าเฉลี่ย	125.4317	158.1757

	df	MS	F
ระหว่างสถาบัน	2	197,092.9407	11.8061 **
ระหว่าง ภาคปกติภาคค่า	1	96,054.7055	5.7538 *
ผลกระทบ สถาบัน - สถานภาพ ว.	2 2	166,614.1330	9.9804 **
	369	16,694.1544	

$$**F_{.01}(2,369) = 4.67$$

$$*F_{.05}(1,369) = 3.86$$

จากตาราง 52 ค่าสถิติต่างๆแสดงว่า

1. นักศึกษาอยู่ต่างสถาบันกัน เสียค่าใช้จ่ายอื่นๆแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $.01 (F = 11.8061)$ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2 ผู้วิจัยจึงทำการทดสอบต่อไปว่า กลุ่มไหนที่แตกต่างกันจริงโดยใช้ q - Statistic ดังแสดงในตาราง 53

2. นักศึกษาภาคปกติและนักศึกษาภาคค่า เสียค่าใช้จ่ายอื่นๆแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ $.05 (F = 5.7538)$ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1

จากค่าเฉลี่ยทั้งสองกลุ่มพบว่า นักศึกษาภาคค่ำมีค่าใช้จ่ายสูงกว่า

3. มีผลกระทบระหว่าง สถาบัน - สถานประกอบการ เป็นนักศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($F = 9.9804$) ซึ่งแสดงว่านักศึกษาที่อยู่วงสถาบันกัน และเรียนภาคปกติหรือภาคค่ำ มีผลต่อค่าใช้จ่ายอื่นๆของนักศึกษาแตกต่างกัน

ตาราง 53 เปรียบเทียบค่าใช้จ่ายอื่นๆ จำแนกตามสถาบัน

		วค.	วพ.	ม.ศว.
	ค่าเฉลี่ย	108.2887	153.7500	180.7080
วค.	108.2887	—	45.4613	72.4193
วพ.	153.7500	—	—	26.9580
ม.ศว.	180.7080	—	—	—

r= 2

3

$\sqrt{MSerror/n}$

q .99(r, 369)

3.69

4.19

q .99(r, 369)

46.6323

52.9512

จากตาราง 53 แสดงว่า

1. นักศึกษาวิทยาลัยครูและนักศึกษามหาวิทยาลัย มีค่าใช้จ่ายอื่นๆไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. นักศึกษาวิทยาลัยครูและนักศึกษามหาวิทยาลัย มีค่าใช้จ่ายอื่นๆแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 โดยนักศึกษามหาวิทยาลัยมีค่าใช้จ่ายสูงกว่า

3. นักศึกษาวิทยาลัยพณิชยการและนักศึกษามหาวิทยาลัย มีค่าใช้จ่ายอื่นๆไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 54 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อทดสอบความแตกต่าง
เกี่ยวกับค่าใช้จ่ายอื่นๆ จำแนกตามเพศ และผลกระทบระหว่าง
เพศ - สถาบัน

	df	MS	F
ระหว่างเพศ	1	63,455.4207	2.9616
ผลกระทบ ระหว่าง เพศ - สถาบัน		690,089.6204	32.2082 **
Error(with in cell)	369	21,425.8801	

$$** F_{.01}(2,369) = 4.67$$

จากตาราง 54 ค่าสถิติต่างๆแสดงว่า

1. นักศึกษาที่ต่างเพศกัน มีค่าใช้จ่ายอื่นๆไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 3
2. มีผลกระทบระหว่าง เพศ - สถาบัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($F = 32.2082$) แสดงว่านักศึกษาที่เพศต่างกัน และอยู่ทางสถาบันกันมีผลค่าใช้จ่ายอื่นๆแตกต่างกันด้วย

ตาราง 55 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อทดสอบความแตกต่าง
เกี่ยวกับค่าใช้จ่ายอื่นๆ จำแนกตามระดับชั้น

แหล่งความแปรปรวน	df	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	490,315.2513	27.0836 **
ภายในกลุ่ม	372	18,103.7804	

$$** F_{.01}(2,372) = 4.6670$$

จากตาราง 55 ค่าสถิติแสดงว่า นักศึกษาที่อยู่ระดับชั้นต่างกันเสียค่าใช้จ่ายอื่นๆแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($F = 27.0836$) ซึ่ง

เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 4 ผู้วิจัยจึงทำการทดสอบต่อไปว่ากลุ่มไหนแตกต่างกันจริง โดยใช้ q - Statistic ดังแสดงในตาราง 56

ตาราง 56 เปรียบเทียบค่าใช้จ่ายอื่นๆ จำแนกตามระดับชั้น

		$\bar{x}_1$	$\bar{x}_2$	$\bar{x}_3$
	ค่าเฉลี่ย	69.5395	122.3497	208.6897
$\bar{x}_1$	69.5395	—	52.8102	139.1502
$\bar{x}_2$	122.3497	—	—	86.3400
$\bar{x}_3$	208.6897	—	—	—
		$r = 2$		$r = 3$

$\sqrt{\text{MSerror} / n}$	$q .99(r, 372)$	3.68	4.17
	$q .99(r, 372)$	47.2202	53.5566

จากตาราง 56 ค่าสถิติแสดงว่า

1. นักศึกษาระดับ ป.กศ. กับป.กศ.สูงหรือปีที่ 1-2 ในมหาวิทยาลัย มีค่าใช้จ่ายอื่นๆแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยที่นักศึกษา ป.กศ.สูงหรือ ปีที่ 1-2 มีค่าใช้จ่ายสูงกว่า
2. นักศึกษาระดับ ป.กศ. กับระดับปริญญาหรือปีที่ 3-4 ในมหาวิทยาลัยมีค่าใช้จ่ายอื่นๆแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยที่นักศึกษาระดับปริญญาหรือปีที่ 3-4 มีค่าใช้จ่ายสูงกว่า
3. นักศึกษาระดับ ป.กศ.สูงหรือปีที่ 1-2 กับระดับปริญญาหรือปีที่ 3-4 มีค่าใช้จ่ายอื่นๆแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยที่นักศึกษาระดับปริญญาหรือปีที่ 3-4 มีค่าใช้จ่ายสูงกว่า

ผลการทดสอบสมมติฐาน เมื่อพิจารณาคำนวณพบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัย มีค่าใช้จ่ายสูงกว่า เมื่อพิจารณาคำนวณสภาพพบว่ นักศึกษาภาคค่ำมีค่าใช้จ่ายสูงกว่า เมื่อพิจารณาคำนวณเพศพบว่าไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาคำนวณระดับชั้นพบว่านักศึกษาที่เรียนระดับสูงกว่ามีค่าใช้จ่ายมากกว่า

ตอนที่ 5

การวิเคราะห์เกี่ยวกับการเงิน 6 ประเภท

การวิเคราะห์ข้อนี้เป็น การประมวลผลความคิดเห็นของนักศึกษาทุกสถาบัน และ
ทุกระดับชั้นทั้งภาคปกติและภาคค่ำ จากคำถามแบบปลายเปิดและถือเอาความถี่ของปัญหา
โดยตั้งเกณฑ์ในการพิจารณาความคิดเห็นไว้ 2 ประเด็น คือ

1. มีปัญหาเกี่ยวกับการเงินหรือเคือครอน
2. ไม่มีปัญหาเกี่ยวกับการเงินหรือไม่มีความเคือครอน

จากนั้นจะพิจารณาว่า นักศึกษาตอบหรือแสดงความคิดเห็นเข้าลักษณะประเด็น
ปัญหาใด หรือมีแนวโน้มไปทางใดก็จัดให้อยู่ในแต่ละประเด็นดังกล่าว ผลการวิเคราะห์
ปรากฏว่าลักษณะความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับการเงิน มีลักษณะคล้ายคลึงกันเมื่อ
พิจารณาคณะสถาบัน แต่มีลักษณะเด่นทางด้านสถานภาพการเป็นนักศึกษา คือนักศึกษา
ภาคปกติและภาคค่ำมีความคิดเห็นและขอเสนอแนะ เกี่ยวกับปัญหาบางประการ เช่น
การวิเคราะห์ครั้งนี้จึงพิจารณาคณะเดียวคือ สถานภาพการเป็นนักศึกษาโดยไม่พิจารณา
แต่ละสถาบัน ผลการวิเคราะห์ปรากฏดังต่อไปนี้

1. ค่าบำรุงและค่าธรรมเนียมการศึกษา

ภาคปกติ นักศึกษาประมาณหนึ่งในสามหรือร้อยละ 33 มีปัญหาเกี่ยวกับการ
เงิน กลุ่มตัวอย่างเกือบทั้งหมดเห็นว่าการเก็บบางอย่างจุกจิกเกินไป นักศึกษามหา
วิทยาลัยเห็นว่า เงินกิจกรรมนักศึกษาไม่ควรเก็บอีกต่อไป เพราะปัจจุบันนิสิตไม่มีกิจกรรม
เหมือนก่อนเลย อีกประมาณสองในสามหรือประมาณร้อยละ 67 ไม่มีปัญหาเกี่ยวกับ
การเงินประเภทนี้แต่อย่างใด หรือเห็นว่าพอที่จะเสียได้ไม่เคือครอนและเห็นว่าการเก็บ
ในอัตราปัจจุบันเป็นอัตราที่เหมาะสม

ภาคค่ำ นักศึกษาประมาณสองในสามหรือร้อยละ 72 มีปัญหาเกี่ยวกับการ
เงินมาก กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดเห็นว่าค่าหน่วยกิตแพงจนเกินไปเมื่อเปรียบเทียบกับภาค
ปกติ ค่าธรรมเนียมบางอย่างไม่เรียกเก็บจากภาคปกติแต่เก็บจากภาคค่ำ เช่น ค่า
ค่าบำรุงหอสมุด ซึ่งกลุ่มตัวอย่างเห็นว่าไม่ยุติธรรมอย่างยิ่ง นักศึกษาอีกประมาณหนึ่ง

ในสามหรือร้อยละ 28 ไม่มีปัญหาเกี่ยวกับการเงินแต่อย่างใด หรือเห็นว่าพอที่จะเสียในอัตราดังกล่าวได้และเห็นว่าเหมาะสมเพราะเป็นการช่วยเหลือรัฐบาล ในการนำเงินมาจัดการศึกษา โดยที่นักศึกษาบางคนให้ความเห็นว่างบประมาณของรัฐบาลต้องแบ่งไปหลายกระทรวงทบวงกรม ย่อมไม่สามารถเก็บค่านายหน้าเพื่อจัดการศึกษาได้ อย่างเพียงพอ

2. ค่าอาหาร

ภาคปกติ นักศึกษาประมาณครึ่งหรือร้อยละ 54 ไม่มีปัญหาเกี่ยวกับการเงิน กลุ่มตัวอย่าง เห็นว่าอาหารแพงเกินไป คุณภาพของอาหารไม่เหมาะสมกับราคามางส่วน เห็นว่าสถาบันการศึกษาควรจัดบริการขายอาหารให้นักศึกษาเสียเอง เพื่อช่วยเหลือให้นักศึกษาประหยัดค่าอาหารได้บ้าง นักศึกษาอีกประมาณครึ่งหรือร้อยละ 46 ไม่มีปัญหาเกี่ยวกับการเงิน กลุ่มตัวอย่าง เห็นว่าเนื่องจากค่าครองชีพทั่วไปมีแนวโน้มสูงขึ้น จึงทำให้ราคาอาหารแพงตามไปครบ นักศึกษาบางคนก็อาศัยญาติหรืออยู่กับครอบครัวจึงไม่รู้สึกว่ประสบปัญหา บางคนเอาข้าวสารมาจากบ้านและหุงหาอาหารกินเอง จึงช่วยประหยัดค่าอาหารทำให้ประสบปัญหาน้อยลง แต่นักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษาบางส่วนเห็นว่าแม้จะไม่ถึงกับเดือดร้อน แต่เนื่องจากการเรียนต้องออกกำลังกายมากจึงต้องการอาหารที่ดี เพื่อบำรุงร่างกายคุณภาพของอาหารจึงควรดีกว่าในปัจจุบันนี้บ้าง

ภาคสา นักศึกษาเกือบครึ่งหรือร้อยละ 42 ไม่มีปัญหาเกี่ยวกับการเงินและกลุ่มตัวอย่างมีความเห็นเช่นเดียวกับนักศึกษาภาคปกติกลุ่มที่มีปัญหา อีกประมาณเกินครึ่งหรือร้อยละ 58 ไม่มีปัญหาเรื่องเงินค่าอาหาร ทั้งนี้เพราะกลุ่มตัวอย่างส่วนหนึ่งเดินทางไปกลับระหว่างสถานศึกษากับบ้านหรือที่ทำงาน ค่าอาหารจึงไม่คงเสียทั้งสามมื้อ เสียเฉพาะค่าอาหารเป็นเท่านั้น บางส่วนผูกอาหารเป็นเงื่อนไขให้มีความรู้สึกว่ปัญหาค่านอาหารน้อย

3. ค่าที่พักอาศัย

ภาคปกติ นักศึกษาประมาณหนึ่งในห้าหรือร้อยละ 22 ไม่มีปัญหาเกี่ยวกับการเงิน เห็นว่าค่าหอพักแพงเกินไปค่าบริการไม่คุ้มหรือมีน้อย และเห็นว่าวิทยาลัยควรบริการ

คานหอพักให้นักศึกษาให้เพียงพอ โดยนักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษา เห็นว่าถ้าวิทยาลัยบริการหอพักด้วยแล้ว การเรียนจะไต่ผลยิ่งขึ้นเพราะใกล้อาจารย์ควบคุมในการฝึกซ้อมกีฬา นักศึกษาบางส่วนเห็นว่ามีปัญหาเฉพาะการบริการเท่านั้น ค่านาคานั้นเหมาะสมแล้ว นักศึกษาอีกประมาณสี่ในห้าหรือร้อยละ 78 ไม่มีปัญหาคานนี้เพิ่มวาคาในปัจจุบัน เป็นวาคาที่เหมาะสม นอกจากนั้นกลุ่มตัวอย่างอีกส่วนหนึ่งอยู่หอพักวิทยาลัยหรือมหาวิทยาลัย นึ่งนักศึกษาเห็นวาคามีความสาควกสะบายทุกอย่าง การบริการดีมาก เมื่อเทียบกับหอเอกชน คานหอพักถูกและความปลอดภัยมีมากกว่า ส่วนนักศึกษาอีกกลุ่มหนึ่งอาศัยบ้านญาติหรือบ้านส่วนตัว จึงไม่มีปัญหาคานนี้

ภาคคาน นักศึกษาประมาณหนึ่งในสามหรือร้อยละ 37 มีปัญหาเกี่ยวกับการเงินกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความเห็นเช่นเดียวกับ กลุ่มนักศึกษาภาคปกติที่มีปัญหา อีกประมาณสองในสามหรือร้อยละ 63 ไม่มีปัญหาคานนี้ นักศึกษาส่วนหนึ่งเดินทางกลับไประหว่างสถาบันกับบ้านหรือที่ทำงาน ส่วนนอกนั้นมีลักษณะความเห็นเช่นเดียวกับกลุ่มนักศึกษาภาคปกติที่ไม่มีปัญหา

4. คานเดินทาง

ภาคปกติ นักศึกษาประมาณหนึ่งในสามหรือร้อยละ 37 มีปัญหาเกี่ยวกับการเดินทาง กลุ่มตัวอย่างเห็นวาคานเดินทางแพง การบริการไม่ดี รถมสองแถวที่วิ่งรับส่งระหว่างตลาดในเมืองกับสถานการศึกษาไม่เพียงพอ บางครั้งต้องคอยโหนดจนนาคแล้ว อันตรายและไม่ปลอดภัยอย่างยิง สำหรับกรณีนี้นักศึกษาเสนอวาคานสถานการศึกษาควรควรไกรวมมือกับตำรวจและเทศบาล จัดเรื่องความสาควกและความปลอดภัย กลุ่มตัวอย่างบางส่วนเห็นวาคานสถานการศึกษาควรจัดรถวิ่งรับส่งเสียเอง และเรียกเก็บอัตราคานโดยสารในอัตราค่าหรือถูกกว่า ส่วนในกรณีรถโดยสารประจำทาง นักศึกษาบางส่วนไกรับลดคานโดยสารบางส่วนต้องเสียเต็มวาคาน นักศึกษาจึงเสนอวาคานสถานการศึกษา นาคำทำการช่วยเหลือโดยไหนดวยราชการที่เกี่ยวข้องทำความตกลงกับบริษัทรถเมล์ ไก่ นักศึกษาไคมีบัตรลดคานโดยสารครึ่งวาคาน เพื่อเป็นการช่วยเหลือนักศึกษา อีกประมาณสองในสามหรือร้อยละ 63 ไม่มีปัญหาเรื่องนี้เพราะ ในการเรียนนักศึกษามีพาหนะของตนเอง บางส่วนเขาที่พักใกล้สถานศึกษาสามารถเดินเรียนไค ส่วนในกรณีไคกับ

เขียนเป็นแบบกลุ่มตัวอย่างบางส่วนได้รับลดค่าโดยสารครึ่งราคา เนื่องจากกรณีโดย
สารบางสายลดราคาให้นักศึกษา บางส่วนก็มีมูลค่าเนาไกลมากไม่สะดวกแก่การเดิน
ทางจึงไม่กลับ หรือกลับเพียงภาคเรียนละหนึ่งครั้ง และบางส่วนก็มีมูลค่าเนาไกลจึง
ไม่เห็ครอน

ภาคคำ นักศึกษาประมาณครึ่งหรือร้อยละ 48 มีปัญหาเกี่ยวกับกา เดินทาง
กลุ่มตัวอย่างส่วนนี้เดินทางไปกลับในระหว่าง เรียนหนังสือ นักศึกษามหาวิทยาลัย ฯ.
ส่วนมากเป็นชาวราชการอยแล้ว กลุ่มตัวอย่าง เห็นว่าการดแพงมากและขาดความปลอด
ภัย ขอเสนอแนะคล้ายคลึงกับขอเสนอแนะของนักศึกษาภาคปกติกลุ่มที่มีปัญหา เว้นแต่
เรื่องที่ว่าสถาบันควรจัดรถวิ่งเสียเองซึ่งกลุ่มนี้ไม่มีเสนอแนะ นักศึกษาอีกประมาณครึ่ง
หรือร้อยละ 52 ไม่มีปัญหาเรื่องการเดินทาง กลุ่มตัวอย่างนี้มีลักษณะและขอเสนอ
แนะทำนองเดียวกับนักศึกษาภาคปกติ กลุ่มที่ไม่มีปัญหา

5. เสื่อผา

ภาคปกติ นักศึกษาประมาณหนึ่งในสี่หรือร้อยละ 27 มีปัญหาเกี่ยวกับเสื่อ
ผา กลุ่มตัวอย่าง เห็นว่าค่าครองชีพสูง ทำให้ราคาเสื่อผาแพงไปทวย กลุ่มตัวอย่าง
เสนอว่าทางสถาบันอาจจะจัดให้มีการขายของในรูปสหกรณ์ ทั้งครูอาจารย์และนักศึกษ
ามีส่วนรวมในการ เป็นสมาชิกโคควยเพื่อประหยัดในการซื้อของ อีกประมาณสามในสี่
หรือร้อยละ 73 ไม่มีปัญหาเกี่ยวกับเสื่อผา กลุ่มตัวอย่างเห็นว่าปีหนึ่งซื้อเพียง 2
หรือ 3 ชุดก็เป็นการเพียงพอแล้ว และชุดสำเร็จรูปดกกว่าตัดจากรานเสื่ออีก นัก
ศึกษาบางส่วนใช้รวมกับเพื่อนหรือพี่น้อง

ภาคคำ นักศึกษาประมาณหนึ่งในสามหรือร้อยละ 31 มีปัญหาเกี่ยวกับเสื่อ
ผา ปัญหาและขอเสนอแนะทำนองเดียวกับนักศึกษาภาคปกติกลุ่มที่มีปัญหา อีกประมาณ
สองในสามหรือร้อยละ 69 ไม่มีปัญหาเรื่องนี้ และกลุ่มตัวอย่างมีขอเสนอแนะทำ
เกี่ยวกับนักศึกษาภาคปกติกลุ่มไม่มีปัญหา นักศึกษามหาวิทยาลัยให้ความคิดเห็นเพิ่มเติม
ว่า ชุดทำงานหรือชุดสุภาพทั่วไปก็สามารถใช้มาศึกษาได้ซึ่งทำให้ประหยัดไค้อีกมาก

6. อุปกรณการศึกษา

ภาคปกติ นักศึกษาเกือบครึ่งหรือร้อยละ 45 มีปัญหาเกี่ยวกับอุปกรณ์การศึกษา กลุ่มตัวอย่างเห็นวาระค่าหนังสือแพงเกินไป และให้ข้อเสนอแนะว่าอาจารย์ผู้สอนควรที่จะเขียนเป็นโรเนียวแจกดีกว่า เพราะตำราบางเล่มเป็นภาษาอังกฤษยากแก่การทำความเข้าใจ ส่วนงานที่สั่งให้ทำนั้นกลุ่มตัวอย่างส่วนมากเห็นว่าไม่เกือครอนมากนัก แต่นักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษามีปัญหาเกี่ยวกับอุปกรณ์เกินกว่าทุกสถาบันคือ เฉพาะในกลุ่มแล้วนักศึกษามีปัญหาเกี่ยวกับเรื่องนี้มากถึงร้อยละ 72 ของนักศึกษา ภาคปกติทั้งหมด กลุ่มตัวอย่างเห็นว่าอุปกรณ์การศึกษาทุกชนิดมีราคาแพงมากเช่น ชดยโค ไมตี้เพนนิส ฯลฯ เป็นต้น นักศึกษาอีกประมาณเกือบครึ่งหรือร้อยละ 55 ไม่มีปัญหาเกี่ยวกับเรื่องนี้ ส่วนใหญ่เห็นว่าห้องสมุดเป็นแหล่งที่จะค้นคว้าได้สะดวกสบาย ส่วนงานที่อาจารย์ให้ทำนั้นก็ไมเกือครอนมากนัก

ภาคค่ำ นักศึกษาประมาณหนึ่งในสามหรือร้อยละ 38 มีปัญหาเกี่ยวกับเรื่องนี้ กลุ่มตัวอย่างมีปัญหาและขอเสนอแนะทำนองเดียวกันกับนักศึกษาภาคปกติกลุ่มที่มีปัญหา อีกประมาณสองในสามหรือร้อยละ 62 ไม่มีปัญหากลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นและขอเสนอแนะคล้ายคลึงกลุ่มที่ไม่มีปัญหาของนักศึกษาภาคปกติ

โดยสรุป เมื่อพิจารณาความคิดเห็นและปัญหาการเงินของนักศึกษาโดยรวมแล้ว จะเห็นได้ว่านักศึกษาภาคค่ำมีปัญหาเกี่ยวกับการเงินมากคือ ปัญหาการเรียกเก็บค่าบำรุงและค่าธรรมเนียมการศึกษา ซึ่งเป็นอัตราที่แตกต่างกันมากเมื่อเปรียบเทียบกับนักศึกษาภาคปกติ ปัญหานอกนั้นทั้งสองกลุ่มมีลักษณะคล้ายคลึงกัน

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษา อภิปราย และข้อเสนอแนะ

ความหมาย

การศึกษาครั้งนี้มีความหมายที่สำคัญคือ ต้องการทราบลักษณะการใช้จ่ายเงินส่วนตัวของนักศึกษา ที่ศึกษาอยู่ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดมหาสารคาม โดยพิจารณาจากค่าใช้จ่าย 7 ประเภทคือ ค่าบำรุงและค่าธรรมเนียมการศึกษา ค่าที่พักอาศัย ค่าอาหาร ค่าเดินทางเพื่อการศึกษาหรือกลับเยี่ยมเยียนบ้านในระหว่างศึกษา ค่าเสื้อผ้าที่ใช้เพื่อการศึกษาและทั่วไป ค่าอุปกรณ์การศึกษา และค่าใช้จ่ายอื่นๆ เพื่อศึกษาว่าการใช้จ่ายดังกล่าวมีลักษณะแตกต่างกันอย่างไร เมื่อพิจารณาระหว่างสถาบัน เพศ สถานภาพในการ เป็นนักศึกษา(ภาคปกติ-ภาคค่ำ) ระดับชั้น

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ทำการเลือกจากสถาบันอุดมศึกษาทั้ง 3 แห่ง ในจังหวัดมหาสารคาม ปีการศึกษา 2519 จำนวน 400 คน ประกอบด้วย นักศึกษาทุกระดับชั้นทั้งภาคปกติและภาคค่ำ โดยเลือกจากวิทยาลัยครู 200 คน วิทยาลัยพลศึกษา 80 คนและมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ 120 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ครั้งนี้ผู้วิจัยได้มาจาก

1. คนควาจากเอกสารทางราชการ เกี่ยวกับการเก็บเงินค่าบำรุงและค่าธรรมเนียมการศึกษา
2. เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองโดยแบ่งเครื่องมือออกเป็น 3 ตอนคือ
 - 2.1 เกี่ยวกับรายละเอียดส่วนตัวและภูมิหลัง
 - 2.2 เกี่ยวกับข้อเท็จจริงเรื่องการใช้จ่ายของนักศึกษา ในด้านที่พักอาศัย อาหาร การเดินทาง เสื้อผ้า อุปกรณ์การศึกษา

และค่าใช้จ่ายอื่นๆ

2.3 เป็นคำถามแบบปลายเปิด ในแสดงความคิดเห็นเสรี

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้จัดกระทำกับข้อมูลตามลำดับขั้นดังนี้

1. ข้อมูลเกี่ยวกับรายละเอียดส่วนตัวและภูมิหลัง ผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์โดยใช้การอยละ จำแนกตามสถานภาพการเป็นนักศึกษาและสถาบัน
2. คำนวณหาจำนวนเงินที่กองใช้จ่ายแต่ละประเภทในแต่ละเดือน โดยใช้ค่าเฉลี่ย แล้วรวมเป็นเงินค่าใช้จ่ายทั้งหมดของนักศึกษา ในหนึ่งปีการศึกษา
3. ข้อมูลที่ได้จากเอกสาร นำมาคำนวณหาอัตราการเบิกเก็บค่าบำรุงและค่าธรรมเนียมการศึกษา ของแต่ละสถาบัน
4. วิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบความแตกต่างของค่าใช้จ่ายส่วนตัวของนักศึกษาและใช้ q - Statistic ตามวิธีของ Newman Keuls ทดสอบเป็นรายกลุ่ม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์เกี่ยวกับรายละเอียดส่วนตัวและภูมิหลัง

1. ภูมิลำเนาของนักศึกษาเมื่อพิจารณาทุกสถาบัน พบว่านักศึกษาส่วนใหญ่มาจากจังหวัดมหาสารคาม และจังหวัดใกล้เคียงคือ ขอนแก่น รอยเอ็ด และกาฬสินธุ์ แต่เมื่อพิจารณาตามสถาบันพบว่าวิทยาลัยครูมีนักศึกษาส่วนใหญ่มาจากจังหวัดมหาสารคาม และจังหวัดใกล้เคียง ส่วนวิทยาลัยพลศึกษาและมหาวิทยาลัย นักศึกษาระบายไปตามจังหวัดต่างๆในภาคตะวันออกเฉียงเหนือเกือบทุกจังหวัดคล้ายคลึงกัน ยกเว้นจังหวัดเลยซึ่งมีน้อยมาก

2. จำนวนสมาชิกในครอบครัว นักศึกษาส่วนใหญ่มาจากครอบครัวขนาด 7 - 9 คน และโดยเฉลี่ยครอบครัวนักศึกษามีสมาชิกประมาณ 7.58 คน

3. สถานภาพการสมรสของนักศึกษา นักศึกษาส่วนใหญ่เป็นโสด นักศึกษา

มหาวิทยาลัยมีสถานภาพการสมรสมากกว่าทุกสถาบัน

4. ที่พักของนักศึกษา เมื่อพิจารณาทั้งหมคส่วนใหญ่หรือประมาณครึ่งอาศัยหอพักเอกชนหรือบ้านเช่า แต่เมื่อพิจารณาตามสถาบันนักศึกษามหาวิทยาลัยอาศัยอยู่หอพักของมหาวิทยาลัยมากที่สุด

5. ปัญหาเกี่ยวกับการเงินของนักศึกษา เมื่อพิจารณาทั้งหมคนักศึกษาส่วนใหญ่หรือมากกว่าครึ่งมีปัญหาระดับปานกลาง นอกนั้นกระจายไปตามระดับของปัญหามากต่าง ๆ

6. สถานภาพการทำงานของนักศึกษา เมื่อพิจารณาทั้งหมค นักศึกษามากกว่าครึ่งหรือประมาณสามในสี่ไม่มีงานทำ ยกเว้นนักศึกษามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีประมาณครึ่งมีงานทำแล้ว

7. ผู้ให้ความอุปการะแก่นักศึกษา เมื่อพิจารณาทั้งหมค นักศึกษาส่วนใหญ่มากกว่าครึ่งมีบิดามารดาเป็นผู้ให้ความอุปการะ ยกเว้นนักศึกษามหาวิทยาลัยประมาณครึ่งรับผิดชอบตัวเอง

8. อาชีพของผู้ปกครองหรือบิดามารดา นักศึกษาภาคปกติมากกว่าครึ่งผู้ปกครองมีอาชีพประเภทมีรายได้ประจำ (รับราชการ ลูกจ้างประจำ ข้าราชการบำนาญ) รองลงมาเป็นเกษตรกร นักศึกษาภาคค่ำผู้ปกครองมีอาชีพรับราชการและเกษตรกรใกล้เคียงกัน แต่เมื่อพิจารณาตามสถาบันนักศึกษามหาวิทยาลัยครู ผู้ปกครองมีอาชีพเกษตรกรมากกว่าทุกสถาบัน นักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษาและมหาวิทยาลัยผู้ปกครองมีอาชีพรับราชการใกล้เคียงกัน และมีอัตรามากกว่าวิทยาลัยครู

9. ระดับการศึกษาของผู้ปกครองหรือบิดามารดา พบว่าผู้ปกครองที่มีอาชีพเป็นข้าราชการแต่เป็นผู้ให้ความอุปการะ ส่วนใหญ่หรือมากกว่าครึ่งมีระดับการศึกษาชั้นอนุปริญญาตรีจนถึงปริญญาตรี บิดาประมาณครึ่งมีระดับการศึกษาสูงกว่าชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 ส่วนมารดามากกว่าครึ่งมีระดับการศึกษาไม่เกินประถมศึกษาปีที่ 4

10. รายได้ของครอบครัว ครอบครัวของนักศึกษาทั้งหมดมากกว่าครึ่งมีรายได้นาน 1,001 - 3,000 บาทต่อเดือน

11. รายได้ของนักศึกษา นักศึกษาที่มีงานทำแล้วประมาณสี่ในห้า มีรายได้นาน 1,001 - 2,000 บาทต่อเดือน

12. ค่าใช้จ่ายอื่นๆ นักศึกษาส่วนใหญ่ประมาณหนึ่งในสาม ใช้จ่ายเกี่ยวกับหนังสืออ่านเล่นมากที่สุด นอกนั้นกระจายไปตามรายการอื่นๆ ใกล้เคียงกัน ยกเว้นค่าของวิทยุที่มีอัตราส่วนน้อยมาก

ตอนที่ 2 รายละเอียดเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายส่วนตัวรวมทั้งหมด

นักศึกษาภาคปกติเมื่อพิจารณาจากทุกสถาบันแล้ว มีค่าใช้จ่ายส่วนตัวรวมทั้งสิ้น 8,408 บาทต่อหนึ่งปีการศึกษา แยกเป็นค่าใช้จ่าย 6 ประเภทประมาณ 7,607 บาท ค่าบำรุงและค่าธรรมเนียมการศึกษาประมาณ 802 บาท ส่วนนักศึกษาภาคค่ำต้องจ่ายเงินใน 4 วันของเดียวกัน 11,390 บาทต่อหนึ่งปีการศึกษา แยกเป็นค่าใช้จ่าย 6 ประเภทประมาณ 9,419 บาท ค่าบำรุงและค่าธรรมเนียมการศึกษาประมาณ 1,971 บาท เมื่อไม่รวมค่าบำรุงและค่าธรรมเนียมการศึกษาแล้ว นักศึกษาส่วนใหญ่ใช้จ่ายเกี่ยวกับค่าอาหารมากที่สุด หรือเกือบครึ่งของรายจ่ายทั้งหมด รองลงมาคือค่าใช้จ่ายอื่นๆ นอกนั้นกระจายใกล้เคียงกัน ยกเว้นค่าเดินทาง และค่าที่พักอาศัยของนักศึกษาภาคค่ำ ที่ต้องจ่ายสูงกว่านักศึกษาภาคปกติมาก

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ค่าบำรุงและค่าธรรมเนียมการศึกษา

ผลของการวิเคราะห์จากเอกสารปรากฏผลว่า สถาบันการศึกษาเรียกเก็บค่าบำรุงและค่าธรรมเนียมการศึกษาแตกต่างกัน เรียงลำดับดังนี้ วิทยาลัยการศึกษา ระดับ ป.กศ.สูง ภาคค่ำ 2,125 บาท มหาวิทยาลัย ฯ. ระดับชั้นปีที่ 3-4 ภาคค่ำ 2,040 บาท วิทยาลัยครู ระดับ ป.กศ.สูง ภาคค่ำ 1,905 บาท วิทยาลัยครู ระดับ ป.กศ. ภาคค่ำ 1,815 บาท มหาวิทยาลัย ระดับปีที่ 3-4 ภาคปกติ 1,016 บาท มหาวิทยาลัย ระดับปีที่ 1-2 ภาคปกติ 974 บาท วิทยาลัยครูระดับ ป.กศ. ภาคปกติ 890 บาท วิทยาลัยครูระดับปริญญาตรี ภาคปกติ 830 บาท วิทยาลัยครูระดับ ป.กศ.สูง ภาคปกติ 805 บาท และอันดับสุดท้ายคือ วิทยาลัยพลศึกษา ระดับ ป.กศ.สูง ภาคปกติ 295 บาท (รายละเอียดตาราง 23)

ตอนที่ 4 การทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบค่าใช้จ่าย 6 ประเภท

1. นักศึกษาภาคปกติและภาคค่ำ มีค่าใช้จ่ายส่วนตัวเกี่ยวกับ อาหาร การเดินทาง ค่าใช้จ่ายอื่นๆ แตกต่างกันส่วนค่าที่พักอาศัย เสื้อผ้า และอุปกรณ์การศึกษาไม่แตกต่างกัน
2. นักศึกษาที่อยู่ต่างสถาบันมีค่าใช้จ่ายส่วนตัวเกี่ยวกับ ที่พักอาศัย อาหาร การเดินทาง เสื้อผ้า อุปกรณ์การศึกษา และค่าใช้จ่ายอื่นๆ แตกต่างกันทุกประเภท
3. นักศึกษาชายกับหญิงมีค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับ ที่พักอาศัย อาหาร แตกต่างกันส่วนค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับ การเดินทาง เสื้อผ้า อุปกรณ์การศึกษา และอื่นๆ ไม่แตกต่างกัน
4. นักศึกษาที่อยู่ระดับชั้นต่างกันมีค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับที่พักอาศัย อาหาร การเดินทาง อุปกรณ์การศึกษา และค่าใช้จ่ายอื่นๆ แตกต่างกันส่วนค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับเสื้อผ้าไม่แตกต่างกัน
5. ผลกระทบในคานต่างๆ
 - ก. นักศึกษาชายกับหญิงมีผลกระทบค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับ เสื้อผ้า และค่าใช้จ่ายอื่นๆ นอกนั้นไม่มีผลกระทบกันแต่อย่างใด
 - ข. นักศึกษาที่อยู่ต่างสถาบัน และมีสถานภาพการเป็นนักศึกษาแตกต่างกัน มีผลกระทบเกี่ยวกับ ค่าที่พักอาศัย อาหาร การเดินทาง เสื้อผ้า และค่าใช้จ่ายอื่นๆ ยกเว้นค่าอุปกรณ์การศึกษาเท่านั้น

ตอนที่ 5 การวิเคราะห์เกี่ยวกับการเงิน 6 ประเภทจากแบบสอบถามปลายเปิด

นักศึกษาภาคค่ำมีปัญหาเดือดร้อนเกี่ยวกับการเรียกเก็บเงิน ค่าบำรุงการศึกษาและค่าธรรมเนียมการศึกษามากกว่านักศึกษาภาคปกติ ซึ่งเรียกเก็บในอัตราที่แตกต่างกันมาก และปัญหาเกี่ยวกับที่พักอาศัย กับการเดินทาง นักศึกษาภาคค่ำก็มีมากกว่าแต่ไม่มากนัก ส่วนปัญหานอกนั้นคล้ายคลึงกัน ในด้านเสนอความคิดเห็น นักศึกษาส่วนหนึ่ง เห็นว่าควร เลิกเก็บเงินค่าธรรมเนียมบางอย่างเสีย นอกจากนั้น

สถาบันการศึกษาควรให้บริการด้านอาหารและที่พักด้วย ส่วนการเดินทางเห็นว่าสถาบันการศึกษาควรไ้ร่วมมือกับหน่วยราชการอื่นๆ เช่น ตำรวจ และเทศบาล จัดการแก้ไขเรื่องรถยนต์บริการสาธารณะ (รถสองแถว) เพื่อความสะดวกและปลอดภัย

อภิปรายผล

1. ผลการวิจัยครั้งนี้พบว่า สถาบันอุดมศึกษาในจังหวัดมหาสารคามมีนักศึกษามาจากทุกจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยมาจากจังหวัดมหาสารคาม ขอนแก่น รอยเอ็ด กาฬสินธุ์ และอุบลราชธานี มีอัตราส่งส่งสคนออกนั้นกระจายไปทุกจังหวัดในอัตราที่ใกล้เคียงกัน ยกเว้นจังหวัดเลยเท่านั้นที่มีอัตราค่ามาก แต่เมื่อพิจารณาในแต่ละสถาบัน วิทยาลัยพลศึกษาและมหาวิทยาลัย ฯ มีอัตราการกระจายของนักศึกษาจากจังหวัดต่างๆใกล้เคียงกันมากกว่าวิทยาลัยครู ทั้งนี้เพราะวิทยาลัยครูมีหลายแห่งและกระจายอยู่ในหลายจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ส่วนวิทยาลัยพลศึกษามีอยู่น้อยแห่ง (กรมพลศึกษาเพิ่งตั้งวิทยาลัยพลศึกษาอีกแห่งในจังหวัดอุดรธานี) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒก็มีอยู่แห่งเดียว ซึ่งให้บริการด้านการศึกษาเกี่ยวกับการผลิตครูปริญญาอย่างกว้างขวาง (มหาวิทยาลัยขอนแก่น มีคณะศึกษาศาสตร์แตรับนักศึกษาจำนวนจำกัดมากเมื่อเปรียบเทียบกับมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ) จึงทำให้มีนักศึกษามาจากจังหวัดต่างๆมากและกระจายทั่วไปแสดงให้เห็นว่าสถาบันอุดมศึกษาในจังหวัดมหาสารคาม ได้ให้บริการด้านการศึกษาแก่ชุมชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนืออย่างกว้างขวาง

2. นักศึกษามาจากครอบครัวที่มีสมาชิกขนาด 8 คนมากที่สุด แสดงให้เห็นว่าครอบครัวของนักศึกษามีขนาดใหญ่ เมื่อเปรียบเทียบกับครอบครัวเฉลี่ยทั่วประเทศซึ่งมีขนาด 5.7 คน หรือใหญ่กว่าครอบครัวเฉลี่ยของภาคตะวันออกเฉียงเหนือซึ่งมีขนาด 6.1 คน (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2519 : 48)

3. สถานภาพการสมรสของนักศึกษาส่วนใหญ่ยังเป็นโสด แต่เมื่อพิจารณากันสถาบันแล้วนักศึกษามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีจำนวนผู้ที่สมรสมากที่สุดทั้งนี้เพราะมหาวิทยาลัยรับนักศึกษาชั้นปีที่ 3 เข้ามาศึกษาทั้งภาคปกติและภาคค่ำ ซึ่ง

ส่วนมากเป็นผู้ที่มีอาวุโสมากกว่าอีกสองสถาบัน

4. ทั้งนักศึกษาภาคปกติและนักศึกษาภาคค่ำ พักอาศัยหอพักเอกชนมากที่สุดประมาณครึ่งของนักศึกษาทั้งหมด แต่หาพิจารณาตามสถาบันแล้วนักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษาอาศัยหอพักเอกชนมากที่สุด ทั้งนี้เป็นเพราะทางวิทยาลัยไม่มีหอพักให้นักศึกษาอยู่ ในขณะที่นักศึกษามหาวิทยาลัยอาศัยหอพักมหาวิทยาลัยมากที่สุด แสดงให้เห็นว่ามหาวิทยาลัย ไคพยายามที่จะให้บริการด้านสวัสดิการแก่นักศึกษามากที่สุด ในเรื่องเกี่ยวกับที่พักอาศัย

5. นักศึกษามีความรู้สึกว่าตนเองมีปัญหาเกี่ยวกับการเงินแตกต่างกัน แต่นักศึกษาส่วนมากเห็นว่าตนเองมีปัญหาในระดับปานกลางมากที่สุด เมื่อพิจารณาในแต่ละสถาบันแล้วนักศึกษามหาวิทยาลัยเห็นว่าตนเองมีปัญหามากกว่านักศึกษาทุกสถาบัน ทั้งที่นักศึกษามหาวิทยาลัย ๖. มีงานทำแล้วมากกว่า ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษามหาวิทยาลัยเป็นผู้มีอาวุโสมากกว่าคงมีความรับผิดชอบสูง จึงทำให้มีความรู้สึกว่าตนเองมีปัญหาเกี่ยวกับการเงินมาก ในขณะที่นักศึกษาอีกสองสถาบันยังไม่ควรรับผิดชอบอะไร อาศัยผู้ปกครองหรือบิดามารดา จึงไม่มีความรู้สึกว่าตนเองมีปัญหา

6. เกี่ยวกับสถานภาพการทำงานของนักศึกษา ภาคค่ำมีงานทำมากกว่าภาคปกติ แสดงให้เห็นว่าส่วนมากผู้ที่ทำงานแล้วเป็นนักศึกษาภาคค่ำ และมาศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมในเวลาพิเศษ เมื่อพิจารณาคานสถาบันนักศึกษามหาวิทยาลัย ๖. มีงานทำแล้วประมาณครึ่งและมากที่สุดเมื่อเปรียบเทียบกับสถาบันอื่น เมื่อพิจารณางานที่ทำรับราชการมีอัตราสูงสุด

7. ผู้ปกครองมีอาชีพรับราชการมากที่สุดสำหรับนักศึกษาภาคปกติ ส่วนนักศึกษาภาคค่ำผู้ปกครองมีอาชีพเกษตรกรรมและรับราชการ ในอัตราที่ใกล้เคียงกัน แต่หาพิจารณาผู้ปกครองมีรายได้ประจำแล้ว นักศึกษาภาคปกติมีผู้ปกครองที่มีรายได้ประจำมากกว่า ซึ่งแสดงให้เห็นว่าอาชีพและฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครองมีส่วนสัมพันธ์กับโอกาสในการเข้าศึกษาในระดับสูง และสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ริชาร์ด เจ แครฟท์ (เรจ. แครฟท์, ริชาร์ด, ม.ป.ป. : 84)

8. การศึกษาของผู้นปกครองซึ่งมิใช่เป็นบิดามารดา แต่เป็นผู้ที่ให้ความอุปการะมีระดับการศึกษานุปริญญาตรีขึ้นไปมากกว่าครึ่ง บิดามารดาส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 และอนุปริญญามากที่สุด แต่เป็นที่น่าสังเกตว่า บิดาของนักศึกษามหาวิทยาลัย ๖. ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาสูงคือ จบระดับอนุปริญญาตรีมากที่สุด และมีระดับการศึกษาที่สูงกว่าประถมศึกษามากกว่าทุกสถาบัน แสดงให้เห็นว่าการที่บิดามารดาหรือผู้นปกครองมีระดับการศึกษาสูง ย่อมมองเห็นความสำคัญของการศึกษาและส่งเสริมให้บุตรธิดาได้มีโอกาสรับการศึกษา มากกว่าผู้นปกครองที่มีระดับการศึกษาต่ำ สถานภาพแวดล้อมน่าจะช่วยให้เด็กมีสัมฤทธิ์ผล ตลอดจนมีแรงใจใฝ่สัมฤทธิ์มากกว่า วัย

9. ครอบครัวของนักศึกษาส่วนมากมีรายได้น้อยกว่า 1,000 - 3,000 บาทต่อเดือนเป็นอัตราที่มากที่สุด แต่เมื่อพิจารณาในแต่ละสถาบันครอบครัวของนักศึกษามหาวิทยาลัย ๖. มีแนวโน้มของการมีรายได้น้อยกว่าสถาบันอื่นๆ รองลงมาคือครอบครัวของนักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษา ซึ่งเมื่อพิจารณาการศึกษาของ เมธีครองแก้ว และจินตนา เชื้อศิริ ในเรื่อง "การวัดระดับความยากจนในประเทศไทย" ประกอบแล้ว (เมธี ครองแก้ว และ จินตนา เชื้อศิริ, 2518 : 59-61) พบว่าสำหรับภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ครอบครัวที่มีสมาชิก 7 คนขึ้นไป ในเขตเทศบาลจะต้องมีรายได้ 1,273 - 2,344 บาท และนอกเขตเทศบาลต้องมีรายได้ 930 - 1,529 บาทต่อเดือนในปี 2517 ถือว่าอยู่ในจุดเสมอตัว (Break even point) หรือแถบความยากจน เมื่อเราเอาผลการศึกษานี้เป็นเกณฑ์แล้วจะพบว่า นักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดมหาสารคามส่วนมากเป็นผู้ที่มีฐานะปานกลาง และค่อนข้างดีสำหรับนักศึกษาในมหาวิทยาลัย ๖. และวิทยาลัยพลศึกษาอยู่ระดับกลาง แต่มีฐานะค่อนข้างยากจนสำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยครุ และถ้านักศึกษามาจากนอกเขตเทศบาลแล้วก็ต้องเป็นผู้ที่มีฐานะดีในหมู่บ้านนั้นด้วย ซึ่งผลการศึกษารังนี้ไม่สามารถให้คำตอบว่านักศึกษาเหล่านี้มาจากเขตเทศบาลหรือนอกเขตเทศบาล ผลการพบข้อเท็จจริงของข้อนี้ช่วยสรุปและยืนยันว่า

นักศึกษาที่มีโอกาสได้เรียนในระดับสูง ย่อมประกอบควยองค์ประกอบคือ การศึกษาของบิดามารดาดีกว่า มีอาชีพหรือฐานะทางเศรษฐกิจที่ดีกว่า

10. นักศึกษาที่มีงานทำมีรายได้ 1,001 - 2,000 บาทต่อเดือนเป็นอัตราที่มากที่สุด ซึ่งแสดงให้เห็นว่าผู้ที่ทำงานแล้วและมาศึกษาต่อยังคงอยู่ในวัยหนุ่มสาว หรือเพิ่งสำเร็จการศึกษาบางระดับแล้วไปทำงาน ยังมีอายุราชการไม่มากนัก ซึ่งอาจแสดงว่าบรรดาครุชนหนุ่มสาวมีความกระตือรือร้นในการชวนชวนหาความรู้เพิ่มเติมมากกว่าครุชที่แก่หรือมีอายุราชการมากแล้ว บางคนเหลือไม่กี่ปีก็จะปลดเกษียณ จึงอาจเห็นว่าเรียนไปก็ไม่ค่อยได้ประโยชน์ในการช่วยให้เงินเดือนเพิ่ม นอกจากนี้ยังทำให้เงินเดือนคิดขึ้นเสียอีก อาจเป็นควยเหตุนี้ก็ได้ที่ทำให้ครุที่มีอายุราชการมากแล้วไม่พยายามหาความรู้เพิ่มเติมหรือศึกษาต่อ

11. การใช้จ่ายอื่นๆของนักศึกษา ส่วนมากเกี่ยวกับหนังสือพิมพ์ นิตยสาร สารคดี ฯลฯ แสดงให้เห็นว่านักศึกษาเลือกใช้จ่ายในสิ่งที่เป็นประโยชน์ช่วยสนับสนุนการศึกษาของตนเอง และยังต้องการรู้เกี่ยวกับเหตุการณ์ประจำวันควย รองลงมาเกี่ยวกับรายการบันเทิง และการสังสรรค์กับเพื่อนฝูง ส่วนนักศึกษาหญิงก็เป็นเรื่องเกี่ยวกับความสวยงาม

13. เมื่อเราพิจารณาค่าใช้จ่ายทั้งหมดแล้วพบว่า นักศึกษาภาคปกติเสียค่าใช้จ่ายน้อยกว่านักศึกษาภาคค่าทกรายการ โดยมีพิสัยแตกต่างกันตั้งแต่ 44 บาท ถึง 484 บาทสำหรับค่าใช้จ่าย 6 ประเภท ส่วนค่าบำรุงและค่าธรรมเนียมการศึกษานั้นก็เสียน้อยกว่าประมาณ 2 เท่า การที่นักศึกษาภาคค่าเสียมากกว่าโดยเฉพาะค่าอาหาร ค่าเดินทาง และค่าใช้จ่ายอื่นๆ มีพิสัยแตกต่างกันสูงมากคือ 484, 455, และ 445 บาทตามลำดับทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษาส่วนหนึ่งเป็นผู้ที่ทำงานแล้ว โดยเฉพาะนักศึกษามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จึงมีเงินใช้จ่ายมากกว่า แต่เมื่อพิจารณาตามสถาบันกลับพบว่า นักศึกษาภาคค่าวิทยาลัยครูใช้จ่ายเกือบทุกรายการน้อยกว่าภาคปกติมากโดยเฉพาะค่าอาหาร (ตาราง 21) ที่เป็นดังนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษาภาคค่าวิทยาลัยครู เป็นผู้ที่มีฐานะทางเศรษฐกิจยากจนกว่า

นักศึกษาทุกคน (ตาราง 15) อีกทั้งสถานภาพการทำงานของนักศึกษาวิทยาลัยกรรมก็มีน้อยกว่าควย จึงมีผลต่อการใช้จ่ายของนักศึกษายุวคนค่าบำรุงและค่าธรรมเนียมการศึกษา และค่าเดินทางเท่านั้นที่ต้องเสียมากกว่า

14. การเรียกเก็บเงินค่าบำรุงและค่าธรรมเนียมการศึกษา ของสถาบันแต่ละแห่งมีอัตราแตกต่างกันไปไม่ว่าจะพิจารณาระหว่าง ระดับชั้น ภาคปกติ และภาคค่ำ หรือระหว่างสถาบัน เช่น เมื่อเราพิจารณาระหว่างภาคปกติและภาคค่ำรวมกันทุกสถาบัน ก็พบว่านักศึกษาภาคค่ำต้องจ่ายเงินมากกว่านักศึกษาภาคปกติถึง 2 เท่าครึ่ง (ตาราง 22) เมื่อพิจารณาเฉพาะสถาบันความแตกต่างระหว่างระดับชั้นก็มีแต่ไม่มากนักสำหรับนักศึกษาที่มีสถานภาพการเป็นนักศึกษาเหมือนกัน คือมหาวิทยาลัยระดับปีที่ 3-4 เสียมากกว่าระดับชั้นปีที่ 1-2 แต่ในวิทยาลัยครุศาสตร์พบวาระดับชั้นที่ต่ำกว่าคือ ป.กศ. ต้องเสียมากกว่าระดับอื่นๆ แต่เมื่อพิจารณาระหว่างภาคปกติและภาคค่ำความแตกต่างกลับมีมากขึ้น คือภายในกลุ่มวิทยาลัยครุและมหาวิทยาลัยต่างกันประมาณ 2 เท่า แต่วิทยาลัยพลศึกษาสัดส่วนนี้เพิ่มสูงมากคือ ต่างกันประมาณ 7 เท่า จะเห็นได้ว่าการเรียกเก็บเงินค่าบำรุงและค่าธรรมเนียมการศึกษาในอัตราดังกล่าว ระหว่างนักศึกษาภาคปกติและนักศึกษาภาคค่ำขาดความเป็นธรรมอย่างยิ่ง (อัตรานี้เป็นอัตราเดียวกันหมดทั่วประเทศ สำหรับสถาบันการศึกษาที่สังกัดกรมการฝึกหัดครู กรมพลศึกษา และมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ) ทั้งนี้เพราะนักศึกษาที่สำเร็จไปแล้วได้รับผลประโยชน์จากการศึกษาในแต่ละระดับเท่าเทียมกัน และเมื่อเราพิจารณาถึงสิ่งประกอบโดยเฉพาะอาชีพของผู้ปกครอง (ตาราง 13) รายได้ของครอบครัว (ตาราง 15) จะพบว่านักศึกษาภาคค่ำส่วนมากมาจากครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจค่อนข้างยากจนกว่านักศึกษาภาคปกติ ฉะนั้นนโยบายการเก็บค่าบำรุงและค่าธรรมเนียมการศึกษาดังกล่าว นอกจากไม่เป็นธรรมแล้วยังเป็นการปิดกั้นโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษา สำหรับมวลชนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำไม่ให้ได้มาซึ่งการศึกษาสูงขึ้น ในขณะที่คนยากจนต้องเสียค่าใช้จ่ายแพงแก่คนที่ฐานะดีกลับเสียค่าใช้จ่ายและขอมิการการศึกษาในอัตราที่ถูกลง เมื่อพิจารณาในแง่มุมนี้อาจกล่าวได้ว่า การศึกษาของไทยเป็นการศึกษาที่ "เปิดแคบปิด" โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

คือ "เปิด" สำหรับผู้มีฐานะทางเศรษฐกิจที่มีสภาพแวดล้อมดี และ "ปิด" สำหรับคนส่วนใหญ่ซึ่งมีฐานะทางเศรษฐกิจยากจน

15. จากการพบวาสนาภาพการเป็นนักศึกษาแตกต่างกัน มีผลต่อค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับอาหาร การเดินทาง และค่าใช้จ่ายอื่นๆแตกต่างกัน อาจเป็นเพราะนักศึกษาภาคค่ำส่วนหนึ่งเป็นผู้ที่มีงานทำแล้ว จึงมีเงินใช้จ่ายเกี่ยวกับค่าอาหารและค่าเช่าอื่นๆมากกว่า (พิจารณาอภิปรายผลข้อ 13 และตาราง 19) ส่วนการเดินทางนักศึกษาภาคค่ำโดยเฉพาะนักศึกษามหาวิทยาลัย ส่วนใหญ่เป็นข้าราชการจึงต้องเดินทางไปกลับในระหว่างที่ศึกษา (พิจารณาตอนที่ 5 ข้อ 4) ส่วนค่าที่พักอาศัย เสื้อผ้า และอุปกรณ์การศึกษานั้นไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะค่าใช้จ่ายประเภทนี้นักศึกษาทุกกลุ่มต่างก็อาศัยอยู่ในบริเวณสถาบันการศึกษาซึ่งอยู่ใกล้กัน การเก็บค่าเช่าหอพักก็เก็บในอัตราที่ใกล้เคียงกัน ส่วนเสื้อผ้าก็ใช้ชุดนักศึกษา หรือชุดราชการ และชุดสภาพทั่วไปสำหรับนักศึกษาภาคค่ำ ในด้านอุปกรณ์การศึกษาอาจารย์คงจะสั่งหรือให้งานในลักษณะเดียวกัน จึงมีผลทำให้ค่าใช้จ่ายไม่แตกต่างกัน

จากการพบวามักศึกษาที่อยู่ต่างสถาบันกัน ทำให้ค่าใช้จ่ายทุกประเภทแตกต่างกัน อาจเป็นเพราะสภาพแวดล้อมและสภาพธรรมชาติอื่นๆของแต่ละสถาบันเป็นองค์ประกอบสำคัญ เช่นนักศึกษามหาวิทยาลัยเป็นผู้ที่มีฐานะทางเศรษฐกิจดีกว่ามีงานทำมากกว่าเป็นผู้ใหญ่นักศึกษาวิทยาลัยครู (พิจารณาตาราง 11, 13, และ 15) ก็ย่อมมีอำนาจการใช้จ่ายสูงกว่า

จากการพบวามักศึกษาชายและหญิงมีค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับ ที่พักอาศัยและอาหารแตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษาหญิงต้องอาศัยหอพักที่มีคิซิกและปลอดภัยกว่า ส่วนนักศึกษาชายสามารถที่จะพักอาศัยไถ่จ่ายๆ เกี่ยวกับอาหารผู้ชายอาจมีการสังสรรค์กับเพื่อน ส่วนประเภทอื่นๆที่เหลือนั้นไม่แตกต่างกัน เป็นเพราะการเดินทางไม่มีการเก็บค่าโดยสารในอัตราที่แตกต่างกันไปตามเพศ และในทำนองเดียวกัน เสื้อผ้า อุปกรณ์การศึกษา และค่าใช้จ่ายอื่นๆ ก็มีเหตุผลดังกล่าวมาแล้ว

จากการพบวามักศึกษาที่มีระดับชั้นต่างกัน มีค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับอาหาร การ

เดินทาง อุปกรณ์การศึกษา และค่าใช้จ่ายอื่นๆ แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ นักศึกษาระดับสูงควมมีอัตราการทำงานแล้วเป็นจำนวนมาก อีกทั้งฐานะทางครอบครัว ก็กว่า(พิจารณาข้ออภิปราย 6, 9) จึงมีอำนาจในการใช้จ่ายสูง ส่วนค่าเสียมา ไม่แตกต่างกันก็มีเหตุผลทำนอง เกี่ยวกับการที่ใคร่ปรายมาแล้วข้างบนนี้

ผลกระทบ (Interaction) ในด้านต่างๆเมื่อพิจารณาคานเทศ - สถาบัน ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับเสื้อผ้า และค่าใช้จ่ายอื่นๆ มีผลกระทบกันทั้งนี้อาจเป็นเพราะเพศ ของนักศึกษา มีอิทธิพลต่อการแต่งกายให้เหมาะสมตามสถาบันแต่ละแห่ง ด้านค่าใช้จ่าย อื่นๆก็ตองใช้จ่ายไม่เหมือนกัน เช่น ผู้ชายอาจใช้จ่ายเกี่ยวกับคานหรีและเหล้า นัก ศึกษาหญิงใช้จ่ายเกี่ยวกับเครื่องสำอางค์ และฐานะของนักศึกษาในแต่ละสถาบันก็แตก ต่างกันอีกด้วย ส่วนคานอื่นนั้นไม่มีผลกระทบ อาจเป็นเพราะค่าใช้จ่ายเหล่านี้มีลักษณะ ที่เป็นอิสระ ซึ่งไม่เกี่ยวกับสถาบันมากนัก แต่เมื่อพิจารณาคาน สถาบัน - สถานภาพ การเป็นนักศึกษา กลับพบว่าค่าใช้จ่ายทุกประเภทมีผลกระทบกัน ยกเว้นคานอุปกรณ์ การศึกษาเท่านั้น ทั้งนี้อาจมีเหตุผลในทำนอง เกี่ยวกับการที่กล่าวมาแล้วข้างบนนี้

16. จากการรวบรวมความคิดเห็นและปัญหาของนักศึกษา ปัญหาที่เด่นและต่าง กันของนักศึกษาภาคปกติและภาคค่ำก็คือ เรื่องการเก็บเงินค่าบำรุงและค่าธรรมเนียม การศึกษา ซึ่งนักศึกษาเห็นว่าไม่ยุติธรรมอย่างยิ่งในการเรียกเก็บในอัตราปัจจุบัน ขอคนพบนี้จึงสนับสนุนการคานพบในคานที่ 3 ที่เกี่ยวกับการเรียกเก็บเงินค่าบำรุงและ ค่าธรรมเนียมการศึกษาของแต่ละสถาบัน นอกจากนี้ยังมีปัญหาเกี่ยวกับการพักอาศัยซึ่ง ความเดือดร้อนพอสมควร สถาบันการศึกษาที่มีหอพักมากอยู่แล้ว (เช่น วิทยาลัยครู และมหาวิทยาลัย) สมควรที่จะไ้รับนักศึกษาให้เข้ามาพักอาศัยเต็มตามจำนวน ไม่ สมควรปิดทิ้งไว้ หรือรับเช่าหอพักไม่เต็มที่ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าไม่พยายามใช้ทรัพยากร ที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์อย่างเต็มที่ ซึ่งไม่ยุติธรรมในเมื่อใช้ภาณอาคารของประชาชนมา สร้างแล้วไม่ใช้ให้เต็มที่ตามจุดมุ่งหมาย หรือถาเห็นว่าการสร้างหอพักเป็นคัวการหนึ่ง ที่ก่อให้เกิดความไม่ยุติธรรมยิ่งขึ้นเพราะ มีนักศึกษาเพียงส่วนหนึ่ง เท่านั้นที่สามารถ ใช้บริการได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเป็นนักศึกษาภาคปกติซึ่งมีฐานะคืออยู่แล้ว การสร้าง หอพักเพิ่มเติมกันจะไ้พิจารณาโยบายการสร้างหอพักใหม่ด้วย ปัญหาการเดินทาง

นั้นสถาบันการศึกษาควรหาทางร่วมมือกับหน่วยราชการอื่นๆ เช่น ตำรวจและเทศบาล เพื่อทวนชั้นเรื่องความปลอดภัยของรถบริการสาธารณะ (รถเมล์สองแถว) และควรเก็บค่าโดยสารที่ไม่แพงนัก ส่วนปัญหานอกนั้นก็มีลักษณะเด่นชัด เพราะนักศึกษาสามารถแก้ปัญหาของตนเองได้

ข้อเสนอแนะ

ก. ข้อเสนอแนะทั่วไป การศึกษาครั้งนี้เพื่อพยายามหาคำตอบเกี่ยวกับการลงทุนส่วนตัวของนักศึกษาที่รับบริการการศึกษา จะต้องใช้จ่ายมากน้อยเพียงใดในหนึ่งปีการศึกษา ของนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดมหาสารคาม ซึ่งอาจใช้เป็นตัวแทนสำหรับอ้างอิงไปถึงกลุ่มต่างๆ ที่มีธรรมชาติและลักษณะการจัดการศึกษาคลายคลึงกัน จากการศึกษาครั้งนี้จึงมีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

1. จากการศึกษาภูมิหลังพบว่า นักศึกษาภาคค่าส่วนมากมาจากครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจยากจนกว่านักศึกษาภาคปกติ และมีโอกาสที่จะได้เรียนศึกษาในชั้นสูงขึ้นไปน้อยกว่าผู้ที่ฐานะทางเศรษฐกิจดี ด้วยเหตุนี้ในการวางแผนการศึกษาควรคำนึงถึงโอกาสและความเสมอภาคของผู้ที่มีฐานะยากจนด้วย โดยหามาตรการอื่นๆ ที่จะประกันความเสมอภาคและโอกาสทางการศึกษาให้เท่าเทียมกัน

2. การเก็บค่าบำรุงและค่าธรรมเนียมการศึกษา ระหว่างนักศึกษาภาคปกติและนักศึกษาภาคค่า เป็นตัวการหนึ่งที่ทำให้เกิดความไม่เป็นธรรมแก่ผู้รับบริการการศึกษา และเมื่อพบว่านักศึกษาภาคค่าส่วนใหญ่มีฐานะค่อนข้างยากจนกว่านักศึกษาภาคปกติ ฉะนั้นนโยบายการเก็บอัตราค่าบำรุงและค่าธรรมเนียมการศึกษาดังกล่าวก็เท่ากับเป็นการสกัดกั้นโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษา ของคนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจยากจนยิ่งขึ้น นโยบายดังกล่าวหน่วยงานของราชการที่เกี่ยวข้องควรได้มีการแก้ไขอย่างรีบด่วน ถ้าหากว่ายังต้องการจัดการศึกษาให้ทุกคนในชาติ ได้มีโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษาอย่างเท่าเทียมกัน

3. การเรียกเก็บอัตราค่าบำรุงและค่าธรรมเนียมการศึกษา ของสถาบัน

การศึกษาที่มีจุดมุ่งหมายเช่นเดียวกัน (ทั้ง 3 สถาบันต่างก็ผลิตครู) ไม่ควรให้แตกต่างกันมากนัก และนักศึกษาภาคปกติสมควรที่จะได้รับภาระต้นทุนในการจัดการศึกษาสูงขึ้นมากกว่านี้ หรือเท่าๆกันกับนักศึกษาภาคค่ำ

4. สถาบันการศึกษาควรให้บริการด้านหอพักเพิ่มขึ้น อาคารหอพักควรได้ใช้ประโยชน์อย่างเต็มที่ วิทยาลัยครูไม่ควรให้หอพักนักศึกษาไปใช้ประโยชน์ที่ไม่เกี่ยวกับการให้บริการแก่นักศึกษา ซึ่งผิดวัตถุประสงค์การพิจารณาให้นักศึกษาพักอาศัยหอพักของวิทยาลัยหรือมหาวิทยาลัย ไม่ควรพิจารณาให้เฉพาะนักศึกษาภาคปกติอย่างเดียว เพราะจะก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรมยิ่งขึ้นไปอีก นักศึกษาภาคค่ำควรได้มีโอกาสนี้ทัดเทียมกับนักศึกษาภาคปกติ หรือถ้าเห็นว่าการบริการหอพักไม่สามารถที่จะทำได้อย่างทั่วถึง หน่วยงานที่รับผิดชอบโดยเฉพาะอย่างยิ่งระดับกรม ควรจะวางนโยบายเรื่องนี้เสียใหม่ โดยมีทางเลือกอย่างน้อย 2 ประการคือ ประการแรก สร้างหอพักให้เต็มที่แล้วเก็บค่าบำรุงหอพักในอัตราที่เป็นธรรม และสามารถเลี้ยงตนเองได้โดยไม่ต้องอาศัยเงินงบประมาณมาจุนเจืออีก ประการที่สอง ไม่ต้องสร้างเลยแต่ให้เป็นเรื่องของเอกชนรับผิดชอบ โดยมีสถาบันการศึกษาเป็นผู้อนุญาตและให้อยู่ในระเบียบแบบแผน

5. ทั้งสามสถาบันควรไปร่วมมือกันกับหน่วยราชการอื่นๆ เช่นตำรวจและเทศบาล ในเรื่องเกี่ยวกับบริการรถยนต์สาธารณะ (รถเมล์เล็กชนิดสองแถว) เพื่อความสะดวกและปลอดภัยของนักศึกษา และในราคาที่ประหยัดพอสมควร ถ้าเป็นไปได้ควรหาทางช่วยเหลือให้นักศึกษาได้รับการลดราคาค่าโดยสารครึ่งราคาของรถโดยสารทุกสาย (ปัจจุบันได้รับการลดราคา บางสาย) เพื่อเป็นการช่วยเหลือด้านสวัสดิการแก่นักศึกษา หน่วยงานประชาสัมพันธ์และบริการการแนะแนวสามารถช่วยเหลือด้านนี้ได้

6. ควรให้ประชาสัมพันธ์ให้นักศึกษาและผู้ปกครอง ที่ต้องการสมัครรับเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดมหาสารคามทราบว่า เขาจะต้องมีรายจ่ายประมาณเท่าใดจึงจะสำเร็จหลักสูตรการศึกษาแต่ละระดับ เพื่อว่านักศึกษาหรือผู้ปกครองจะได้ประเมินกำลังความสามารถของตนเองได้ถูกต้อง ในการเลือกสถาน

ศึกษาและการประชาสัมพันธ์ ควรให้ทำห้ครอบคลุมไปทั่วภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เพราะสถาบันการศึกษาทั้งสามแห่งนี้ มีนักศึกษามาจากทุกจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

7. สถาบันการศึกษาทั้งสามแห่ง ควรได้มีการตั้งคณะกรรมการร่วมกัน เพื่อความร่วมมือในการประสานงานกันทุกชนิด

8. สถาบันการศึกษาทั้งสามควรพิจารณาให้ทุนแก่นักศึกษาที่ยากจนเป็นอันดับแรก และขอหามาตรการในการที่จะทราบว่านักศึกษาผู้ใดที่ยากจนจริงๆ ภายเนื่องจากการให้ทุนที่เคยเป็นมาคือ เรียนแค่ยากจน ผลการศึกษาตามภูมิหลังช่วยให้ทราบว่า เป็นเรื่องที่ เป็นไป แพบไม่ไคเลย ที่คนยากจนแล้วเรียนดี (ยกเว้นแต่มีกรณีพิเศษเพียงบางรายเท่านั้น)

9. ควรเก็บค่าธรรมเนียมการศึกษาจากนักศึกษาภาคปกติ. เริ่มต้น ให้เท่าเทียมกับนักศึกษาภาคค่ำ เพื่อเป็นการแบ่งเบาภาระของรัฐบาล และสถาบันการศึกษาสามารถนำเงินมาใช้จ่ายเกี่ยวกับการจัดการศึกษาได้เพิ่มขึ้น

10. ควรจัดให้มีบริการยืมเงินแก่นักศึกษา ในการฉุกเฉินหรือจำเป็นและถ้าเป็นไปได้ ควรจัดให้มีหน่วยบริการจัดหางาน (Placement Office) แก่นักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ หรือที่กำลังจะสำเร็จออกไปแล้ว

ข. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

1. ควรได้มีการศึกษาคัดค้านเป็นระยะ เพื่อจะได้ข้อมูลสำหรับการพยากรณ์เกี่ยวกับการใช้จ่ายของนักศึกษาในปีต่อไปได้ถูกต้อง และเมื่อรวมกับการลงทุนภาครัฐบาลแล้วจะทราบว่าการลงทุนเพื่อการศึกษาจริงๆ เป็นเท่าใด เพื่อรัฐบาลจะได้ใช้เป็นข้อมูลในการตัดสินใจการลงทุนทางการศึกษา

2. ในการศึกษาครั้งต่อไปควรได้มีการศึกษาให้ลึกลงไปเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายแต่ละประเภท และเพิ่มตัวแปรให้มากขึ้น เช่น ค่าเสียโอกาส ค่าเสียเฉพาะการศึกษา ค่าพักผ่อนหย่อนใจ ภูมิฐานะจากนอกเขตหรือในเขตเทศบาล

3. ควรได้มีการศึกษาให้ครอบคลุมทั้งภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และต่อไปให้ครอบคลุมทั่วประเทศ

4. ควรได้มีการศึกษาเฉพาะกลุ่มวิทยาลัยครู และระดับอื่นๆ ควบ

มกราคม ๒๕๖๓

กำหนด พลากร "ข้อคิดเห็นและตัวเลขบางประการเกี่ยวกับการศึกษา" วารสาร
คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 7(4) พฤศจิกายน 2515, 78 หน้า

กระทรวงศึกษาธิการ สำนักปลัดกระทรวง กองแผนงาน พัฒนาการศึกษาในเอเชีย
โรงพิมพ์คุรุสภา 2516, 201 หน้า.

กระทรวงศึกษาธิการ สำนักปลัดกระทรวง กองแผนงาน สถิติการศึกษามัธยมศึกษา
การศึกษา 2518 โรงพิมพ์คุรุสภา 2519 (ก.), 56 หน้า.

กระทรวงศึกษาธิการ สำนักปลัดกระทรวง กองแผนงาน แผนพัฒนาเศรษฐกิจและ
สังคมแห่งชาติ ระยะที่สี่ (2520-2524) เฉพาะที่เกี่ยวกับการศึกษาและ
สังคม โรงพิมพ์การศาสนา 2519 (ข), 61 หน้า.

จินตนา เชื้อศิริ และ เมธี ครอบแก้ว "การวัดระดับความยากจนในประเทศไทย"
วารสารธรรมศาสตร์ 5(1) มิถุนายน - กันยายน 2518, 241 หน้า

เจ แครฟท์, ริชาร์ด. นิสิตนักศึกษากับการศึกษาในมหาวิทยาลัย กองวางแผน
การศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (การศึกษาในประเทศไทย ฉบับที่ 6)
ม.ป.ท. ม.ป.ป., 85 หน้า. (84)

ชนิกา ศิลปอนันต์ และ จุฑา นัทรุคณ์ รายงานการสำรวจและวิจัยค่าใช้จ่าย
ส่วนตัวของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เอกสารหมายเลข 8 หน่วย
วิจัยสถาบัน ฝ่ายวางแผนและพัฒนาสำนักงานอธิการบดี จุฬาลงกรณ์มหา
วิทยาลัย 2517, 122 หน้า.

เฉลิม ชำรงนาวาสวัสดิ์ "แนวทางพัฒนาตามแผน ฉบับที่ 3" วารสารสภาการ
ศึกษาแห่งชาติ 6(3) ตุลาคม 2514.

ทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐ รายงานการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาแห่งประเทศไทย
ปีการศึกษา 2517 โรงพิมพ์คุรุสภา 2519

เทียนฉาย กีระนันท์ เศรษฐศาสตร์ : ทรัพยากรมนุษย์และกำลังคน ไทยวัฒนาพานิช
2519, 108 หน้า.

ธนุ แสงศักดิ์ "การลงทุนและความสูญเสียเล่าทางการศึกษา" ประมวลบทความการวางแผนการศึกษา อันดับ 13 โรงพิมพ์ครูสภา 2511.

นิโคลัส เบเนดิกต์ การศึกษาในประเทศไทยโดยพัฒนา อรรถพร พงษ์วาท แปล สำนักพิมพ์เคล็คไทย 2518, 267 หน้า.

นิโคลัส เบเนดิกต์ "การศึกษาเพื่อการพัฒนาชนบทในประเทศไทย" ใน รัฐสรรค์ ธาระพรพันธ์ และ สมบัติ จันทร์วงศ์ บรรณาธิการ รักเมืองไทย เล่ม 1 โครงการตำรา สมาคมสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ สมาคมสังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย 2519, นับจำนวนหน้าไม่ได้.

นิตยา กรดสมัย ค่าใช้จ่ายรายหัวของนักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น ปีการศึกษา 2517 วิทยานิพนธ์ คม. คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2517.

บุญชนะ อัดฉากร "บทบาทของการศึกษาในการพัฒนาเศรษฐกิจ" วารสารสภาการศึกษาแห่งชาติ 6(3) ตุลาคม 2514.

บรรจง ชุตกุลชาติ ปฏิรูป : อุดมการณ์การศึกษา สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช 2517, 211 หน้า.

บรรจง ทองกุ่ม การวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายในการผลิตครูศาสตรบัณฑิต ในคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย วิทยานิพนธ์ คม. คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2508, 75 หน้า.

บำเพ็ญ กฤษณเกาจน์ การศึกษาปัญหาการใช้งบประมาณของกระทรวงศึกษาธิการ ปีงบประมาณ 2510 วิทยานิพนธ์ คม. คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2514.

_____ แผนการศึกษาแห่งชาติ โรงพิมพ์อักษรบัณฑิต 2520, 35 หน้า.

พัชร ทรายประยูร การลงทุนเพื่อประสิทธิภาพทางการศึกษา โรเนียวอักษิสาเนา 2514, 3 หน้า.

มานีนวล จันสัจจัย การวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายในการผลิตนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคภาคตะวันออกเฉียงเหนือ วิทยานิพนธ์ คม. คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2513.

มาร์ก บลาวัว "บทคัดย่อ : อัตราผลตอบแทนในการลงทุนทางการศึกษา" ใน
 กระบวนการศึกษาธิการ กรมวิชาการ การวิจัยการศึกษา อดีต ปัจจุบัน
และอนาคต โรงพิมพ์การศาสนา 2518, 169 หน้า.

มุกดา อานันท์สิทธิ์ การวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายในการผลิตพยาบาล วิทยานิพนธ์ คม.
 คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2514.

รังสรรค์ ธนะพรพันธุ์ ทัศนะทางการศึกษา สำนักพิมพ์เคล็คไทย 2518, 273 หน้า.

รังสรรค์ ธนะพรพันธุ์ "การลงทุนทางการศึกษา" ใน เงินไทยยิ่งและคณะ
รวบรวม อุดมศึกษาและการฝึกหัดครู มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 ประสานมิตร โรงพิมพ์เทียนวัฒนา อโยธยา 2519 (ก), 91 หน้า.

รังสรรค์ ธนะพรพันธุ์ เศรษฐศาสตร์การคลังว่าด้วยการศึกษา สมาคมเศรษฐศาสตร์
 ธรรมศาสตร์ 2519(ข), 310 หน้า.

ศุภชัย พานิชภักดิ์ "อัตราผลตอบแทนที่เปลี่ยนแปลงในการลงทุนในการศึกษา" ใน
 ณรงค์ชัย อัครเศรณี และ รังสรรค์ ธนะพรพันธุ์ บรรณาธิการ
รักเมืองไทย เล่ม 2 โครงการตำราสมาคมสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์
 สมาคมสังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย 2519,

สุชาติ เมืองแก้ว การวิเคราะห์การใช้จ่ายทางการศึกษาของประเทศไทยระหว่างปี
งบประมาณ 2510 - 17 วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทร
 วิโรฒ ประสานมิตร 2519.

สำนักงานงบประมาณ งบประมาณโดยสังเขป ประจำปีงบประมาณ 2520 พิมพ์ที่ ส.
 ศรีอักษร 2519,

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ กองแผนงาน รายงานค่าใช้จ่ายต่อหัวของ
นักเรียน นิสิตนักศึกษาทุกระดับ ประเภท ในปี 2505 - 2516 และ
ประมาณการในปี 2517 - 2524 2519, นัมหนาไม้ไค้, อัดสำเนา.

สำนักงานสถิติแห่งชาติ สมุดสถิติรายปี ประเทศไทย บรรพ 31 2517 - 2518
 โรงพิมพ์สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี 2519, 560 หน้า.

- อริชัย พันธเสน ความสูญเสียของการศึกษากับสภาพการใช้ทรัพยากรในปัจจุบัน
เอกสารหมายเลข 1 ประกอบการสัมมนาเรื่อง การหามาตรการเพื่อให้
มีการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ และเทคนิคการหาแหล่งเงินเพื่อจัด
การศึกษา 5-7 มิถุนายน 2519 ณ. โรงแรมรถไฟหัวหิน จังหวัดประ
จวบคีรีขันธ์ 2519(ก), 29 หน้า. อัดสำเนา.
- อริชัย พันธเสน เศรษฐศาสตร์การศึกษา : การศึกษาปฏิรูปหรือปฏิวัติ สำนักพิมพ์
ดวงกมล 2519 (ข), 522 หน้า.
- อริชัย พันธเสน "Educational Strategy for Developing Society "
วนิดา เพชรทนต์ แปล วารสารสภาการศึกษาแห่งชาติ 7(12) กรกฎาคม
2516.
- อริชัย พันธเสน การหาการรายหัวในการผลิตระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพการศึกษา
วิทยานิพนธ์ คม. คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2514.
- อริชัย พันธเสน การวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษา ของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิค
ธนบุรี วิทยานิพนธ์ คม. คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2513.
- Slaug, M., The Rate of Return to Investment in Education in Thailand,
A Report to the National Education Council, December, 1971.
- Curle, Adam., "A Special Case : Educational Aand Development in Poor
Countries" in Adam Curle., Education for Liberation, Jonh
Wiley & Sons, Inc., N.Y., 1973.
- Gray, Audrey W., and Straugham Atton C., Jr., Education in Thailand,
Bangkok, 1970.
- Sansen, W. Lee., and Weisbrod, Burton A., "A New Approach to Higher
Education Financinge" in M.D. Orwig (ed.) Financing Higher
Education : Alternatives for The Federal Government, The
American College Testing Program, 1971, 390 P.

Harbison, Federick., and Myers, Charles A., Education, Manpower, and Economic Growth. Mc Graw-Hill., Book Company, N.Y., 1964, 229 P.

Hays, William L., Statistics, Holt, Rinehart and Winston, Inc., 1963, 8719 P.

Herlihy, and Williams, Joel., Current Expenditures Per Pupil in Public School Systems : Large Cities 1955 - 56, Washington, US, Department of Health, Education and Welfare, United States Government Office, 1958.

Hunter, G., Higher Education and Development in South - East Asia, Vol. 3, Part 1., Printed by Georges Thone, Liege, Unesco, 1971.

Khana R. K., and Bottomley Anthony, Costs and Returns on Graduates of The University of Bradford, 1967. (Mimeographed)

Lindquist, E.F., Design and Analysis of Experiments in Psychology and Education, Houghton Mifflin Co., 1956.

Ministry of Education, National Surveys of Educational Expenditures in Japan, Tokyo, Ministry of Education, 1967.

Pongpaibool, Panom., Profiles of Thai Higher Education as Measured by Faculty, Course Offering, Student, and Operating Budgets, Dissertation for the Degree of Ph.D., Michigan State University, 1974, 208 P.

Reiff, H.W., "Thailand : Educational Cost Analysis" in Educational Cost Analysis in Action : A Case Studies for Planner, Vol. 1., Paris : Unesco, 1972.

Schultz, T.W., "Invesment in Human Capital" in M. Blaug (ed.) Economics of Education 1, Penguin Books, 1971, 441 P.

Smith, Adam., The Wealth of Nation, Andrew Skinner, (ed.)
Penguin Books, 1974, 535 P.

Stuart, Alan., Basic Ideas of Scientific Sampling, Griffin's
Statistical Monographs & Coures, Hafner Publishing Co.,
N.Y., 1968, 99PP.

Unesco, Progress of Education in the Asia Region a Statistical
Review, Reginal Office for Education in Asia, Bangkok,
1969.

Wallis, W. Allen., and Harry, V. Robert., Statistics: A New
Approach, The Free Press, Glencoe, Illinois, 1958.

Winer, B.J., Statistical Principles in Experimental Desingn,
Mc Grew-Hill Book Co., 1962, 907 P.

ภาคผนวก ก.

ผลการคำนวณหาค่าใช้จ่ายส่วนตัวจำแนกตามกลุ่มต่างๆ
ในหนึ่งปีการศึกษา

1. ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับที่พักอาศัย ในหนึ่งปีการศึกษา (9 เดือน)

ตาราง 1 จำแนกตามเพศ ระดับชั้น สถาบัน ของนักศึกษาภาคปกติ

หน่วย / บาท

	วค.			วพ.	ม.ศว.		เฉลี่ย
	ช ₁	ช ₂	ช ₃	ช ₂	ช ₂	ช ₃	
ชาย	637.80	669.86	921.18	916.07	841.76	945.00	821.94
หญิง	725.63	788.54	1014.60	894.38	900.00	1119.99	912.62
เฉลี่ย	681.71	729.20	967.89	905.22	870.88	1032.50	
	792.93			905.22	951.69		
	883.28						

ตาราง 2 จำแนกตามเพศ ระดับชั้น สถาบัน ของนักศึกษาภาคค่ำ

หน่วย/บาท

	วค.			วพ.	ม.ศว.		เฉลี่ย
	ช ₁	ช ₂	ช ₃	ช ₂	ช ₂	ช ₃	
ชาย	725.63	700.02	—	804.00	—	1800.00	1007.41
หญิง	877.50	810.00	—	1080.00	—	1800.00	1141.88
เฉลี่ย	801.56	755.01		942.00	1800.00		
	778.29			942.00	1800.00		
	1173.43						

2. ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับค่าอาหาร(3 มื้อ)ในหนึ่งปีการศึกษา(9 เดือน)

ตาราง 3 จำแนกตามเพศ ระดับชั้น สถาบัน ของนักศึกษาภาคปกติ

หน่วย/บาท							
	วค.			วพ.	ม.ศว.		เฉลี่ย
	ช ₁	ช ₂	ช ₃	ช ₂	ช ₂	ช ₃	
ชาย	2621.25	2538.00	4990.26	4300.00	3830.63	4283.50	3760.61
หญิง	2688.92	2282.14	4427.47	3711.18	4044.71	4050.00	3530.07
เฉลี่ย	2655.09	2410.07	4708.87	4005.59	3937.67	4166.75	
	3258.00			4005.59	4052.21		
	3705.27						

ตาราง 4 จำแนกตามเพศ ระดับชั้น สถาบัน ของนักศึกษาภาคทวิ

หน่วย/บาท							
	วค.			วพ.	ม.ศว.		เฉลี่ย
	ช ₁	ช ₂	ช ₃	ช ₂	ช ₂	ช ₃	
ชาย	1992.50	2961.82	—	4346.46	—	6987.67	4072.25
หญิง	2847.27	2370.00	—	3930.03	—	4786.36	3483.41
เฉลี่ย	2419.89	2665.91	—	4138.25	—	5887.01	
	2542.90			4138.25	5887.01		
	4169.39						

3. ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการเดินทาง ในหนึ่งปีการศึกษา (9 เดือน)

ตาราง 5 จำแนกตามเพศ ระดับชั้น สถาบัน ของนักศึกษาภาคปกติ

หน่วย/บาท							
	วค.			วพ.	ม.ศว.		เฉลี่ย
	ช ₁	ช ₂	ช ₃	ช ₂	ช ₂	ช ₃	
ชาย	364.09	1000.80	1041.00	634.50	502.50	967.50	751.73
หญิง	687.86	401.54	1083.27	441.00	466.36	702.00	630.34
เฉลี่ย	525.97	701.17	1062.14	537.75	484.43	834.75	
	763.09			537.75	659.59		
	653.48						

ตาราง 6 จำแนกตามเพศ ระดับชั้น สถาบัน ของนักศึกษาภาคค่ำ

หน่วย/บาท							
	วค.			วพ.	ม.ศว.		เฉลี่ย
	ช ₁	ช ₂	ช ₃	ช ₂	ช ₂	ช ₃	
ชาย	546.43	514.80	—	721.53	—	1932.63	928.85
หญิง	879.23	746.00	—	900.00	—	1750.50	1068.93
เฉลี่ย	712.83	630.40	—	810.77	—	1841.57	
	671.60			810.77		1841.57	
	1107.98						

4. ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับเสื่อน้ำ ในหนึ่งปีการศึกษา(9 เดือน)

ตาราง 7 จำแนกตามเพศ ระดับชั้น สถาบัน ของนักศึกษาภาคปกติ

หน่วย/บาท

	วค.			วพ.	ม.กว.		เฉลี่ย
	ช ₁	ช ₂	ช ₃	ช ₂	ช ₂	ช ₃	
ชาย	343.17	418.82	399.38	487.50	444.08	513.33	434.38
หญิง	354.38	292.50	574.34	811.76	558.08	505.87	516.15
เฉลี่ย	348.77	355.66	486.86	649.63	501.08	509.60	
	397.10			649.63	505.34		
	517.36						

ตาราง 8 จำแนกตามเพศ ระดับชั้น สถาบัน ของนักศึกษาภาคค่ำ

หน่วย/บาท

	วค.			วพ.	ม.ศว.		เฉลี่ย
	ช ₁	ช ₂	ช ₃	ช ₂	ช ₂	ช ₃	
ชาย	320.91	384.37	—	461.91	—	913.82	520.25
หญิง	296.46	330.00	—	881.24	—	733.12	560.21
เฉลี่ย	308.69	357.18	—	671.58	—	823.47	
	332.93			671.58	823.47		
	517.36						

5. ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับอุปกรณ์การศึกษา ในหนึ่งปีการศึกษา (9 เดือน)

ตาราง 9 จำแนกตามเพศ ระดับชั้น สถาบัน ของนักศึกษาภาคปกติ
หน่วย/บาท

หน่วย/บาท							
	วค.			วพ.	ม.ศว.		เฉลี่ย
	ช ₁	ช ₂	ช ₃	ช ₂	ช ₂	ช ₃	
ชาย	414.00	575.52	811.35	825.00	701.05	730.00	676.10
หญิง	627.75	607.50	923.68	661.76	489.70	729.00	673.23
เฉลี่ย	520.88	591.51	867.52	743.38	595.37	729.50	
	659.97			743.38	662.44		
	688.59						

ตาราง 10 จำแนกตามเพศ ระดับชั้น สถาบัน ของนักศึกษาภาคค่ำ
หน่วย/บาท

	วค.			วพ.	ม.ศว.		เฉลี่ย
	ช ₁	ช ₂	ช ₃	ช ₂	ช ₂	ช ₃	
ชาย	620.52	594.00	—	746.46	—	810.00	692.75
หญิง	587.61	787.50	—	1074.38	—	760.50	802.49
เฉลี่ย	604.07	690.75	—	910.42	—	785.25	
	647.41			910.42	785.25		
	781.03						

6. ค่าใช้จ่ายอื่นๆ ในหนึ่งปีการศึกษา (9 เดือน)

ตาราง 11 จำแนกตามเพศ ระดับชั้น สถาบัน ของนักศึกษาภาคปกติ

หน่วย/บาท

	วค.			วพ.	มศว.		เฉลี่ย
	ช ₁	ช ₂	ช ₃	ช ₂	ช ₂	ช ₃	
ชาย	375.75	1314.45	1718.10	1157.50	885.78	1739.97	1198.60
หญิง	627.75	371.25	1885.26	1191.17	1132.92	1255.50	1077.31
เฉลี่ย	501.75	842.85	1801.68	1174.33	1009.35	1497.74	
	1048.76			1174.33	1253.54		
	1158.88						

ตาราง 12 จำแนกตามเพศ ระดับชั้น สถาบัน ของนักศึกษาภาคค่ำ

หน่วย/บาท

	วค.			วพ.	ม.ศ..		เฉลี่ย
	ช ₁	ช ₂	ช ₃	ช ₂	ช ₂	ช ₃	
ชาย	800.52	960.75		1980.00		2808.95	1637.55
หญิง	722.61	985.50		1209.38		1894.50	1203.00
เฉลี่ย	761.57	973.13		1594.69		2351.72	
	867.35			1594.69	2351.72		
	1674.69						

ภาคผนวก ข.

ระเบียบการ เก็บเงินค่าบำรุงและค่าธรรมเนียมการศึกษา

และ

จำนวนหน่วยกิตที่นักศึกษา เวียนจนจบหลักสูตร การศึกษา

ระเบียบสภาการฝึกหัดครู
ว่าด้วยการเก็บเงินค่าบำรุงการศึกษาและค่าธรรมเนียมการศึกษา
ตามพระราชบัญญัติวิทยาลัยครู พ.ศ. 2518

พุทธศักราช 2519

แก้ไขเพิ่มเติมตามฉบับที่ 2 พ.ศ. 2519 แล้ว

.....
สภาการฝึกหัดครูเห็นสมควรกำหนดระเบียบว่าด้วยการเก็บเงิน ค่าบำรุงการ
ศึกษาและค่าธรรมเนียมของวิทยาลัยครู ตามพระราชบัญญัติวิทยาลัยครู พ.ศ. 2518
และอาศัยอำนาจตามความในมาตรา 13(1) และ (9) แห่งพระราชบัญญัติวิทยาลัยครู
พ.ศ. 2518 สภาการฝึกหัดครูจึงวางระเบียบไว้ดังนี้

ข้อ 1. ระเบียบนี้เรียกว่า "ระเบียบการฝึกหัดครูว่าด้วยการเก็บเงินค่าบำรุง
การศึกษาและค่าธรรมเนียมของวิทยาลัยครู ตามพระราชบัญญัติวิทยาลัยครู พ.ศ. 2518
พุทธศักราช 2519"

ข้อ 2. ให้ยกเลิกบรรดาระเบียบคำสั่ง หรือข้อบังคับอื่นใดเกี่ยวกับการเก็บเงิน
ค่าบำรุงการศึกษาและค่าธรรมเนียมของวิทยาลัยครู ที่ขัดแย้งกับระเบียบนี้และให้ใช้ระเบียบ
นี้แทน

ข้อ 3. ให้วิทยาลัยครูเรียกเก็บเงินค่าบำรุงการศึกษาและค่าธรรมเนียมดังต่อไปนี้

3.1 ค่าบำรุงการศึกษา

3.1.1 ค่าบำรุงวิทยาลัยภาคเรียนละ 200 บาท
สำหรับผู้ที่ลงทะเบียนนักศึกษาแล้ว หากอยู่ในระหว่างลาหรือให้
พักเรียนศึกษาภาคใด ต้องเสียค่าบำรุงวิทยาลัยภาคเรียน
ละ 200 บาท

3.1.2 ค่าลงทะเบียนวิชาหน่วยกิตละ 10 บาท

3.2 ค่าธรรมเนียมอื่นๆ

3.2.1 ค่าสมัครสอบคัดเลือกเข้าเรียน 50 บาท

3.2.2 ค่าขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษาใหม่คนละ 50 บาท

3.2.3 ค่าลงทะเบียนนิติศ 100 บาท

3.2.4	ค่าปรับการลงทะเบียนเรียนซ้ำ	20 บาท
3.2.5	ค่าปรับการส่งหนังสือทองสมุดขาววันละ	1 บาท/เล่ม
3.2.6	ค่าออกบัตรประจำตัวนักศึกษา	5 บาท
3.2.7	ค่าออกใบรับรองผลการเรียนฉบับละ	20 บาท
3.2.8	ค่าออกใบรับรองต่างๆ ฉบับละ	20 บาท
3.2.9	ค่าประกันของเสียหาย	100 บาท

ค่าประกันของเสียหายให้แยกบัญชีรับไว้ทางหากเป็นเงินฝากถอนคืน จะจ่ายเงินนี้คืนให้แก่นักศึกษาที่มีใบทำทรัพย์สินของสถานศึกษาเสียหาย และมายื่นคำร้องขอคืนภายใน 6 เดือน นับจากวันสิ้นสภาพการเป็นนักศึกษา หากไม่มาขอถอนคืนภายในกำหนดดังกล่าวให้สถานศึกษาโอนส่งเขาเป็นรายได้ของสถานศึกษา

3.3. ค่าบำรุงหอพัก สำหรับผู้สมัครใ้จอยุหอพักภาคเรียนละ 250 บาท

โดยต้องชำระล่วงหน้าก่อนเข้าอยู่หอพัก หากลาออกจากหอพักภายใน 7 วันให้สถานศึกษาอนุมัติจ่ายเงินค่าบำรุงหอพักคืนได้

ข้อ 4. ให้สถานศึกษาเรียกเก็บเงินตามข้อ 3.1 ในวันลงทะเบียนวิชาเรียนหรือวันอื่นใดซึ่งสถานศึกษาเป็นผู้กำหนด ทั้งนี้ต้องไม่เกิน 2 สัปดาห์นับตั้งแต่วันเปิดภาคเรียน

ข้อ 5. ผู้ชำระเงินค่าลงทะเบียนวิชา ชำกว่ากำหนดให้อยู่ในดุลยพินิจของสถานศึกษาที่จะผ่อนผันได้ แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกิน 1 เดือน นับแต่วันครบกำหนดตามข้อ 4. และต้องชำระค่าธรรมเนียมตามข้อ 3.2.4

เมื่อพ้นระยะเวลาผ่อนผันตามวรรคแรกแล้ว นักศึกษายุั้นไม่มีสิทธิ์เรียนในภาคเรียนนั้น

ข้อ 6. ภายใน 30 วันนับตั้งแต่วันเปิดภาคเรียนนักศึกษายุใดไม่มาติดต่อเพื่อชำระเงินค่าบำรุงการศึกษา ตามที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้ให้ถือว่านักศึกษายุนั้นพ้นสภาพการเป็นนักศึกษา

ข้อ 7. ในกรณีที่นักศึกษาขอถอนหรือเปลี่ยนวิชาเรียน ต้องกระทำภายใน 3 สัปดาห์ นับตั้งแต่วันเปิดเรียน และให้สถานศึกษาอนุมัติจ่ายค่าหน่วยกิตและค่าบำรุงคืนได้ ในกรณีที่นักศึกษาลาออกจากสถานศึกษาภายใน 3 สัปดาห์นับตั้งแต่วันเปิดภาคเรียน

ให้สถานศึกษานำเงินไปใช้จ่ายค่าหน่วยกิตและค่าบำรุงถิ่นใด

ข้อ 8. เงินที่เรียกเก็บนี้ เป็นเงินที่เรียกเก็บเพื่อนำไปใช้จ่ายสำหรับกิจการของสถานศึกษา ตามระเบียบที่สภากการฝึกหัดครูกำหนด

ข้อ 9. ให้อธิบดีกรมการฝึกหัดครู เป็นผู้รักษาการให้เป็นไปตามระเบียบและเป็นผู้ชี้ขาดในกรณีที่เกิดปัญหาจากการใช้ระเบียบนี้

ข้อ 10. ให้ใช้ระเบียบนี้บังคับกับนักศึกษาฝึกหัดครู ที่เข้าศึกษาในวิทยาลัยครูตั้งแต่ปีการศึกษา 2519 เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ 5 มีนาคม 2519

จรูญ วงศ์สายัณห์
(นายจรูญ วงศ์สายัณห์)
ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
นายกสภากการฝึกหัดครู

หมายเหตุ สำหรับนักศึกษา ป.กศ.สูง ต่อเนื่อง (ภาคค่ำ)

ให้ใช้ระเบียบเดียวกันแต่แตกต่างกันในข้อ 3.1 ดังนี้

3.1 ค่าบำรุงการศึกษา

3.1.1 ค่าบำรุงวิทยาลัยภาคเรียนละ 50 บาท
สำหรับผู้ที่ลงทะเบียนนักศึกษาแล้วหากอยู่ในระหว่างลา หรือให้พัก
การศึกษาคัดเลือกต้องเสียค่าบำรุงวิทยาลัยภาคเรียนละ 50 บาททุก
ภาคเรียน

3.1.2 ค่าลงทะเบียนรายวิชาเรียน หน่วยกิตละ 50 บาท

ระเบียบกรมพลศึกษา

ว่าด้วยการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับสูง (พลศึกษา) และ (สุขศึกษา) ฉบับที่
พุทธศักราช 2520

.....

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขปรับปรุงระเบียบกรมพลศึกษา ว่าด้วยการศึกษาตาม
หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับสูง (พลศึกษา) และ (สุขศึกษา) พุทธศักราช 2520
จึงวางระเบียบขึ้นไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1. ระเบียบนี้เรียกว่า "ระเบียบกรมพลศึกษา ว่าด้วยการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับสูง (พลศึกษา) และ (สุขศึกษา) ฉบับที่ 2 พุทธศักราช 2520 "

ข้อ 2. ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับแก่สถานศึกษาและนักศึกษาภาคปกติ และภาคสมทบในวิทยาลัยพลศึกษาสังกัดกรมพลศึกษา

ข้อ 3. ให้ยกเลิกความในหมวด 4 ของระเบียบกรมพลศึกษา ว่าด้วยการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับสูง (พลศึกษา) และ (สุขศึกษา) พุทธศักราช 2520 ให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"หมวด 4 การเงิน"

1. ค่าบำรุงการศึกษาและค่าประกันของเสียหาย

1.1 นักศึกษาจะต้องชำระค่าบำรุงการศึกษา ปีละ 200 บาท

1.2 ค่าสวัสดิการคานสุขภาพ ปีละ 50 บาท

1.3 ค่าลงทะเบียน 20 บาท

1.4 นักศึกษาจะต้องชำระเงินค่าประกันของเสียหาย ปีละ 200 บาทเงินจำนวนนี้วิทยาลัยจะคืนให้เมื่อออกจากวิทยาลัย โดยไม่ไต่ค่าของเสียหาย

1.5 ระหว่างที่กำลังศึกษาอยู่เมื่อเงินประกันของเสียหายถูกหักไป นักศึกษาจะต้องนำเงินมาประกันให้ครบ 200 บาท ตามที่กำหนดไว้ภายในเวลา 14 วัน

1.6 ในกรณีที่เงินประกันของเสียหายไม่พอกับราคาค่าเสียหาย ที่วิทยาลัยประเมินราคา นักศึกษาจะต้องรับผิดชอบในการนำเงินส่วนที่เกินมาชำระให้ครบตามวัน เวลาที่ตกลงกับวิทยาลัยก่อนที่จะสำเร็จการศึกษา และนำเงิน 200 บาทมาเป็นเงินประกัน

ของเสียหากับวิทยาลัยต่อไปตามเดิมภายในเวลา 14 วัน

1.7 สำหรับนักศึกษาที่ศึกษาต่อในปีต่อไป หรือนักศึกษาที่จะต้องเรียนซ้ำชั้นจะต้องชำระค่าบำรุงการศึกษากลับใน 14 วัน นับตั้งแต่วันเปิดภาคเรียนในภาคเรียนที่หนึ่ง เป็นต้นไป มิฉะนั้นจะถือว่านักศึกษานั้นสละสิทธิ์ในการศึกษาต่อหรือเรียนซ้ำชั้น

1.8 นักศึกษาที่มีหนี้ จะต้องชำระหนี้ทั้งหมดที่มีต่อวิทยาลัย จึงจะได้รับการเสนอให้ได้รับประกาศนียบัตรและเอกสารการรับรองการ เรียนสำเร็จตามหลักสูตร

2. การรักษาพยาบาล

สำหรับการรักษาพยาบาลเจ็บป่วยในระหว่างการเรียนการฝึก ที่อยู่ในความควบคุมดูแลของอาจารย์ และวิทยาลัยส่งไปรักษาวิทยาลัยจะช่วยเหลือการรักษาพยาบาลตามระเบียบกระทรวงการคลัง แต่ทั้งนี้จะต้องอยู่ภายในวง เงินงบประมาณราย โคลงวิทยาลัยที่สามารถจะจ่ายได้

3. ค่าใช้จ่ายอื่นๆ นักศึกษาจะต้องรับผิดชอบในการชำระค่าใช้จ่ายอื่นๆดังนี้

3.1 ค่าเครื่องแต่งกายและ เครื่องแบบนักศึกษาวิชาทหารสำหรับนักศึกษาชาย

3.2 ค่าหนังสือและเครื่องอุปกรณต่างๆที่ใช้เฉพาะตัว

3.3 ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ดตามที่จำเป็น

3.4 การรักษาพยาบาลเมื่อเจ็บป่วยอันเนื่องมาจากการเรียนการฝึก ซึ่งเป็นส่วนเกินที่วิทยาลัยไม่จ่ายแล้ว

4. สำหรับนักศึกษาภาคสมทบจะต้อง เสียค่าลงทะเบียน เป็นเงินเพิ่มดังนี้

4.1 ค่าลงทะเบียนวิชาเรียน ภาคทฤษฎี หน่วยกิตละ 30 บาท

4.2 ค่าลงทะเบียนเรียน ภาคปฏิบัติ หน่วยกิตละ 60 บาท

ข้อ 4. ให้ชำระเป็นเงินสดตั้งแต่ปีการศึกษา 2520 เป็นต้นไป

ข้อ 5. ให้อำนาจการวิทยาลัยพลศึกษา เป็นผู้รักษากรุให้ เป็นไปตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ เมษายน 2520

(ลงชื่อ) บุญสม มาร์ติน

(นายแพทย์บุญสม มาร์ติน)

อธิบดีกรมพลศึกษา

ระเบียบมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ว่าด้วย การเก็บเงินค่าบำรุงและค่าธรรมเนียม
การศึกษาชั้นปริญญาตรี
พ.ศ. 2518

อาศัยตามความในมาตรา 11 มาตรา 15 (1) และ (8) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พ.ศ. 2517 สภามหาวิทยาลัยเห็นสมควรวางระเบียบว่าด้วยการเก็บเงินค่าบำรุงและค่าธรรมเนียมการศึกษาชั้นปริญญาตรี ไว้ดังนี้

ข้อ 1. ระเบียบนี้เรียกว่า "ระเบียบมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ว่าด้วย การเก็บเงินค่าบำรุงและค่าธรรมเนียมการศึกษาชั้นปริญญาตรี พ.ศ. 2518 "

ข้อ 2. ค่าธรรมเนียมเก็บครั้ง เดียวมีดังนี้

2.1 ค่าสมัครสอบคัดเลือก	60 บาท
2.2 ค่าขึ้นทะเบียนเป็นนิสิต	50 บาท
2.3 ค่าประกันของเสียหาย	100 บาท

ข้อ 3. ค่าบำรุงการศึกษา เก็บจากนิสิตเฉพาะที่ลงทะเบียนเรียนเป็นรายภาคเรียนปกติ คือ

3.1 ค่าบำรุงมหาวิทยาลัย	200 บาท
3.2 ค่าบำรุงกิจกรรมนิสิต	40 บาท
3.3 ค่าบำรุงกีฬา	40 บาท

สำหรับผู้ที่ลงทะเบียนเป็นนิสิตแล้ว หากอยู่ในระหว่างลาหรือให้พักการศึกษาอยู่ในภาคเรียนใด ต้องเสียค่าบำรุงวิทยาลัย 200 บาท

ข้อ 4. ค่าธรรมเนียมการศึกษา ซึ่งเป็นค่าลงทะเบียนเรียนรายวิชา มีอัตราดังนี้

4.1 ค่าลงทะเบียนเรียนรายวิชาภาคเรียนปกติ ค่าเรียนหน่วยกิตละ 10 บาท สำหรับวิชาที่มีภาคปฏิบัติให้เสียเพิ่มอีกชั่วโมงละ 5 บาท
4.2 ค่าลงทะเบียนเรียนรายวิชาภาคฤดูร้อน ค่าเรียนหน่วยกิตละ 50 บาท สำหรับวิชาที่มีภาคปฏิบัติให้เสียเพิ่มอีกชั่วโมงละ 25 บาท
ค่าเรียน วิชาพลศึกษาที่มีภาคปฏิบัติ หน่วยกิตละ 100 บาท

ค่าบำรุงห้องสมุด 45 บาท

ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด 20 บาท

ข้อ 5. ค่าธรรมเนียมอื่น ๆ มีดังต่อไปนี้

5.1 ค่าบริการลงทะเบียนเรียน 10 บาท

5.2 ค่าบริการส่งหนังสือห้องสมุด 5 บาท

5.3 ค่าออกบัตรประจำตัวนิสิต 5 บาท

5.4 ค่าออกใบรับรองผลการศึกษา ฉบับละ 10 บาท

5.5 ค่าออกใบรับรองต่างๆ ฉบับละ 5 บาท

5.6 ค่าขึ้นทะเบียนปริญญาบัตร 100 บาท

5.7 ค่าขึ้นทะเบียนประกาศนียบัตรสำหรับการอบรมพิเศษ ซึ่งจะใช้เพื่อหน่วยกิตได้ 50 บาท

ข้อ 6. ค่าธรรมเนียมต่างๆ ตามข้อ 5 ของระเบียบนี้ให้ใช้บังคับแก่ นิสิตภาค

สมทบด้วย

ข้อ 7. ให้อธิการบดีมีอำนาจกำหนดค่าบำรุงและค่าธรรมเนียมการศึกษาหรือค่าธรรมเนียมอื่นๆ ได้ และเมื่อใดจำเป็นต้องไปแล้วให้เสนอสภามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อพิจารณากำหนดเป็นระเบียบต่อไป

ข้อ 8. ให้อธิการบดีรักษากำหนดให้เป็นไปตามระเบียบนี้

บทเฉพาะกาล

ข้อ 9. สำหรับนิสิตที่เข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ก่อนปีการศึกษา 2518 ให้เรียกเก็บเงินค่าบำรุงและค่าธรรมเนียมการศึกษาที่กำหนดไว้ในระเบียบวิทยาลัยวิชาการศึกษา ว่าด้วยการชำระเงินค่าบำรุงประจำปี และเงินบำรุงสโมสรของนิสิต พ.ศ. 2515 ไปจนกว่าจะจบการศึกษา

ประกาศ ณ วันที่ 20 มกราคม 2518

เกษม สุวรรณกุล

(นายเกษม สุวรรณกุล)

รัฐมนตรีว่าการทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐ

นายกสภามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

จำนวนหน่วยกิตที่นักศึกษาเรียนจนจบหลักสูตรการศึกษ

วิทยาลัยครู ระดับชั้น ป.กศ.

กำหนดให้เรียนวิชาในกลุ่มวิชาสามัญ, กลุ่มวิชาพิเศษ และกลุ่มวิชาชีพครรรวมกันไม่น้อยกว่า 87 หน่วยกิต โดยกำหนดหน่วยกิตตามเกณฑ์ดังนี้

ระดับ	วิชาสามัญ	วิชาพิเศษ		วิชาชีพครู	รวม
		บังคับ	เลือก		
ป.กศ.	49	16	8	14	87

วิทยาลัยครู ระดับ ป.กศ.สูง และ ค.บ.(ปริญญาตรี)

หลักสูตรการฝึกหัดครู พ.ศ.2519 แบ่งออกเป็น 2 ระดับคือระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง (ป.กศ.สูง) กับระดับครุศาสตรบัณฑิต(ค.บ.) ทั้งสองระดับรวมกันกำหนดให้นักศึกษาเรียนในกลุ่มวิชาพื้นฐาน, กลุ่มวิชาชีพครู, กลุ่มวิชาเฉพาะ รวมกันไม่น้อยกว่า 135 หน่วยกิต โดยมีสัดส่วนของกลุ่มวิชาดังนี้

ระดับ	วิชาพื้นฐาน	วิชาชีพครู	วิชาเฉพาะ	วิชาเลือก อื่นๆ	รวม
ป.กศ. สูง	24	24	22	(-)	70
ปริญญาตรี (ค.บ.)	14	18	27	(6)	65
รวม	38	42	49	(6)	135

วิทยาลัยพลศึกษา ระดับ ป.กศ.สูง

หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง(พลศึกษา) ประกอบขึ้นด้วยหมวดวิชาต่างๆ รวมทั้งสิ้น 90 หน่วยกิต ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ระดับ	วิชาสามัญ	วิชาโท (สุขศึกษา)	วิชาโท (นันทนาการ)	วิชาการศึกษา	วิชาเอก	รวม
ป.กศ. สูง	18	13	15	13	31	90

หลักสูตรการศึกษามัธยมศึกษา ปีการศึกษา 251๑

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

โครงสร้างทั่วไป

หลักสูตรการศึกษามัธยมศึกษา จำแนกเป็น 2 หลักสูตร คือหลักสูตร - ปี และหลักสูตร 4 ปี

โครงสร้างหลักสูตร 4 ปี

นิสิตที่เรียนตามหลักสูตรจะต้องเรียนรายวิชาต่าง เป็นจำนวนไม่น้อยกว่า 135 หน่วยกิต และไม่เกิน 150 หน่วยกิต ตามหมวดสาขาต่อไปนี้

1. วิชาพื้นฐานทั่วไป	35 หน่วยกิต
2. วิชาชีพทางการศึกษา	36 หน่วยกิต
3. วิชาเอกไม่น้อยกว่า	33 หน่วยกิต
4. วิชาโทไม่น้อยกว่า	16 หน่วยกิต
5. วิชาเลือก	

5.1 เลือกสัมพันธ์กับวิชาเอก - โท หรือวิชาพื้นฐานทั่วไป
12 หน่วยกิต

5.2 วิชาเลือกเสรี (ให้เลือกวิชาใดๆที่เปิดสอน จนได้หน่วยกิต
ไม่ต่ำกว่า 135 หน่วยกิต ทั้งนี้วิชาที่เลือกต้องไม่ใช่วิชา
พื้นฐานของวิชาเอก - โท ที่กำลังเรียนอยู่)

โครงสร้างหลักสูตร 2 ปี

นิสิตที่เรียนหลักสูตร 2 ปี จะต้องเรียนในรายวิชาต่าง ไม่น้อยกว่า 70 หน่วยกิต ตามตารางต่อไปนี้

ตาราง แสดงจำนวนหน่วยกิต

หลักสูตร 2 ปี

เฉลี่ย 72.24 หน่วยกิต

วิชาเอก		การศึกษาบังคับ		การศึกษาเลือก		ภาษา		อังกฤษ		ภูมิ.		สังคม.	
วิชาโท		เคมี	ชีววิทยา	ประวัติศาสตร์	ฟิสิกส์	ไทย	34	34	34	33	33	49	71
คณิตศาสตร์ 16-19	71	71	71	71	73	75	72	72	72	71	71	71	71
เคมี 16	71		71	71	73	72	72	72	72	71	71	71	71
ชีววิทยา 16	71	71		71	73	72	72	72	72	71	71	71	71
ประวัติศาสตร์ 18	73	73	73		75	74	74	74	74	73	73	73	73
ฟิสิกส์ 18	73	73	73	73	75		74	74	74	73	73	73	73
ภาษาไทย 17	72	72	72	72	74	73				72	72	72	72
ภาษาอังกฤษ 16	71	71	71	71	73	72	72	72	72	71	71	71	71
ภูมิศาสตร์ 18	73	73	73	73	75	74	74	74	74				
โภชนาการ 16	71	71	71	71	73	72	72	72	72	71	71	71	71
ศิลปะ 16	71	71	71	71	73	72	72	72	72	71	71	71	71
เทคโนโลยี 17	72	72	72	72	74	73	73	73	73	72	72	72	72
บรรณารักษ์ 16	71	71	71	71	73	72	72	72	72	71	71	71	71

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

1 กุมภาพันธ์ 2520

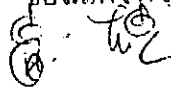
เรื่อง ขอความร่วมมือในการออกแบบสอบถาม

เรียน นิสิตนักศึกษาที่นับถือ

เนื่องด้วยข้าพเจ้ากำลังศึกษาวิชาการออกแบบศึกษาและการฝึกหัดครู
ระดับปริญญาโท ณ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร และรับราชการอยู่
ที่วิทยาลัยครูมหาสารคาม ขณะนี้กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "การวิเคราะห์ค่าใช้จ่าย
ส่วนตัวของนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา จังหวัดมหาสารคาม" เนื่องด้วยเห็นว่าภาระ
ต้นทุนการศึกษาที่นิสิตนักศึกษาจากบ้านมีความสำคัญมาก เพราะเป็นปัจจัยหนึ่งที่เป็นตัวกำ
หนดโอกาส กับการเสมอภาคของผู้ที่จะรับบริการการศึกษา มีผู้ที่มีสติปัญญาดีอยู่ไม่น้อยที่
ไม่สามารถรับบริการการศึกษาในระดับอุดมศึกษาได้เนื่องจากต้นทุนส่วนตัวมีจำกัด งาน
วิจัยเรื่องนี้จะได้อะไรใหม่มองเห็นและหาทางแก้ไขปัญหาดังกล่าวนี้ ฉะนั้นข้าพเจ้าจึงขอความ
ร่วมมือจากเพื่อนนิสิตนักศึกษาทุกท่าน โดยขอออกแบบสอบถามนี้ตามความเป็นจริง ค่า
ตอบที่เป็นจริงและถูกต้องมีความสำคัญองงานวิจัยนี้มาก ซึ่งจะเป็นประโยชน์แก่ส่วนรวม
ทั้งในระดับสถาบันและประเทศชาติ

อนึ่งการออกแบบสอบถามครั้งนี้ไม่มีผลกระทบกระเทือนต่อตัวท่าน
แต่ประการใด และทุกสิ่งจะเป็นความลับ ท่านไม่ต้องเขียนชื่อลงในแบบสอบถามนี้
ข้าพเจ้าขอขอบคุณเพื่อนนิสิตนักศึกษาที่ให้ความร่วมมือในการออกแบบสอบถามครั้งนี้เป็น
อย่างสูง

ขอแสดงความนับถือ

(นายเจียม ไทยยิ่ง)

นิสิตวิชาการออกแบบศึกษาและการฝึกหัดครู
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามที่ท่านกำลังจะตอบนี้มีทั้งหมด 24 ข้อ แบ่งออกเป็น 3 ตอนคือ
 ตอนที่ 1 มี 16 ข้อ เป็นคำถามเกี่ยวกับรายละเอียดส่วนตัวและภูมิหลัง
 ตอนที่ 2 มี 7 ข้อ เป็นคำถามเกี่ยวกับการใช้จ่ายเงินตามค่าใช้จ่าย
 ประเภทต่างๆ
 ตอนที่ 3 มี 1 ข้อ กับอีก 6 ข้อย่อย เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะ
 และความคิดเห็นส่วนตัว ตลอดจนปัญหาของท่าน
2. แบบสอบถามนี้ถามถึง "ค่าใช้จ่ายส่วนตัวของท่าน" ที่ใช้เพื่อการศึกษาในปีการศึกษา 2519 (มิถุนายน 2519 - กุมภาพันธ์ 2520)
3. คำถามที่ถามนั้นส่วนมากถามค่าใช้จ่ายเป็นรายเดือน มีบางรายการถามเป็นรายปี โปรดตอบตามความเป็นจริงและใกล้เคียงที่สุด
4. กรุณาตอบคำถามทุกข้อ
5. โปรดส่งแบบสอบถามนี้คืนอาจารย์ที่นำแบบทดสอบนี้มาแจกท่าน

ภาคผนวก ค.

แบบสอบถาม

ตอนที่ 1

เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อเท็จจริงส่วนตัว ภูมิหลัง ไปรคทาเครื่องหมาย
☒ ลงในช่องหรือเติมข้อความในช่องว่าง ตามความเป็นจริง

1. เพศ -

☐

ชาย

☐

หญิง

2. ท่านกำลังศึกษาที่

☐

วิทยาลัยครู

☐

มหาวิทยาลัย

☐

วิทยาลัยพลศึกษา

3. สถานภาพในการ เป็นนักศึกษา

☐

ภาคปกติ

☐

ภาคค่ำหรือภาคสมทบ

4. ท่านกำลังศึกษาระดับชั้น

☐

ป.กศ.

☐

ป.กศ.สูงหรือปี 1-2

☐

ปริญญาหรือปี 3-4

5. ภูมิลำเนา

☐

มหาสารคาม

☐

กาฬสินธุ์

☐

ขอนแก่น

☐

ร้อยเอ็ด

☐

จังหวัดอื่นๆ(ระบุ).....

6. ครอบครัวของท่านมีสมาชิกทุกคนรวมทั้งท่านด้วย.....คน

7. สถานภาพการสมรสของท่าน

☐

โสด

☐

สมรส

☐

อยู่ยาร้าง

8. ขณะที่ท่านกำลังศึกษาท่านอาศัยอยู่กับ

☐

บิดามารดา

☐

ญาติ

☐

หอพักเอกชนหรือบ้านเช่า

☐

หอพักวิทยาลัยหรือมหาวิทยาลัย

☐

วัด

☐

อื่นๆ(ระบุ).....

9. ครอบครัวของท่านประสบปัญหาการเงินเพียงใด?

- ☐ มากที่สุด
☐ ปานกลาง
☐ น้อยที่สุด(หรือไม่มีเลย)

- ☐ มาก
☐ น้อย

10. สถานภาพการทำงานของท่าน

- ☐ รับราชการ (คร.)
☐ บริษัทหรือห้างร้าน
☐ ยังไม่มีงานทำ

- ☐ ครูโรงเรียนราษฎร์
☐ งานพิเศษชั่วคราว
☐ อื่นๆ(ระบุ).....

11. อาชีพหลักครองหรือบิดามารดา

- ☐ เกษตรกร
☐ ค้าขาย
☐ รับราชการ
☐ ลูกจ้างประจำ
☐ ข้าราชการบำนาญ
☐ รับจ้าง
☐ กรรมกร
☐ แพทย์
☐ ทนายความ
☐ อื่นๆ(ระบุ).....

- 13 การศึกษาสูงสุดของบิดามารดาและณัฏกครอง (ณัฏกครองหมายถึง เฉพาะณัฏกการะ
ทานใดศึกษาเล่าเรียน เช่น ญาติ พี่ ฯลฯ.) เจ้าของหอพักหรือบ้านเขา
ไม่ถือว่าเป็นณัฏกครอง)

ณัฏกครอง (ณัฏกการะ)	บิดา	มารดา	
			ไม่จบชั้นประถมศึกษาหรือไม่เคยเข้า
			เรียนหนังสือเลย
			ป. 4
			ป. 5 - 7
			มศ. 1 - 3
			มศ. 4 - 6
			ต่ำกว่า ปริญญาตรี
			ปริญญาตรี
			สูงกว่าปริญญาตรี

14. ครอบครัวของท่านมีรายได้ประมาณ เฉลี่ยเดือนละ (ถ้าครอบครัวมีอาชีพ
เกษตรกร หรือมีรายได้เป็นปี ให้ตัวเฉลี่ยเป็น 1 เดือน)

..... บาท/เดือน

15. ท่านมีรายได้ประมาณ เฉลี่ยเดือนละ (เฉพาะผู้มีงานทำรวมทั้งงานพิเศษ)

..... บาท/เดือน

- 16 ในข้อ 23 (ตอนที่ 2) ท่านเสียค่าอื่นๆเกี่ยวกับค่าอะไรมากที่สุด

☐ ชมภาพยนตร์	☐ หนังสืออ่านเล่น (น.ส.พ.,
☐ ของขวัญ	☐ นิตยสาร, สารคดี ฯลฯ.)
☐ ข้าราชการโรค	☐ ค่าบุหรี่และค่าเหล้า
☐ เครื่องสำอาง	

ตอนที่ 2

เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อเท็จจริงของรายจ่ายที่ท่านต้องใช้ โปรดกรอกจำนวนเงินที่ท่านต้องใช้ตามความเป็นจริง หรือใกล้เคียงที่สุดลงในช่องที่กำหนดให้ จำนวนเงินถ้าไม่แน่นอนให้ประมาณเอา และให้เขียนลงเพียงจำนวนเดียว เช่น ตัวอย่าง (00) ค่าเสียค่าหอพักเฉลี่ยเดือนละ 150 บาท/เดือน

17. ท่านเสียค่าที่พักอาศัยเฉลี่ยเดือนละ (เฉพาะท่านที่ต้องเสียค่าที่พัก และถ้าที่พักเก็บค่าอาหารด้วย ในหักค่าอาหารออกก่อนแล้วนำค่าอาหารไปตอบข้อ 18) บาท/เดือน
18. ท่านเสียค่าอาหารเฉลี่ยเดือนละ (คิด 3 มื้อ ถ้าหอพักเลี้ยงอาหารให้ค่าอาหาร (ข้อ 17) มารวมกับที่ซื้อกินเองตอนกลางวันด้วย ท่านที่เสียเฉพาะค่าอาหารกลางวันให้ตอบข้อ 17 ไม่ตอบข้อนี้) บาท/เดือน
19. ท่านเสียค่าอาหาร เฉพาะกลางวัน เฉลี่ยเดือนละ (ท่านที่เสียเฉพาะกลางวัน) บาท/เดือน
20. ท่านเสียค่าเดินทางเพื่อการศึกษาหรือเยี่ยมเยียนบ้าน เฉลี่ยเดือนละ บาท/เดือน
21. ท่านเสียค่าเสื้อผ้าทั้งที่ใช้เพื่อการศึกษาและใช้ทั่วไป เฉลี่ยปีละ บาท/เดือน
22. ท่านเสียค่าอุปกรณ์การศึกษา เฉลี่ยเดือนละ บาท/เดือน
23. ท่านเสียค่าใช้จ่ายอื่นๆ เฉลี่ยเดือนละ บาท/เดือน

ตอนที่ 3

ต่อไปนี้เป็นคำถามที่ต้องการทราบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาทางการเงิน และข้อเสนอแนะของท่าน ทั้งตัวอักษร

(๐๐๐) เกี่ยวกับการศึกษา.....การจัดการศึกษาในปัจจุบันมีลักษณะเป็นการ
 ไทบันโคคารา เพราะจนรวยสามารถไคเรียนสูงเนื่องจากมีเงิน และค่าใช้จ่ายใน
 ปัจจุบันแพงมาก

ต่อไปนี้เป็นคำถามโปรดตอบทุกข้อ

24. ท่านมีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาทางการเงินอย่างไรบ้าง ร
- ก. เกี่ยวกับค่าบำรุงและค่าธรรมเนียมการศึกษา.....
-
- ข. เกี่ยวกับค่าอาหาร.....
- ค. เกี่ยวกับค่าที่พักอาศัย.....
-
- ง. เกี่ยวกับค่าเดินทาง (รถสองแถว รถรับส่งนักศึกษา รถโดยสารประจำทาง
 เมื่อจะกลับบ้าน)
-
- จ. เกี่ยวกับค่าเสื้อผ้าที่ใส่ เช่น เครื่องแบบ และที่ซื้อทั่วไป.....
-
- ฉ. เกี่ยวกับอุปกรณ์การศึกษา รวมทั้งตำราเรียน.....
-

ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือ

การวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายส่วนตัวของนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา

จังหวัดมหาสารคาม

บทคัดย่อ

ของ

เจียม ไทยบิ่ง

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

7 ตุลาคม 2520

การวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายส่วนตัวของนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา

จังหวัดมหาสารคาม

จุดมุ่งหมายสำคัญในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ต้องการทราบลักษณะการใช้จ่ายส่วนตัวของนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา จังหวัดมหาสารคาม โดยศึกษาลักษณะการใช้จ่าย 7 ประเภทคือ ค่าบำรุงและค่าธรรมเนียมการศึกษา ค่าที่พักอาศัย ค่าอาหาร ค่าเดินทาง ค่าเสื้อผ้า ค่าอุปกรณ์การศึกษา และค่าใช้จ่ายอื่นๆ เพื่อศึกษากว่าการใช้จ่ายดังกล่าวมีลักษณะแตกต่างกันอย่างไร เมื่อพิจารณาระหว่างสถาบัน เพศ สถานภาพการเป็นนักศึกษา(ภาคปกติ - ภาคค่ำ) และระดับชั้น

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ทำการเลือกจากนักศึกษาวิทยาลัยครู วิทยาลัยพลศึกษา และมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในจังหวัดมหาสารคาม ปีการศึกษา 2519 จำนวน 400 คน ประกอบด้วยนักศึกษาทุกระดับชั้น ทั้งภาคปกติและภาคค่ำ

ข้อมูลที่นำมาวิเคราะห์หาได้ 2 ทางคือ จากการค้นเอกสารทางราชการและแบบสอบถาม แบบสอบถามแบ่งเป็น 3 ตอนคือ ตอนแรกถามเกี่ยวกับรายละเอียดส่วนตัวและภูมิหลัง ตอนที่สองถามเกี่ยวกับข้อเท็จจริงเรื่องการใช้จ่าย ตอนที่สามเป็นคำถามปลายเปิดให้แสดงความคิดเห็นโดยเสรี

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล เมื่อพิจารณารายละเอียดส่วนตัวและภูมิหลังพบว่า สถาบันอุดมศึกษาในจังหวัดมหาสารคาม มีนักศึกษามาจากทุกจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ นอกจากนี้ยังพบว่านักศึกษาภาคค่ำมีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำกว่านักศึกษาภาคปกติ และเมื่อพิจารณาค่านสถาบันพบว่า นักศึกษาวิทยาลัยครูมีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำกว่านักศึกษากลุ่มอื่นๆ และนักศึกษามหาวิทยาลัยมีฐานะทางเศรษฐกิจที่สูงสุด

เมื่อพิจารณาค่าใช้จ่ายทั้งหมด นักศึกษาภาคปกติเสียค่าใช้จ่ายน้อยกว่า นักศึกษาภาคค่ำทุกรายการ โดยมีพิสัยแตกต่างกันตั้งแต่ 44 บาทถึง 484 บาท

สำหรับค่าใช้จ่าย 6 ประเภท และน้อยกว่าภาคค่าประมาณ 2 เท่าสำหรับ ค่าบำรุงและค่าธรรมเนียมการศึกษา เมื่อพิจารณาคำนวณเกี่ยวกับค่าใช้จ่าย 6 ประเภท นักศึกษาภาคค่าวิทยาลับครูเสียค่าใช้จ่ายน้อยที่สุดคือ 5,840 บาท ต่อหนึ่งปีการศึกษา นักศึกษาภาคค่ามหาวิทยาลัยเสียค่าใช้จ่ายมากที่สุดคือ 13,347 บาทต่อหนึ่งปีการศึกษา ส่วนค่าบำรุงและค่าธรรมเนียมการศึกษา นักศึกษาภาคปกติวิทยาลัยพลศึกษาเสียน้อยที่สุดคือ 295 บาทต่อหนึ่งปีการศึกษา และนักศึกษาภาคค่าในวิทยาลัยพลศึกษาเช่นเดียวกันเสียมากที่สุดคือ 2,125 บาท ต่อหนึ่งปีการศึกษา

ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างนักศึกษาภาคปกติและนักศึกษาภาค ค่าพบว่า ค่าใช้จ่ายค่าอาหาร เดินทาง และค่าอื่นๆ แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติทั้งระดับ .01 และ .05 เมื่อเปรียบเทียบระหว่างสถาบันพบว่า ค่าใช้จ่ายทุกประเภทแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทั้งระดับ .01 และ .05 เมื่อเปรียบเทียบระหว่างเพศพบว่า ค่าใช้จ่ายที่พัก อาหาร แตกต่างกันที่ระดับ .05 เมื่อเปรียบเทียบระหว่างระดับชั้นพบว่า ค่าใช้จ่ายทุกประเภทแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นอกจากนี้ยังมีผลกระทบ(เมื่อพิจารณาระหว่าง เพศ - สถาบัน เกี่ยวกับค่าเสื้อผ้า และค่าใช้จ่ายอื่นๆ และเมื่อพิจารณาระหว่าง สถาบัน - สถานภาพการเป็นนักศึกษา เกี่ยวกับค่าที่ พักอาศัย ค่าเดินทาง ค่าอาหาร ค่าเสื้อผ้า และค่าใช้จ่ายอื่นๆ

AN ANALYSIS OF COLLEGE STUDENTS' EXPENDITURE
AT MAHA SAKUNTALAM

ABSTRACT

BY

CHIAB THAMING

Presented in Partial Fulfillment of the Requirement
for the Master of Education Degree
at Srinakharinwirot University

October 7, 1977

An Analysis Of College Students' Expenditure at Maha Sarakham

This study attempted to investigate the personal expenditure of students attending colleges and university in Maha Sarakham province. The analysis was made in seven categories: fee and tuition, boarding expenses, food cost, traveling expenses, expenses on clothing, cost on educational materials, and miscellaneous expenditure. The expenses were analyzed in terms of differences in institutions, sexes, student status (regular - evening class students) and class levels.

Four hundred students from all grade levels, both regular and evening classes were randomly drawn from groups of students attending Maha Sarakham Teachers College, College of Physical Education, and the Sri-Nakharinwirot University, Maha Sarakham during the 1976 academic year.

The data were obtained from a) official documentary materials, and b) questionnaire responses. The questionnaire consisted of three sections: questions on autobiography and personal background, questions on expenditure, and open-ended questions for free responses.

The data on autobiography and personal background revealed that students enrolled at the three higher education institutions came from all provinces in the North East; that evening class students were economically lower than regular class students; and that teachers college students had the lowest economic status than the other two groups; that university student had the highest economic status.

For the overall expenses, regular class students spent less in all categories than evening class students. The expenses ranged from 44 baht to 484 baht for six categories, and evening class students spent twice as much more on fee and tuition than regular class students. Students attending evening classes at the teachers college had the lowest expenses of 5,840 baht Per Year, while those attending evening classes at the Sri Nakharinwirot University had the highest yearly expenditure of 13,347 baht on six categories. For fee and tuition, regular class students at the College of Physical Education paid the lowest fee of 295 baht while those attending evening classes at the

same college spent the highest fee of 2,125 baht, annually.

Differences between the expenses of regular and evening class students on food, traveling, and miscellaneous were significant at the levels of .01 and .05. Significant differences on the expenditure of six categories were detected at the levels of .01 and .05 for differences between institutions. The .05 level of significance was also found for the expenses on boarding and food of the two sexes. The expenses on all categories were significantly different at .01 when differences between class levels were analyzed. Furthermore there was an interaction between sex and institution on clothing and miscellaneous expenses. An interaction between institution and student status was also evident on boarding, traveling, food, clothing, and miscellaneous expenses.